Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

(s.v. 13 septembrie / s.n. 26 septembrie)

Materiale despre Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-sfin%C5%A3it-muc-Corneliu-(13-sept)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Cornelie%2C+suta%C5%9Ful

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Cornelie

****

Sfântul sfinţit mucenic Corneliu a trăit pe vremea Sfinţilor apostoli şi este primul dintre păgâni care a îmbrăţişat credinţa creştină. Era sutaş în armata romană, având

sub ascultarea sa 100 de ostaşi, din ceata ce se chema Italica. Despre încreştinarea sa ne vorbeşte Sfântul evanghelist Luca în cartea Faptele Apostolilor, la capitolele 10 şi 11. Sfântul Corneliu sutaşul a fost botezat de Sfântul apostol Petru, în urma unei viziuni pe care apostolul a avut-o, referitoare la primirea păgânilor la Hristos. După primirea botezului, Corneliu l-a însoţit pe Sfântul apostol Petru în multe din călătoriile sale şi pentru râvna sa cea mare a fost aşezat episcop în Cezareea Palestinei. Aducând pe mulţi la Hristos-Domnul, Sfântul sfinţit mucenic Corneliu a adormit în pace, încheindu-şi viaţa apostoleşte.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună (septembrie), ziua a treisprezecea (Minei) - Pomenirea înnoirilor Sfintei Învieri a Domnului nostru Iisus Hristos. Înainte-prăznuirea înălţării cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci. Sfântul mucenic Cornelie sutaşul 7
Canon de rugăciune către Sfântul sfinţit mucenic Corneliu, sutaşul.....35
Acatistul Sfântului sfinţit mucenic Corneliu sutaşul (13 septembrie) 44
Imnografie 56
Mărturia biblică - Faptele Sfinţilor Apostoli.....57
Vieţile Sfinţilor - Viaţa sfântului sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul 60
Sinaxar - Pomenirea Sfântului Sfinţitului mucenic Cornelie, sutaşul 70
Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Ioan de la Prislop; Sfântul sfinţit mucenic Corneliu sutaşul 71
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Înainte-prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci; Sfinții sfinții mucenici Corneliu sutașul și Ciprian, episcopul Cartaginei; Sfântul cuvios Ioan de la Prislop; Sfinții mucenici din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian şi Valerian.....73
Proloagele din 13 septembrie 79
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul 86
Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul 88
Sfântul Ioan Gură de Aur - Fericit cel care acordă atenție celui sărman!.....90
Sfântul Ioan Gură de Aur - Comentariul la Faptele Apostolilor - Omilia XXII ...91
Omilia XXIII 102
Omilia XXIV.....117
Sfântul Serafim de Sarov - De ce nu toate faptele bune aduc roade? 136
Sfântul Ioan de Kronstadt - Mântuirea noastră e în Biserică.....138

Gheorghe Cristian Popa - Primul păgân care a îmbrăţişat credinţa creştină - Sfântul Corneliu, sutaşul care a deschis neamurilor poarta mântuirii 139
Teodor Danalache - Biserica Sfântul Corneliu, sutaşul - Balta albă 143
Gheorghe-Cristian Popa - O parohie care a renăscut sub ocrotirea Sfântului Corneliu, sutaşul 148
Icoane 153

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

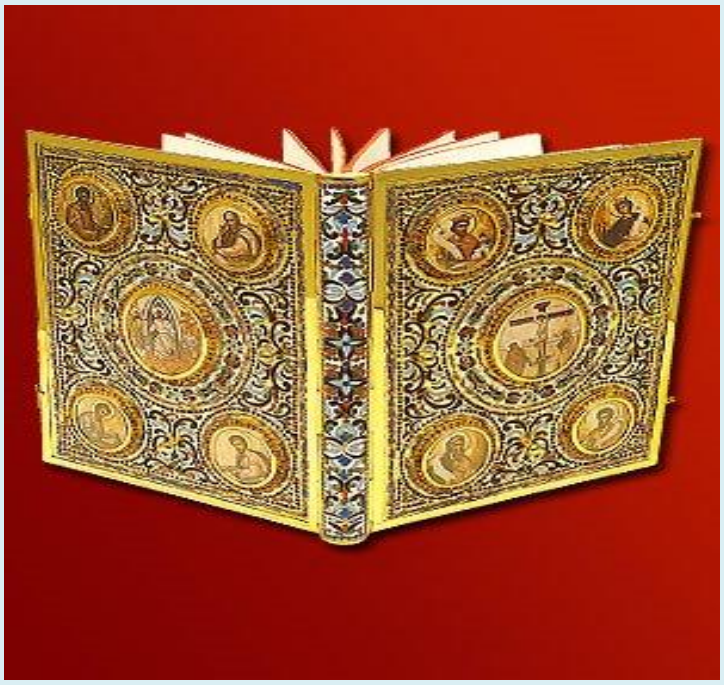

Ioan 12, 25-36

Zis-a Domnul:
25. Cel ce îşi iubeşte sufletul îl va pierde; iar cel ce îşi urăşte sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viaţa veşnică.
26. Dacă-Mi slujeşte cineva, să-Mi urmeze şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă-Mi slujeşte cineva, Tatăl Meu îl va cinsti.
27. Acum sufletul Meu e tulburat şi ce voi zice? Părinte, izbăveşte-Mă, de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta.
28. Părinte, preaslăveşte-Ţi numele! Atunci a venit glas din cer: Şi L-am preaslăvit şi iarăşi Îl voi preaslăvi.
29. Iar mulţimea care sta şi auzea zicea: A fost tunet! Alţii ziceau: Înger I-a vorbit!
30. Iisus a răspuns şi a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi.
31. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.
32. Iar Eu, când Mă voi înălţa de pe pământ, îi voi trage pe toţi la Mine.
33. Iar aceasta zicea, arătând cu ce moarte avea să moară.
34. I-a răspuns deci mulţimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac şi cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălţat? Cine este acesta, Fiul Omului?
35. Deci le-a zis Iisus: Încă puţină vreme Lumina este cu voi. Umblaţi cât aveţi Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge.
36. Cât aveţi Lumina, credeţi în Lumină, ca să fiţi fii ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus şi plecând, S-a ascuns de ei.

Matei 16, 13-19

În vremea aceea,
13. Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?
14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci.
15. Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt?
16. Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.
17. Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri.

18. Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui.
19. Şi îţi voi da cheile Împărăţiei Cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri.

Apostol

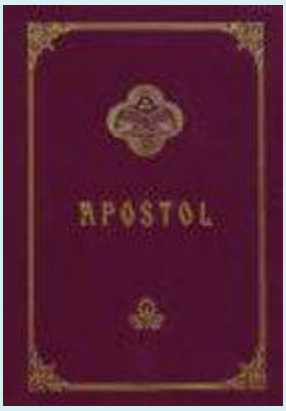

Epistola către Evrei a Sfântului apostol Pavel

Evrei 3, 1-4

1. Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi chemării cereşti, luaţi aminte la Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos,
2. Care credincios a fost Celui ce L-a rânduit, precum şi Moise în toată casa Lui.
3. Pentru că Acesta (Iisus) S-a învrednicit de mai multă slavă decât Moise, după cum are mai multă cinste decât casa cel ce a zidit-o.
4. Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu.

În această lună (septembrie), ziua a treisprezecea (Minei) - Pomenirea înnoirilor Sfintei Învieri a Domnului nostru Iisus Hristos. Înainte-prăznuirea înălţării cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci. Sfântul mucenic Cornelie sutaşul

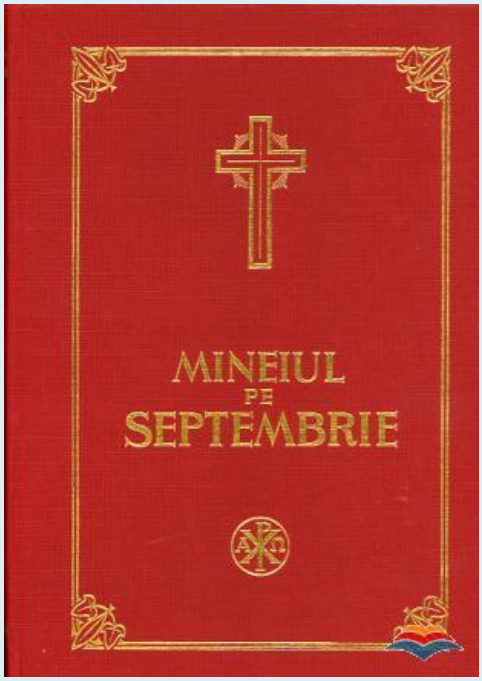

La Vecernie

La Doamne, strigat-am..., se pun **Stihirile** pe 6: 3 ale înnoirilor şi 3 ale sfântului.

Stihirile înnoirii, glasul al 6-lea, însuşi glasul:

Lege veche şi bună rânduială tocmită era, ca să se cinstească înnoirile sau mai vârtos cele noi prin înnoiri. Pentru aceea, după cum zice Isaia: Se înnoiesc către Dumnezeu ostroavele; care se înţeleg Bisericile cele din păgâni, cele ce se alcătuiesc şi se întemeiază neclintit întru Dumnezeu. Drept aceea şi noi înnoirile ceste de acum, duhovniceşte să le prăznuim.

Înnoiţi-vă fraţilor, şi pe omul cel vechi lepădându-l, întru înnoirea vieţii să petreceţi. Toate patimile şi toate mădularele, dintru care moartea se pricinuieşte, să le înfrânăm, şi să urâm gustarea cea vicleană a pomului; şi pentru aceea aducându-ne aminte de cele vechi, să fugim de dânsele. Aşa se înnoieşte omul, aşa se cinsteşte ziua înnoirilor.

A lui Anatolie

Pus-ai turn de tărie, Biserica Ta, Hristoase, Cuvinte cela ce eşti mai-nainte de veci, căci o ai întemeiat pe dânsa pe piatra credinţei. Pentru aceasta neclintită rămâne în veac, avându-te pe Tine temei, Cela ce în vremile cele de pe urmă om Te-ai făcut, pentru dânsa neschimbat. Deci mulţumind Te lăudăm pe Tine, zicând: Tu eşti Cel mai-nainte de veci şi în veac, şi încă Împăratul nostru mărire Ţie.

Stihirile Sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn...

Primindu-ţi ţie Hristos facerile de bine, şi dumnezeieştile rugăciuni Cornelie, sfânt înger trimite ţie să te lumineze cu totul, şi pe verhovnicul Sfinţilor apostoli, să te înnoiască, prin apă şi prin Duh, pe tine împreună cu toată casa ta, vrednicule de laudă, şi să te înveţe cele mai bune, cu darul Duhului.

Fiind împodobit cu ungerea preoţiei, ai alergat să propovăduieşti limbilor, predicarea cea de mântuire, dezrădăcinând spinii înşelăciunii cugetătorule de Dumnezeu, şi cu Duhul sădind în sufletele lor învăţătura cea adevărată. Pentru aceea te fericim ca pe un ierarh cuprins de Dumnezeu, şi ca pe un mucenic nebiruit, veselindu-ne Cornelie.

Urmând obiceiurilor bunătăţii tale, s-au înţelepţit cei ce erau fără de minte; şi după moartea cea după legea firii, sălăşluindu-te, fericite, în mormânt, l-ai făcut pe dânsul izvor de multe minuni, înţelepte Cornelie; tămăduind pe cei bolnavi, şi izgonind duhurile cele viclene, cu darul Preasfântului Duh, de Dumnezeu insuflate.

Slavă..., a înnoirilor, glasul al 6-lea

A lui Ioan Monahul: Pomenirea înnoirilor săvârşind Doamne, pe Tine Dătătorule de sfinţenie Te mărim, rugându-ne ca să se sfinţească simţirile sufletelor noastre; pentru rugăciunile măriţilor purtătorilor de chinuri, Bunule, Atotputernice.

Şi acum..., a înainte-prăznuirii

Astăzi lemnul s-a arătat, astăzi neamul evreiesc a pierit, astăzi prin credincioşii împăraţi, credinţa s-a arătat. Şi Adam care prin lemn a căzut, iarăşi prin lemn s-a ridicat, şi dracii s-au înfricoşat. Atotputernice Doamne mărire Tie.

De este Vineri seara, Slavă... a înainte-prăznuirii Şi acum..., Dogmatica glasului de rând.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei, şi citirile.

De la a treia carte a Împăraţilor citire:

cap. 8, Vers 22.

Stătut-a Solomon înaintea feţei altarului Domnului, întru vederea a toată adunarea lui Israil, şi şi-a ridicat mâinile sale la Cer şi a zis: Doamne Dumnezeul lui Israil, nu este asemenea Ţie, în Cer sus şi pe pământ jos. Că de vreme ce nu Te poate încăpea pe Tine Cerul şi Cerul cerurilor, în ce chip casa aceasta care o am zidit întru numele Tău? Însă caută spre rugăciunea mea Doamne Dumnezeul lui Israil, ca să auzi cererea şi rugăciunea, cu care se roagă robul Tău înaintea Ta către Tine astăzi; să fie ochii Tăi deschişi spre casa aceasta ziua şi noaptea, în locul acesta care ai zis; că va fi numele Tău acolo, ca să auzi rugăciunea, cu care se roagă robul Tău în locul acesta, ziua şi noaptea; şi să asculţi rugăciunea robului Tău, şi a poporului Tău Israil, ori pentru ce se vor ruga către Tine în locul acesta. Şi Tu vei auzi în locul locuinţei Tale în Cer, şi vei face şi Te vei milostivi spre dânşii.

De la Pilde citire:

Cap. 3, vers 19.

Dumnezeu cu înţelepciunea a întemeiat pământul, şi a gătit cerurile cu mintea, cu ştirea Lui adâncurile s-au deschis şi norii curseră rouă. Fiule, nu rătăci, ci păzeşte al meu sfat şi socoteală, pentru ca să trăiască sufletul tău, şi har să fie împrejurul grumazului tău, şi va fi vindecare trupului tău şi socotinţă oaselor tale. Pentru ca să mergi nădăjduind în pace, în toate căile tale, şi piciorul tău nu se va poticni. Pentru că de vei şedea, fără de frică vei fi, şi nu te vei teme de frica ce a venit, nici de pornirile necuraţilor care vin. Pentru că Domnul va fi peste toate căile tale, şi va întări piciorul tău, ca să nu te clătești. Nu te depărta a face bine celui lipsit, când va avea mâna ta a ajuta, să nu zici: Întorcându-mă iarăşi voi veni, şi mâine voi da, putincios fiind tu fă bine, că nu ştii ce va aduce ziua ceea ce vine. Nu meşteşugi asupra prietenului tău rele care nemerniceşte şi nădăjduieşte spre tine, nu iubi a face vrajbă către om în deşert, pentru ca să nu-ţi facă ţie ceva rău. Să nu porţi ponosul oamenilor răi, nici să râvneşti căile lor, pentru că necurat este înaintea Domnului tot cel fărădelege, şi întru cei drepţi nu petrece. Blestemul Domnului în

casele necuraţilor, şi curţile drepţilor se vor binecuvânta. Domnul stă împotriva celor mândri, iar celor smeriţi le dă dar.

De la Pilde citire

Cap. 9, vers 10

Înţelepciunea şi-a zidit eişi casă, şi a întărit şapte stâlpi, junghiat-a jertfele sale, şi a dres în paharul său vin, și a gătit masa sa, trimis-a slugile sale să cheme cu înaltă strigare la pahar grăind: Cela ce este prost să vină la mine, şi celor lipsiţi de înţelepciune le-a zis: Veniţi de mâncaţi pâinea mea, şi beţi vinul care am dres vouă, lăsaţi prostimea şi veţi fi vii, şi căutaţi înţelepciunea ca să trăiţi. Şi vă îndreptaţi mintea întru cunoştinţă. Cela ce învaţă pe cei răi îşi ia luişi ocară; şi cela ce ceartă pe cel necurat se ocărăşte pe sine, că certarea necuratului aduce întristare lui. Nu mustra pe cei răi ca să nu te urască, învaţă pe cel înţelept şi te va iubi pe tine. Dă pricină înţeleptului şi mai înţelept va fi. Spune dreptului şi va adăuga a primi. Începerea înţelepciunii este frica Domnului, şi sfatul sfinţilor înţelegerea, iar a cunoaşte legea este a gândului bun, că întru acest chip, multă vreme vei petrece, și se vor adăuga ţie anii vieţii.

La Stihoavnă

Stihirile Crucii, glasul al 5-lea:

Podobie: Bucură-te, cămară...

Bucură-te, de viaţă purtătoare Cruce, biruinţa creştinătăţii cea nebiruită, uşa Raiului, întărirea credincioşilor, îngrădirea Bisericii; prin care stricăciunea a pierit şi s-a sfârşit, şi s-a călcat puterea morţii, şi ne-am înălţat de pe pământ la Cer, armă nebiruită, ceea ce eşti luptătoare împotriva dracilor, lauda mucenicilor cu adevărat, şi podoaba cuvioşilor, limanul mântuirii, care dăruieşti lumii mare milă.

Stih: Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru şi vă închinaţi aşternutului picioarelor Lui că Sfânt este.

Bucură-te, Crucea Domnului, prin care s-a dezlegat omenirea de blestem, ceea ce eşti semnul mântuirii cu adevărat, care goneşti pe vrăjmaşi întru înălţarea ta prea cinstită. Ajutătoarea noastră, stăpânia împăraţilor, tăria drepţilor, podoaba preoţilor, care când te închipuim de nevoi ne mântuieşti. Toiagul puterii, prin care ne păstorim. Arma păcii, căreia cu frică îi stau împrejur îngerii. Dumnezeiască slava lui Hristos, care dă lumii mare milă.

Stih: Iar Dumnezeu Împăratul nostru mai-nainte de veac a făcut mântuire în mijlocul pământului.

Bucură-te, povaţa orbilor, tămăduirea neputincioşilor, învierea tuturor morţilor, care ne-ai ridicat pe noi cei căzuţi întru stricăciune, Cruce cinstită, prin care s-a dezlegat blestemul, şi a odrăslit nestricăciunea, şi pământenii ne-am îndumnezeit şi diavolul cu totul s-a surpat. Astăzi pe tine înălţată văzându-te cu mâinile Arhiereilor, înălţăm pe Cel ce s-a înălţat în mijlocul tău, şi ţie ne închinăm, câştigând mare şi bogată milă.

Slavă..., a Înnoirii, glasul al 2-lea

A lui Anatolie: Înnoirea săvârşind, a Bisericii celei întrutot sfinţită a Învierii Tale, pe Tine te mărim Doamne, cela ce ai sfinţit pe aceasta, şi o ai săvârşit cu darul Tău cel prin sine desăvârşit, şi Te veseleşti de jertfele cele sfinte, care de credincioşi tăinuit se săvârşesc; şi primeşti din mâna robilor Tăi jertfe fără de sânge şi prea curate, şi dai celor ce Ţi le aduc Ţie cu credinţă, curăţire de păcate şi mare milă.

Şi acum..., a Crucii, asemenea

Dumnezeiască comoara cea ascunsă în pământ, Crucea Dătătorului de viaţă, pe Cer s-a arătat credinciosului împărat, şi biruinţa cea împotriva vrăjmaşilor aievea închipuindu-o; de care bucurându-se cu credinţă, şi din dumnezeiască râvnă înălţându-se spre privirea celor de sus, cu osârdie din sânurile pământului o a scos, spre izbăvirea lumii, şi mântuirea sufletelor noastre.

Troparul Înnoirii, glasul al 4-lea: Precum a tăriei celei de sus podoabă şi cea de jos frumuseţe a Sfântului lăcaş al măririi Tale o ai arătat Doamne; pe care întăreşte-l în veacul veacului, şi primeşte rugăciunile noastre, care neîncetat se aduc Ţie într-însul. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, cela ce eşti Viaţa şi învierea tuturor.

Slavă...,

Troparul mucenicului, asemenea: Şi părtaş obiceiurilor şi următor scaunelor apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu insuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvântul adevărului drept învăţând şi cu credinţă răbdând până la sânge, sfinţite mucenice Cornelie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., al înainte-prăznuirii, glasul al 2-lea

Cu Crucea cea de viață făcătoare a bunătăţii Tale, Doamne, care ne-ai dat nouă nevrednicilor spre mântuire, îmblânzeşte-te Stăpâne, şi mântuieşte pe poporul cel binecredincios și cetatea Ta. Pentru Născătoarea de Dumnezeu unule Iubitorule de oameni.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... Troparul Înnoirii de două ori. Slavă..., al sfântului, Şi acum..., al înainte-prăznuirii.

După întâia Catismă, **Sedealna** glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Pe toate le-a luminat cu darul său Hristos, şi lumea a înnoit cu Duhul său cel Prea Sfânt, sufletele se înnoiesc; că a Domnului casă s-a deschis întru mărire, unde şi înnoieşte ale credincioşilor inimi, Hristos Dumnezeul nostru şi Mântuitorul tuturor.

Slavă..., Şi acum..., iar aceasta.

După a doua Catismă, **Sedealna**, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Ziua de praznic a înnoirilor astăzi a sosit credincioşilor, pe noi cei ce suntem alegerea lui Hristos, îndemnându-ne să ne înnoim toţi, şi cu faţă luminată, cântări dintru adâncul inimii Stăpânului să cântăm, cu credinţă ca unui Mântuitor şi ca Celui ce ne înnoieşte pe noi.

Slavă..., Şi acum..., iar aceasta

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canoanele trei, Al înainte-prăznuirii cu Irmosul pe 6, şi al Înnoirii pe 4. Şi al Sfântului pe 4.

Canonul înainte-prăznuirii

facere a lui Ghermano

Cântarea 1-a, glasul al 4-lea

Irmos: Pe Voievozii cei tari, pe cele trei părţi ale sufletului, Cela ce te-ai născut din Fecioară, întru adâncul nepătimirii îneacă-i rogu-mă, că Ţie ca întru o alăută; întru omorârea trupului să-ţi cântăm cântare de biruinţă.

Bucură-te, Cerule şi pământule veseleşte-te căci prea sfânta Cruce, merge înainte sfinţindu-ne cu darul, pe noi cei ce o cinstim ca pe un izvor de sfinţenie, şi ca pe o pricină a îndumnezeirii tuturor.

A umbla cu bună creştinătate pe cărarea cea cerească, întăreşte-ne prea sfântă Cruce, pe noi cei ce cu credinţă ne închinăm ţie; ca depărtându-ne de prăpăstiile celor potrivnici, să ne facem părtaşi dumnezeieştii măriri.

Cunoscuţi Ziditorului prin tine făcându-ne, prea cinstită Cruce, cu inima şi cu sufletul ne închinăm ţie totdeauna, văzându-te pusă înaintea noastră, şi cu mintea ne luminăm, mărind pe Cuvântul cel atot-pricinuitor.

Al Născătoarei

Cetatea lui Dumnezeu Împăratului tuturor, cămara cea cinstită şi de Dumnezeu primitoare. Născătoare de Dumnezeu prea curată, păzeşte moştenirea ta; ceea ce pururea bine te laudă pe tine, şi cu credinţă cinsteşte naşterea ta.

Alt Canon, al înnoirilor

facere a lui Ioan Monahul

Cântarea 1-a, glasul al 4-lea

Irmos: Adâncul Mării Roşii, cu urme neudate, pedestru trecându-I Israel cel de de mult, cu mâinile lui Moise în chipul Crucii, puterea lui Amalec în pustie a biruit.

Cela ce prin stâlp ai povăţuit de demult pe alesul Israil, prin baia botezului Hristoase, în Sion ai zădit Biserica ceea ce strigă: Să cântăm cântare Dumnezeului nostru.

Astăzi venirea măririi Tale celei neapropiate, Cer a făcut Biserica cea întemeiată Ţie pe pământ; întru care cu un glas cântăm cântare Dumnezeului nostru.

Nu cu podoabe de ale legii Doamne, Biserica se împodobeşte, nici cu tinderea mâinilor celor de robi; ci cu darul Crucii lăudându-se cântă Ţie: Să cântăm cântare Dumnezeului nostru.

Al Născătoarei

Fără de sămânţă cu voia Tatălui, din Duhul cel Dumnezeiesc, ai zămislit pe Fiul lui Dumnezeu, şi cu trup ai născut, pe Cel din tată fără de maică, şi pentru noi din tine fără de tată.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

a lui Iosif

Cântarea 1-a, glasul al 5-lea,

Irmos: Pe cal şi pe călăreţ în Marea Roşie i-a scufundat Hristos, cel ce a sfărâmat războaiele cu braţ înalt, iar pe Israel l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare de biruinţă.

Pe cei ce prăznuiesc purtătoarea de lumină şi dumnezeiască adormirea ta şi prea strălucita pomenire ca o sfinţită sărbătoare, luminează-i cu rugăciunile tale ierarhe, de Dumnezeu fericite.

Arătatu-te-ai înţelepte, şi mai-nainte până a nu te lumina desăvârşit prin învăţături, întru milostenii şi întru rugăciuni îndeletnicindu-te, prea fericite Cornelie, şi căutând cu dreptatea cugetului pe Domnul tuturor.

Slavă...

Desăvârşit te-ai deprins în legile cele de mântuire, ale Celui ce s-a unit cu trupul pentru bunătatea Sa cea desăvârşită, povăţuindu-te pe tine verhovnicul apostolilor, cu învăţătura Stăpânului, fericite.

Şi acum..., al Născătoarei

Îndulceşti inimile credincioşilor, să te mărească pururea, cu dragoste nesăţioasă, Stăpână, Născătoare de Dumnezeu; căci tu eşti mărirea oamenilor, ceea ce ai născut pe Domnul măririi, prea curată.

Catavasie: Cruce însemnând Moise, de-a dreptul cu toiagul Marea Roşie a despărţit-o lui Israel, cel ce pedestru a trecut-o. Iar de-a curmezişş lovind marea, a împreunat-o împotriva carelor lui Faraon, deasupra scriind nebiruita armă. Pentru aceea să-I cântăm lui Hristos, Dumnezeului nostru, că S-a prea mărit.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm; ci întru Tine înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Pe tine ceea ce eşti mărirea lui Hristos, cu credinţă te mărim, prea lăudată Cruce a Domnului, prea mărindu-ne şi luminându-ne cu cinstitele tale sărutări.

Întru veselie, apropiindu-ne credincioşii ne adăpăm, ca dintr-un izvor curat, cu apele Crucii cele pururea vii şi mântuire câştigând, pe Dumnezeu să-L lăudăm.

Iisus viaţa tuturor, fiind spânzurat pe lemnul Crucii S-a omorât; care acum cu credinţă sărutându-o, ne izbăvim de patimile cele aducătoare de moarte.

Al Născătoarei

Goneşte întunericul sufletului meu, arătându-te Fecioară, rupe prea curată lanţurile păcatului, şi mă mântuieşte, ceea ce ai născut pe Cel cu totul îndurat.

Alt Canon, al înnoirilor

Cântarea a 3-a

Irmos: Se veseleşte de Tine Biserica Ta Hristoase, strigând: Tu eşti puterea mea Doamne şi scăparea şi întărirea.

Sfinţit-ai pe pământ Biserica Ta, Hristoase cu Duhul, ungându-o astăzi, cu untuldelemn al bucuriei.

Temelie neclintită având-te pe Tine, Hristoase Biserica, cu Crucea Ta se încununează, ca cu o coroană împărătească.

Arătat-ai bunule astăzi Biserica cea făcută de mână, lăcaş al măririi Tale, celei mai presus de cuget.

Al Născătoarei

Tu numai pe pământ eşti solitoare, de bunătăţile cele mai presus de fire, Maică lui Dumnezeu făcându-te; pentru aceasta glăsuim ţie, bucură-te.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai înfipt pământul pe nimic cu porunca Ta şi ai ridicat neţinut pe cel îngreuiat, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, întăreşte Biserica Ta, Hristoase, cel singur bun şi iubitor de oameni.

Împărtăşitu-te-ai luminii Preasfântului Duh, şi ai primit tot dumnezeiescul dar cu toată casa ta, din însuşi gura dumnezeiescului apostol, care ţi-a vestit ţie învăţăturile mântuirii.

Înălţatu-te-ai cu bunătăţile ca Cedrul cel cu ramuri înalte, şi ne-ai adus nouă roduri cu bun miros, întărirea dogmelor, darul minunilor, şi lucrarea tămăduirilor, fericite ierarhe Cornelie.

Slavă...

De multă laudă te-ai învrednicit Cornelie, dimpreună cu verhovnicul şi cu alţii mulţi, ai alergat propovăduind pretutindenea dumnezeiasca propovăduire; prin care luminându-ne noi, ne-am izbăvit de întunericul necunoştinţei.

Şi acum..., al Născătoarei

Făcutu-te-ai lăcaş luminat al curăţiei, pentru aceea porţi pe Dătătorul de lumină cel ce S-a întrupat dintru tine, şi S-a arătat Om asemenea cu noi pentru iubirea de oameni, şi lumea o a mântuit de stricăciune prin tine Preacurată, chemarea cea din nou a oamenilor.

Sedealna Înnoirilor, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină luându-o întru cunoştinţă, cel fără de trup în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celeia ce nu ştie de nuntă: Cel ce a plecat cerurile cu pogorârea, încape fără de schimbare tot întru tine. Pe care şi văzându-l în pântecele tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga ţie: Bucură-te, Mireasă care nu ştii de mire.

Cortul mărturiei Dumnezeu l-a arătat şi dumnezeiescul Moise pe pământ l-a înfipt, şi biserică a înnoit Solomon întru jertfe; iar noi către noul Ierusalim, cu credinţă alergând ca David, să dăm dumnezeiască laudă Celui ce S-a răstignit pentru noi, cerşind iertare de toate cele ce am greşit.

Slavă...,

Sedealna Sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Începătură sfântă, Biserica din păgâni te-a câştigat pe tine, cela ce o ai luminat pe dânsa cu îmbunătăţitele tale fapte sfinţitorule de Taine, de Dumnezeu înţelepţite Cornelie.

Şi acum..., al înainte-prăznuirii, glasul al 4-lea

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cu credinţă săvârşim luminat înnoirea casei tale, binecuvântată curată Fecioară prea lăudată; bucurându-ne cu nădejdea cea întru tine, de Dumnezeu Născătoare, ne rugăm ţie să te rogi neîncetat Mântuitorului, Aceluia însuşi care S-a întrupat din tine, să mântuiască sufletele noastre.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 4-a

Irmos: Milostive, pentru dragostea chipului Tău ai stătut pe Crucea Ta, şi s-au topit neamurile; că Tu eşti Iubitorule de oameni, tăria mea şi lauda.

În chipul soarelui văzându-se Crucea Domnului, este închinată de noi cei credincioşi; care sărutându-o ne luminăm la suflete.

Dumnezeu Domnul în trup s-a arătat, şi pe lemn S-a înălţat, luminând de-a pururea pe cei ce se închină Lui, şi de nevoi mântuindu-i.

Curăţire şi iertare de greşale Cuvinte al lui Dumnezeu, dăruieşte nouă celor ce cu credinţă ne închinăm cinstitei Crucii Tale, celei puse astăzi înaintea noastră.

Al Născătoarei

Nedespărţindu-se de Sânurile Părinteşti, Cuvântul, S-a culcat în sânurile tale Fecioară ca un prunc, vrând să mă înnoiască pe mine cel supus stricăciunii.

Alt Canon, al înnoirilor

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica pe Tine, Soarele dreptăţii, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine, strigând: Mărire puterii Tale, Doamne!

Nu cu jertfele celor necuvântătoare, ci cu scump sângele Tău, cel din coasta Ta cea de viaţă izvorâtoare, se stropeşte Biserica, cu cuviinţă strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Lăcaşurile Domnului sunt iubite, celor ce doresc să vadă descoperit mărirea feţei Lui, care cu un glas strigă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Închipuind Biserica ungerea cea de demult, a poporului Tău celui ales cu mir de mult preţ astăzi se unge, dumnezeiescul dar al Duhului nevăzut primind.

Al Născătoarei

Neştiind de nuntă ai născut Fecioară, şi după naştere te-ai arătat iarăşi Fecioară. Pentru aceasta cu neîncetate glasuri, către tine Stăpână cu credinţă neîndoită strigăm: Bucură-te!

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 4-a

Irmos: Pricepând Avvacum...

Primind darul Duhului, ca soarele cel luminos ai străbătut pământul Cornelie, gonind întunericul nebuniei idoleşti, prea lăudate.

Revărsatu-te-ai ca un râu mare, adăpând toată faţa pământului, cu dumnezeieştile tale învăţături, şi înecând zâzaniile mulţimii dumnezeilor Cornelie.

Slavă...

Fiind ca un mort despre toate cele lumeşti, prea fericite Cornelie, ai vestit tuturor celor omorâţi de patimi, dumnezeiasca înviere, a Celui ce S-a omorât pentru noi.

Şi acum..., al Născătoarei

Făcutu-te-ai lăcaş curat, Înţelepciunii Tatălui, mai presus de fiinţă prea curată Fecioară, prin care noi toţi ne-am mântuit de răutatea vicleanului.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 5-a

Irmos: Luminarea Ta, Doamne, trimite-o nouă şi din negura greşalelor scoate-ne pe noi Bunule, pacea Ta dăruindu-ne.

Asupra patimilor celor aducătoare de stricăciune, întăreşte-ne pe noi cei ce te cinstim pe tine, şi te sărutăm cinstită Cruce; ceea ce eşti prea sfinţitul semn al sfintei patimi.

Luminaţi fiind astăzi la inimi şi la suflete, la săvârşirea bunătăţilor să ne sârguim credincioşii, şi sfinţitului şi dumnezeiescului lemn al Crucii să ne închinăm.

Apele din Merra le-a îndulcit mai-nainte Moise prin lemn, care pe tine te închipuia prea cinstită Cruce, care ne-ai izvorât nouă dulceaţa mântuirii.

Al Născătoarei

Pentru noi roagă-te lui Hristos, celui ce din curat sângele tău Preasfântă Fecioară, cu trup materialnic S-a îmbrăcat, şi pe oameni i-a mântuit.

Alt Canon, al înnoirilor

Cântarea a 5-a

Irmos: Tu, Doamne, Lumina mea în lume ai venit, Lumina cea Sfântă, care întorci din întunericul necunoştinţei, pe cei ce Te laudă cu credinţă.

Tu de demult în Sinai, cortul cel nefăcut de mână l-ai arătat lui Moise, văzătorului de Dumnezeu, mai-nainte însemnând Hristoase, Biserica Ta.

Tu, Doamne pe pământ cort ai gătit, şi cu cetele cereşti, împreunezi cetele oamenilor cu puterea Ta.

Pe Tine, Doamne, izvor vieţii Te ştim, Tu Sfinte venind, pace bine ai vestit Hristoase, Bisericii Tale.

Al Născătoarei

Pe tine armă tare, împotriva vrăjmaşilor înainte te punem, pe tine anghiră şi nădejde mântuirii noastre, dumnezeiască mireasă, te-am agonisit.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, la Tine alerg din zori şi strig Ţie: Luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un îndurat.

Fiind cu totul închinat lui Dumnezeu, sfinţite Cornelie, nu te-ai supus silniciei ucigaşilor, ca să dai cinste idolilor celor surzi.

Chemat-ai întru ajutor Cornelie, pe Dumnezeu cel Preaînalt şi nevăzut, şi ai surpat la pământ capiştile idolilor celor nesimţitori, mult de către toţi minunându-te.

Slavă...

Păzind porunca Atotţiitorului, te-ai închis în temniţă, legături ai răbdat, şi pe cei legaţi de înşelăciunea necredinţei i-ai dezlegat, de Dumnezeu înţelepţite Cornelie.

Şi acum..., al Născătoarei

Dă-mi, Preacurată, iertare greşalelor, cercetându-mă pe mine cel bolnav, şi înviforat de primejdiile vieţii, şi de patimile trupului, cu milostivirea ta.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 6-a

Irmos: Venit-am întru adâncurile mării, şi m-a înecat pe mine viforul păcatelor mele celor multe; ci ca un Dumnezeu scoate dintru adânc viaţa mea, mult-Milostive.

Fiind spânzurat de bunăvoie, pe tine o prea cinstită Cruce, S-a împuns în coastă Ziditorul, din care sânge şi apă izvorând, pe noi cei ce cu credinţă te sărutăm, iarăşi ne-a zidit.

O, prea cinstită Cruce, lemnul Domnului cel de viaţă dătător, izvorule al nemuririi, mântuirea a toată lumea, mântuieşte-ne pe noi cei ce te sărutăm, ca pe o păzitoare şi mântuitoare nouă tuturor.

Armă nebiruită te-ai dat nouă, celor ce cu evlavie ne închinăm ţie dumnezeiască Cruce, şi prin tine risipim toate sfaturile celor potrivnici.

Al Născătoarei

Biserică sfântă Celui ce locuieşte întru Sfinţi, te-ai făcut de Dumnezeu Născătoare. Pentru aceasta pe noi cei ce te lăudăm cu credinţă, ne sfinţeşti Maică Fecioară.

Alt Canon al înnoirilor

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, Biserica strigă către tine, de sângele demonilor curăţindu-se, cu Sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Frumuseţea cinstitei Biserici, Împăratul Hristos o a poftit, şi mamă neamurilor o a arătat, celor ce din robie s-au făcut fii prin Duhul.

Se cutremură cetele vrăjmaşilor draci, de Biserica lui Hristos cea cu chipul Crucii însemnată, şi o umbrează strălucirea cea sfinţitoare a Duhului.

Nu pe nisip, ci întru Hristos fiind întemeiată Biserica cea din păgâni, se încununează cu frumuseţe negrăită, şi cu coroană de împărăţie se împodobeşte.

Al Născătoarei

O minune mai nouă decât toate minunile! Căci Fecioara în pântece a încăput pe Cela ce cuprinde toate, şi l-a zămislit neştiind de bărbat.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 6-a

Irmos: Linişteşte marea patimilor...

Înălţându-ţi rugăciunile către Dumnezeu, de faţă ai văzut pe îngerul Lui, învăţându-te cele bune, şi următoare mântuirii.

Strălucindu-te cu Duhul, te-ai făcut stea luminoasă, luminând toate marginile lumii purtătorule de lumină, sfinţite tăinuitorule Cornelie.

Slavă...

Cela ce mai-nainte era întunecat de înşelăciune, cunoscând pe Domnul, prin întâmpinarea ta, s-a lepădat de înşelăciune, şi cu toată casa lui, a primit dumnezeiască curăţire.

Şi acum..., al Născătoarei

Domnul măririi S-a întrupat din sângiurile tale Fecioară, precum Însuşi ştie, ceea ce eşti prea lăudată, mântuindu-ne pe noi cu bunătatea ta.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca un Cer mult luminos s-a arătat Biserica, pe toţi credincioşii luminând, întru care stând, strigăm: Această casă, întăreşte-o, Doamne.

Icos: Venind la noi Cuvântul după trup, scriind, grăieşte Fiul tunetului: Văzut-am luminat mărirea care avea Fiul de la Tatăl întru darul adevărului; şi câţi cu credinţă l-am primit pe dânsul, ne-a dat tuturor stăpânire, să ne facem fii lui Dumnezeu; care nu din sângiuri, nici din voie trupească, ci de la Duhul Sfânt ne-am născut, şi casă de rugăciune am alcătuit strigând: Această casă, întăreşte-o, Doamne.

Sinaxar

Întru această lună în 13 zile, pomenirea înnoirilor (dumnezeiescului lăcaş) a Sfintei Învierii lui Hristos Dumnezeul nostru.

Stih: Israil cel nou legea cea veche împlineşte,
Şi prin înnoiri mormântul tău Cuvinte cinsteşte.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Cornelie sutaşul.

Stih: Din viaţa necredinţei pe Cornelie scoţi Hristoase,
Al meu pârgă credincioşilor din limbile cele întunecoase.

Acesta a fost pe vremea Sfinţilor apostoli, şi cel întâi care din păgâni a crezut; care petrecând o viaţă fără prihană, văzu înger, unde-l îndemna să cheme la sine pe apostolul Petru, să audă de la dânsul cele ce se cădea.

Şi mergând Petru către dânsul, şi spunând cuvântul Domnului lui, şi celor ce venise cu dânsul, şi învăţându-l şi botezându-l i-a dat rânduiala şi ocârmuirea cetăţii Schepsiei pe care aflându-o cufundată în idoli, a botezat pe toţi cu darul lui Hristos; şi chiar şi pe Dimitrie ighemonul, care a crezut cu toată casa lui. Deci sfârşindu-şi Sfântul viaţa apostoleşte către Domnul s-a dus.

Tot în această zi, Sfinţii mucenici Cronid, Leontie, Serapion, Straton şi Seleuc.

Fericitul Cronid diaconul, strălucind cu bune faptele vieţii sale, în Mitropolia alexandrenilor, crezură printr-însul Leontie şi Serapion. Iar în Galatia cea barbară şi necredincioasă, Seleuc şi Valerian, Macrovie şi Gordian, iar Straton la Nico-midia Bitiniei.

Însă Cronid, Leontie şi Serapion, după ce a pătimit multe munci la Egipt, legându-le mâinile şi picioarele, i-au aruncat în mare. Ale căror moaşte ieşind la uscat, s-a arătat îngeri prin viclenii la oameni credincioşi, şi le-au poruncit de le-au acoperit cu pământ.

Iar cei din Galatia; Seleuc şi Valerian, Macrovie şi Gordian, munciţi fiind cu foc şi cu sabie şi cu multe feluri de vârteje de ighemonul ce era acolo, mai apoi de toate i-a dat să-i mănânce fiarele sălbatice; şi aşa sufletele la Dumnezeu şi-au dat.

Iar ighemonul Bitiniei, după ce cu multe munci, munci pe Sfântul Straton, plecând vârfurile a doi copaci, îi legară mâinile de acelea şi poruncind îndată să slobozească copacii la locul lor, rupseră pe sfântul în două, şi aşa şi-a dat sufletul lui Dumnezeu.

Tot în această zi, pomenirea Sfinţilor mucenici Gordian, Macrovie, Ili, Zotic, Lucian şi Valerian.

Stih: Viaţa cea lungă de la tine Hristoase al meu poftind.
Macrovie, prin sabie lăsa viaţa cea scurtă murind.

Aceştia s-au muncit pe vremea lui Licinie; însă Gordian era cappadoc, iar Macrovie era paflagonean, tineri de vârstă, şi desăvârşiţi la credinţă întru Hristos: deci aceştia precum s-a zis mai sus s-au săvârşit; iar Zotic, Ili şi Lucian, s-au săvârşit prin sabie la Roma, după multe munci, din porunca lui Maxim ighemonul, însă Valerian plângând deasupra mormântului sfinţilor, s-a săvârşit.

Cuviosul părintele nostru Petru cel din Agreia, în pace s-a săvârşit.

Cuviosul Ierotei cel nou Iviritul ce s-a născut în anul o mie şase sute optzeci şi şase, în pace s-a săvârşit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 7-a

Irmos: Cei trei tineri în Babilon, porunca tiranului nebunie socotindu-o, în mijlocul văpăii au strigat: Bine eşti cuvântat, Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Întru binecuvântările fiilor, Iacov mai-nainte pe tine te-a însemnat cinstită Cruce; dar noi acum ţie închinându-ne totdeauna, primim luminare.

Cu toiagul cruciş lovind marea, dumnezeiescul Moise, de demult pe tine te-a închipuit, prea sfântă Cruce a Domnului; iar noi acum ţie închinându-ne, marea patimilor cea cumplită, neudată o trecem.

Cu gura şi cu inima prea cinstită Cruce, pe tine acum sărutându-te, sfinţire, sănătate, şi mântuire totdeauna sufletului şi trupului câştigăm.

Al Născătoarei

Fecioară binecuvântată, roagă-te pentru noi cei ce ne rugăm ţie; căci întru tine nădăjduim toţi, şi către tine strigăm: Stăpână, nu trece cu vederea turma ta.

Alt Canon al înnoirilor

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc, tinerii lui Avraam, de dorirea dreptei credinţe, mai mult decât de văpaia focului fiind aprinşi, au strigat: Binecuvântat eşti în Biserica slavei Tale, Doamne.

Dătătoare de rouă văpaia cuptorului s-a arătat oarecând; iar acum ungerea untului de lemn cea duhovnicească, sfinţeşte pe cei ce strigă: Bine eşti cuvântat în Biserica măririi Tale, Doamne.

Ca într-un cuptor primitor de Dumnezeu, întru acest cort nou, toţi cei ce suntem din Israilul cel duhovnicesc, fiind rouraţi strigăm: Bine eşti cuvântat în Biserica măririi Tale, Doamne.

Cei răniţi de dorul cel prea dulce şi dumnezeiesc, veniţi întru această cămară de taină, să ne împreunăm cu Mirele Hristos, strigând: Bine eşti cuvântat în Biserica măririi Tale, Doamne.

Al Născătoarei

Ceea ce eşti lăcaş dumnezeiesc sfinţit al Celui Preaînalt, bucură-te; căci prin tine Născătoare de Dumnezeu, s-a dat bucuria celor ce strigă: Binecuvântată eşti tu între femei, prea curată Stăpână.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinţilor cel prea înălţat văpaia a stins şi a rourat pe tinerii care cântau cu un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Tu te-ai făcut pârgă a mântuirii limbilor Cornelie; căci întâi ai primit Sfântul Botez de darul Duhului te-ai umplut, ca şi mai-nainte grăitorii de Dumnezeu învățându-i să cânte: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Fiind ascuns în pământ, şi acoperit cu rug, te-ai arătat înţelepte, prin descoperire dumnezeiască, izvorând daruri de minuni şi bolile izgonind.

Alăută glăsuitoare a dogmelor celor de mântuire, care îndulceşte sufletele tuturor, te-ai arătat Cornelie, cântând: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Slavă..., a Treimii

Toţi să mărim pe unimea cea în trei Ipostasuri, pe Tatăl cel mai-nainte fără început, pe Fiul cel de o fiinţă şi pe Preasfântul Duh, cântând: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Şi acum..., al Născătoarei

Îndumnezeit-ai frământătura omenească, cu dumnezeiască naşterea ta Fecioară prea curată. Pentru aceea după datorie, credincioşii te mărim.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 8-a

Irmos: Mântuitorule al tuturor Atotputernice, pe cei ce se ţineau de buna credinţă, în mijlocul văpăii pogorându-te i-ai rourat, şi i-ai învăţat să cânte: Toate lucrurile binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Armei celei de mântuire şi nebiruite, ajutorului celui gata al credincioşilor, şi folsinţei celei tari, Crucii Domnului celei ce este acum pusă înaintea tuturor, să ne închinăm.

Sus pe lemn spânzurând Moise de demult şarpele de curmeziş, precum scrie, pe tine te-a însemnat prea cinstită Cruce; prin care ne vindecăm de înşelăciunea şerpilor celor înţelegători.

Luminarea sufletelor noastre eşti, dătătoare de lumină Cruce prea cinstită; căreia închinându-ne, pe începătoriile şi puterile întunericului, le surpăm cu dumnezeiască puterea ta.

Al Născătoarei

Pe cea curata şi Fecioara să o cinstim, care mai presus de fire a născut pe Cuvântul Cel fără de început şi nezidit, spre mântuirea noastră, strigând: Binecuvântăm Fecioară, naşterea ta.

Alt Canon al înnoirilor

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi Daniel, gurile leilor cele deschise în groapă le-a încuiat; şi puterea focului a stins, cu virtutea încingându-se, tinerii cei iubitori de dreaptă credinţă cântând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului pe Domnul!

Astăzi cu haină gândită, cusută de sus din dumnezeiescul dar, Biserica Ta Doamne ca o mireasă s-a împodobit, şi cheamă spre veselie pe poporul, cel ce strigă: Toate lucrurile Domnului pe Domnul lăudaţi-L, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Astăzi al doilea Adam, Hristos, a arătat ca un rai înţelegător acest cort nou, care în locul lemnului cunoştinţei poartă arma Crucii, cea de viaţă aducătoare celor ce cântă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Pe tine Fiul cel din Tatăl Cel fără de început, şi pe Preasfântul Duh, o Dumnezeire desăvârşită, fără început, nedespărţită, de o Fiinţă, neamestecată, în trei Ipostasuri cinstindu-te, cântăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul, şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Al Născătoarei

Tu numai din toate neamurile Fecioară prea curată, Maică lui Dumnezeu te-ai arătat tu Dumnezeirii te-ai făcut lăcaş, ceea ce eşti cu totul fără prihană, nearzându-

te de focul Luminii celei neapropiate. Pentru aceasta toţi pe tine bine te cuvântăm, Marie dumnezeiască mireasă.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Atotziditorule, în cuptor, tinerii împletind horă a toată lumea cântau: Toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii

Numai pe Dumnezeu, cel ce S-a arătat pe pământ, L-ai căutat din tot sufletul; pentru aceea te-ai făcut cinstită pârgă limbilor şi lăcaş Duhului, cugetătorule de Dumnezeu, Cornelie.

Cu jăratecul înfocatelor tale cuvinte, fericite, ai ars materia deşărtăciunii. Pentru aceea te-ai mutat către lumina cea neînserată, luminând pe toți cei ce cu dragoste te laudă.

Moştenire şi parte, ajutor şi mântuitor, putere şi laudă, lumină şi povățuire ţi s-a făcut ţie Cuvântul, cel ce aduce toate lucrurile dintru nefiinţă întru fiinţă, Cornelie de Dumnezeu cugetătorule.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Sfinte Părinte, Sfinte Cuvinte şi Duhule, PreaSfântă Treime, nezidită, nedespărţită, mântuieşte pe cei ce cu dragoste laudă puterea şi împărăţia şi mărirea Ta.

Şi acum..., al Născătoarei

Revarsă peste noi Fecioară, milele tale cele obişnuite, şi ne cere iertare, prea curată, de la Fiul tău, de toate greşalele cele din cunoştinţă, şi din necunoştinţă, care ni se întâmplă nouă pin neluarea aminte.

Canonul înainte-prăznuirii

Cântarea a 9-a

Irmos: Naşterea ta nestricată s-a arătat, Dumnezeu din coapsele tale a ieşit. Că S-a arătat purtător de trup pe pământ, şi cu oamenii a petrecut. Pentru aceasta pe tine de Dumnezeu Născătoare, toţi te mărim.

Hristos pe tine spânzurându-se, lumea cea căzută întru adâncul pierzării o a ridicat, o Preasfântă Cruce a Domnului. Pentru aceasta acum cu dragoste ne închinăm ţie, şi te cinstim şi te mărim.

Sufletele şi inimile să ne curăţim, cu îndeletnicirea faptelor celor bune, şi văzând pus înainte lemnul Crucii cel de mântuire, cu credinţă şi cu dragoste dumnezeieşte cugetând, să ne închinăm ei.

Ca un soare luminezi cu razele tale, pe cei dintru întuneric, şi pe draci îi arzi prea împodobită Cruce! Pentru aceasta strigăm: Luminează pe toţi cei ce cu credinţă se închină ţie.

Al Născătoarei

Fecioară, ceea ce eşti lăcaş Luminii, luminează cu dumnezeiască lumină întunericul patimilor mele, şi risipeşte noaptea cea prea adâncă a dulceţilor, Preasfântă de Dumnezeu Născătoare.

Alt Canon al înnoirilor

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată de mână, cea din capul unghiului, din tine muntele cel netăiat, Fecioară, S-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta, veselindu-ne, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Veniţi cu inimă curată şi cu minte trează, să privim frumuseţea Bisericii, ca a unei fiice împărăteşti. Care străluceşte mai mult decât aurul, şi cu un glas să o mărim.

Bucură-te şi te veseleşte mireasa Marelui Împărat, la frumuseţea Mirelui tău luminat privind, şi împreună cu poporul tău strigând: Pe Tine, dătătorule de viață Te mărim.

Ajutorul Tău cel dintru înălţime, dăruieşte-l Bisericii Tale Mântuitorule. Că nu a cunoscut pe altul afară de Tine, Dumnezeu Mântuitor, cel ce Ți-ai pus sufletul pentru dânsa, care întru cunoştinţă Te măreşte.

Al Născătoarei

Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar, mireasa Marelui Împărat; căci prin tine din blestemul Evei, toţi am scăpat prea curată, şi viaţă am aflat întru naşterea ta Fecioară nenuntită.

Alt Canon, al Sfântului Cornelie

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie, dănţuieşte! Fecioara a avut în pântece şi a născut fiu pe Emanuel, pe Dumnezeu şi omul; Răsăritul este numele Lui, pe care, slăvindu-L, pe Fecioara o fericim.

Sfinţită sărbătoare, toată Biserica prăznuieşte pomenirea ta, propovăduitorule al lui Hristos. Căci tu te-ai arătat la stare întocmai cu Sfinţii ucenici, primind ca şi aceia Duhul cel Preasfânt.

Într-armatu-te-ai cu dogmele bunei credinţe ca un ierarh. Asemănatu-te-ai cu dumnezeieştii slujitori ai Domnului; şi totdeauna izvorăşti râuri de tămăduiri bolnavilor, şi încetezi bolile oamenilor, prea sfinţite.

Împodobindu-te cu haina mântuirii care ţi-a ţesut-o Hristos întrupându-Se, cu bucurie petreci acum la împărăţiile cele de sus, curat privind frumuseţea cea adevărată a Mirelui, vrednicule de laudă Cornelie.

Slavă...

Cinstitul tău sicriu, ca un izvor izvorăşte credincioşilor tămăduiri din destul Cornelie, şi gonind duhurile cele viclene luminezi gândurile tuturor celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Şi acum..., al Născătoarei

Luminează-mă Fecioară, ceea ce ai născut Lumina, care a strălucit mai-nainte de veci din Lumină, izgonind de la mine întunericul supărărilor şi al dezmierdărilor, prea curată Stăpână, părtinitoare neruşinată.

Luminânda

Podobie: Cu ucenicii...

În Golgota, Domnul înălţându-se de bunăvoie pe Cruce, a lucrat mântuirea noastră prin înnoirea făpturii; şi în groapa cea de viaţă primitoare punându-se, a treia zi a înviat ca un Dumnezeu. Pentru aceasta împreună cu cetele celor fără de trup, săvârşind toţi înnoirea luminatei şi cinstitei Învieri.

Slavă..., a înnoirilor

Pe Biserica Ta cea prea luminată, şi prea cinstită şi sfântă, pe care o ai răscumpărat cu prea curatul Tău sânge Cuvinte, înnoieşte-o cu Duhul, Bunule, şi o înfrumuseţează cu razele cele dumnezeieşti, prea mărind cu mărire pe cei ce cu vrednicie săvârşesc înnoirea Bisericii Tale.

Şi acum..., al Crucii

Crucea este păzitoarea a toată lumea, Crucea podoaba Bisericii, Crucea stăpânia împăraţilor, Crucea întărirea credincioşilor, Crucea mărirea îngerilor şi dracilor rană.

La Laude

Stihirile pe 6, glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn...

Astăzi dumnezeiasca şi sfinţită casa Învierii lui Hristos, luminat se înnoieşte, şi dumnezeiescul mormânt împarte lumii viaţă, dând izvor de nemurire şi revărsând râurile darului şi apele minunilor, şi dăruind tămăduiri celor ce cântă Lui cu credinţă.

Strălucit-au de sus raze luminoase a Învierii lui Hristos, toată lumea luminând, care cu credinţă o cinstim, şi prăznuirea cea dumnezeiască a sfinţitelor înnoiri cu cântări o prăznuim; şi în psalmi strigând, ca să aflăm îndurat pe Mântuitorul şi Domnul.

Dorind a vedea Sfântul sceptru al Crucii, înălţat în mijlocul pământului, să ne curăţim mai-nainte sufletele şi să ne luminăm minţile cu dumnezeiasca putere strălucindu-ne; şi pe Hristos să-L lăudăm cel ce prin cinstitul Său lemn, dă sfinţenie celor ce se roagă cu credinţă, şi cu căldură cântă Lui.

Alte **Stihiri**, glasul 1:

A lui Ioan Monahul: ***Înnoieşte-te, înnoieşte-te noule Ierusalime, căci ţi-a venit ţie Lumina, şi slava Domnului peste tine a răsărit. Această casă Tatăl o a zidit. Această casă Fiul o a întărit. Această casă Duhul Sfânt o a înnoit, o a luminat şi o a întărit, şi a sfinţit sufletele noastre.***

A lui Anatolie, asemenea: De demult înnoind biserica Solomon, jertfe de dobitoace necuvântătoare, şi arderi întregi Ţi-a adus Doamne. Iar când bine ai voit Mântuitorule a se strica chipurile şi a se cunoaşte adevărul, jertfe fără de sânge marginile lumii aduc slavei Tale; că toate stăpânind, toate le sfinţeşti cu Preasfântul Tău Duh.

Glasul al 4-lea, a lui Ioan Monahul: Astăzi Biserica cea din păgâni se înnoieşte, cu Sângele cel scump ce a izvorât din coasta Celui ce s-a întrupat din Fecioară, Hristos Dumnezeul nostru. Pentru aceasta adunându-ne cetele credincioşilor, să slăvim pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, o Dumnezeire, care stăpâneşte toate.

Slavă..., glasul al 3-lea

Vino-ţi întru pricepere omule, fă-te nou în loc de vechi şi prăznuieşte înnoirile sufletului, până când este vremea vieţii, să se înnoiască ţie calea a toată petrecerea. Cele de demult au trecut, iată s-au făcut toate noi. Cu acest fel de rod să prăznuieşti, cu buna schimbare schimbându-te. Aşa se înnoieşte omul; aşa se cinsteşte ziua înnoirilor.

Şi acum..., asemenea, a lui Ioan Monahul

Hristoase Dumnezeul nostru, cela ce ai primit răstignirea cea de bunăvoie, spre învierea cea de obşte a neamului omenesc, şi prin trestia Crucii, cu vopsele roşii degetele Tale Ţi-ai sângerat; iertare greşalelor, împărăteşte binevoind a ne scrie nouă cu iubire de oameni, nu ne trece pe noi cei ce suntem în primejdii, şi a ne depărta iarăşi de la Tine; ci Te milostiveşte Unule îndelung-răbdătorule, spre poporul cel ce este în nevoi, şi Te scoală, şi bate pe cei ce se luptă cu noi, ca un Atotputernic.

Doxologia cea mare, şi Otpustul.

La Liturghie

Fericirile din Canonul înainte-prăznuirii, Cântarea a 3-a pe 4, şi din Canonul înnoirilor Cântarea a 6-a pe 4. Prochimen, Apostolul Înnoirii, începerea 307. Ali-

luia, Evanghelia de la Matei, începerea 67. Chinonicul: Doamne iubit-am podoaba casei tale, şi locul lăcaşului slavei tale.

Cade-se a şti: Că după Otpustul Vecerniei mici, intră Eclesiarhul, cu Preotul şi cu Diaconul şi cu Paraclisierul în altar cu lumânări, şi se îmbrăcă Preotul şi Diaconul; şi cădind cinstita Cruce, zice: Binecuvântează Stăpâne; şi Preotul: Bine este cuvântat Dumnezeul nostru... Apoi: Sfinte Dumnezeule... şi după Tatăl nostru..., cântăm Troparul Crucii: Mântuieşte Doamne poporul tău... Slavă..., Şi acum..., Condacul: Cel ce te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie..., Şi ridică Preotul cinstita Cruce cu discul pe cap, şi o duce la sfânta masă, mergând înaintea lor cu două făclii aprinse, şi pun cinstita Cruce pe Sfântul Antimis, în locul Evangheliei, iar Evanghelia o pune mai sus; şi arde lumânare toată noaptea înaintea cinstitei Cruci.

Canon de rugăciune către Sfântul sfinţit mucenic Corneliu, sutaşul

Canon de rugăciune către Sfântul sfinţit mucenic Corneliu, sutaşul (s.v. 13 septembrie / s.n. 26 septembrie):

https://www.academia.edu/124343083/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2ntul_sfin%C5%A3it_mucenic_Corneliu_suta%C5%9Ful_s_v_13_septembrie_s_n_26_septembrie_

https://archive.org/details/canon_202410

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-de-rugaciune-catre-sfantul-sfintit-mucenic-cornelie-sutasul-s-v-13-septembrie-s-n-26-septembrie/272140934

***

Canon de rugăciune la Sfântul sfinţit mucenic Corneliu sutaşul - 13 septembrie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=K0JUhnpaRwo

***

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Corneliu sutaşul, glasul al 4-lea: Şi părtaş obiceiurilor şi următor scaunelor apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu insuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvântul adevărului drept învăţând şi cu credinţa răbdând până la sânge sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1

Irmos: Pe cal şi pe călăreţ în Marea Roşie i-a scufundat Hristos, cel ce a sfărâmat războaiele cu braţ înalt, iar pe Israel l-a mântuit, pe cel ce cânta cântare de biruinţă.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cei ce prăznuiesc purtătoarea de lumină şi dumnezeiască adormirea ta şi prea strălucita pomenire ca o sfinţită sărbătoare, luminează-i cu rugăciunile tale, ierarhe de Dumnezeu fericite.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-te-ai, înţelepte şi mai înainte, până a nu te lumina desăvârşit prin învăţături, cu milostenii şi cu rugăciuni îndeletnicindu-te, prea fericite Corneliu şi căutând cu dreptatea cugetului pe Domnul tuturor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Desăvârşit te-ai deprins în legile cele de mântuire, ale Celui ce s-a unit cu Trupul pentru bunătatea Sa cea desăvârşită, povăţuindu-te pe tine apostolul Petru, cu învăţătura Stăpânului, fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Îndulceşti inimile credincioşilor, să te mărească pururea cu dragoste nesăţioasă, Stăpână Născătoare de Dumnezeu; că tu eşti mărirea oamenilor, ceea ce ai născut pe Domnul măririi, prea curată.

Catavasie: Cruce însemnând Moise, de-a dreptul cu toiagul Marea Roşie a despărţit-o lui Israel, cel ce pedestru a trecut-o. Iar de-a curmeziş lovind marea, a împreunat-o împotriva carelor lui Faraon, deasupra scriind nebiruita armă. Pentru aceea să-I cântăm lui Hristos, Dumnezeului nostru, că S-a prea mărit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce ai înfipt pământul pe nimic cu porunca Ta şi ai ridicat neţinut pe cel îngreuiat, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, întăreşte Biserica Ta, Hristoase, cel singur bun şi iubitor de oameni

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împărtăşitu-te-ai de lumina Preasfântului Duh şi ai primit întreg dumnezeiescul dar cu toată casa ta, din însuşi gura dumnezeiescului apostol, care ţi-a vestit învăţăturile mântuirii.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înălţatu-te-ai cu bunătăţile, ca şi cedrul cel cu ramuri înalte şi ne-ai adus nouă roade cu bun miros, întărirea dogmelor, darul minunilor şi lucrarea tămăduirilor, fericite Corneliu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De multă laudă te-ai învrednicit Sfinte Corneliu, căci împreună cu apostolul Petru şi cu alţi mulţi ai alergat vestind pretutindeni dumnezeiasca propovăduire; prin care, luminându-ne noi, ne-am izbăvit de întunericul necunoştinţei.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Făcutu-te-ai locaş luminat al curăţiei, pentru aceea porţi pe Dătătorul de lumină, Cel ce S-a Întrupat din tine şi s-a arătat Om asemenea cu noi, pentru iubirea de oameni şi a mântuit lumea de stricăciune prin tine, Preacurată, chemarea cea din nou a oamenilor.

Catavasie: Toiagul spre închipuirea Tainei se primeşte, căci cu odrăslire a ales preot; iar Bisericii, celei mai înainte neroditoare, acum a înflorit lemnul Crucii, spre putere şi spre întărire.

Cântarea a 4-a

Irmos: Deşertarea Ta cea dumnezeiască Avacum cunoscând-o prin vederea mai înainte, Hristoase, cu frică striga Ţie: Spre mântuirea poporului Tău ai venit, ca să mântuieşti pe unşii Tăi.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind darul Duhului, ca soarele cel luminos ai străbătut pământul, Sfinte Corneliu, gonind întunericul nebuniei idoleşti, prea lăudate.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Revărsatu-te-ai ca un râu mare, adăpând toată faţa pământului cu dumnezeieştile tale învăţături, ai înecat zâzaniile mulţimii zeilor, Sfinte Corneliu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind ca un mort faţă de toate cele lumeşti, prea fericite Corneliu, ai vestit tuturor celor omorâţi de patimi dumnezeiasca Înviere, a Celui ce a fost omorât pentru noi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Făcutu-te-ai locaş curat Înţelepciunii Tatălui, mai presus de fiinţă, prea curată Fecioară, prin care noi toţi ne-am mântuit de răutatea celui viclean.

Catavasie: Auzit-am, Doamne, Taina iconomiei Tale; înţeles-am lucrurile Tale şi am prea mărit Dumnezeirea Ta.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, la Tine alerg din zori şi strig Ţie: Luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un îndurat.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind cu totul închinat lui Dumnezeu, sfinţite Corneliu, nu te-ai supus silniciei ucigaşilor, ca să dai cinstire idolilor.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chemat-ai într-ajutor, Sfinte Corneliu, pe Dumnezeu Cel Preaînalt şi nevăzut şi ai surpat la pământ capiştile idolilor celor nesimţitori, minunat făcându-te pentru noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Păzind porunca Atotţiitorului, ai fost închis în temniţă, legături ai răbdat şi pe cei legaţi de înşelăciunea necredinţei i-ai dezlegat, de Dumnezeu înţelepţite Corneliu.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dă-mi, Preacurată, iertare greşelilor, cercetându-mă pe mine cel bolnav şi înviforat de primejdiile vieţii şi de patimile trupului, cu milostivirea ta.

Catavasie: O, de trei ori fericite Lemn, pe care S-a Răstignit Hristos, Împăratul şi Domnul; prin care a căzut cel ce a înşelat cu lemnul, înşelat fiind de Cel ce s-a pironit pe tine cu trupul; pe Dumnezeu, care dă pace sufletelor noastre.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită de viforul cel stricător de suflet linişteşte-o, Stăpâne Hristoase şi din stricăciune mă scoate ca un îndurat.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înălţându-ţi rugăciunile către Dumnezeu, ai văzut pe Îngerul Lui, învăţându-te cele bune şi de urmat pentru mântuire.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucit fiind cu Duhul, te-ai făcut stea luminoasă, luminând toate marginile lumii, purtătorule de lumină, sfinţite tăinuitorule Corneliu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cel ce mai înainte era întunecat de înşelăciune, cunoscând pe Domnul, prin întâmpinarea ta, s-a lepădat de înşelăciune şi cu toată casa lui, a primit curăţirea dumnezeiască.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Domnul Măririi S-a Întrupat din sângiurile tale, Fecioară, precum Însuşi ştie, ceea ce eşti prea lăudată, mântuindu-ne pe noi cu bunătatea ta.

Catavasie: În pântecele fiarei celei din apă, Iona palmele întinzându-şi în chipul Crucii, mântuitoarea Patimă mai înainte a închipuit-o lămurit; de unde a treia zi ieşind, Învierea cea mai presus de lume a însemnat a lui Hristos Dumnezeu, Cel ce S-a Răstignit cu Trupul, iar cu Învierea cea de a treia zi lumea a luminat.

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinţilor cel prea înălţat văpaia a stins şi a rourat pe tinerii care cântau cu un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu te-ai făcut pârgă a mântuirii neamurilor Sfinte Corneliu; căci cel dintâi ai primit Sfântul Botez şi de darul Duhului te-ai umplut, ca şi mai înainte grăitorii de Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Săvârşind minuni mari cu dumnezeiescul dar, ai vânat către credinţă pe cei amăgiţi de înşelăciunea necredinţei, învăţându-i să cânte: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind ascuns în pământ şi acoperit cu rug, te-ai arătat, înţelepte, prin descoperire dumnezeiască, izvorând daruri de minuni şi bolile izgonind.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Alăută glăsuitoare a dogmelor celor de mântuire, care îndulceşte sufletele tuturor, te-ai arătat, Sfinte Corneliu, cântând: Dumnezeule bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh (a Preasfintei Treimi).

Toţi să mărim pe Unimea cea în trei Ipostasuri, pe Tatăl cel mai înainte fără de început şi pe Fiul cel de o Fiinţă şi pe Preasfântul Duh, cântând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Îndumnezeit-ai frământătura omenească, cu dumnezeiască naşterea ta, Fecioară prea curată. Pentru aceea, după datorie, credincioşii te mărim.

Catavasie: Nebuna poruncă a tiranului celui păgân, pe popoare le-a tulburat, suflând cu îngrozire şi cu hulă urâtă împotriva lui Dumnezeu; însă pe cei trei tineri nu i-a înfricoşat mânia cea de fiară, nici focul cel mistuitor; ci, cu Duh de rouă aducător, ce împotrivă răsuna, împreună cu focul fiind, cântau: Prealăudate Dumnezeul părinţilor şi al nostru, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate, în cuptor, tinerii împletind horă a toată lumea cântau: Toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Numai pe Dumnezeu, cel ce S-a arătat pe pământ, L-ai căutat din tot sufletul; pentru aceea, te-ai făcut cinstită pârgă a neamurilor şi locaş Duhului, cugetătorule de Dumnezeu Corneliu.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu jăratecul înfocatelor tale cuvinte, fericite, ai ars materia deşertăciunii. Pentru aceea, te-ai mutat către Lumina cea neînserată, luminând pe toţi cei ce cu dragoste te laudă.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Moştenire şi parte, ajutor şi mântuitor, putere şi laudă, lumină şi povăţuire ţi s-a făcut ţie Cuvântul, cel ce a adus toate lucrurile dintru nefiinţă întru fiinţă, Sfinte Corneliu, de Dumnezeu cugetătorule.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Sfinte Părinte, Sfinte Cuvinte şi Duhule Sfinte, Preasfântă Treime, nezidită, nedespărţită, mântuieşte pe cei ce cu dragoste laudă Puterea, Împărăţia şi Mărirea Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Revarsă peste noi, Fecioară, milele tale cele obişnuite şi ne cere iertare, prea curată, de la Fiul tău, de toate greşelile cele din cunoştinţă şi din necunoştinţă, care ni se întâmplă nouă din neluarea aminte.

Catavasie: Binecuvântaţi, tineri, cei întocmai cu numărul Treimii, pe Făcătorul, Dumnezeu Părintele; lăudaţi pe Cuvântul, cel ce S-a pogorât şi focul în rouă l-a prefăcut şi prea înălţaţi pe Duhul cel Preasfânt, care dă viaţă tuturor întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie, dănţuieşte! Fecioara a avut în pântece şi a născut fiu pe Emanuel, pe Dumnezeu şi omul; Răsăritul este numele Lui, pe care, slăvindu-L, pe Fecioara o fericim.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfinţită sărbătoare, toată Biserica prăznuieşte pomenirea ta, propovăduitorule al lui Hristos. Căci tu te-ai arătat la stare întocmai cu sfinţii ucenici, primind ca şi aceia Duhul cel Preasfânt.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Într-armatu-te-ai cu dogmele dreptei credinţe ca un ierarh; asemănatu-te-ai cu dumnezeieştii slujitori ai Domnului; întotdeauna izvorăşti râuri de tămăduiri celor bolnavi şi faci să înceteze bolile oamenilor, prea sfinţite.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Împobobindu-te cu haina mântuirii, pe care ţi-a ţesut-o Hristos Întrupându-Se, cu bucurie petreci acum în Împărăţia cea de sus, curat privind Frumuseţea cea Adevărată a Mirelui, vrednicule de laudă, Sfinte Corneliu.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cinstitul tău sicriu, ca un izvor izvorăşte credincioşilor tămăduiri din destul, Sfinte Corneliu şi gonind duhurile cele viclene, luminezi gândurile tuturor celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Luminează-mă, Fecioară, ceea ce ai născut Lumina, care a strălucit mai înainte de veci din Lumină; izgoneşte de la mine întunericul supărărilor şi al dezmierdărilor, prea curată Stăpână, părtinitoare neînfruntată.

Catavasie: Rai de taină eşti Născătoare de Dumnezeu, care ai odrăslit nelucrat pe Hristos, de care lemnul Crucii cel de viaţă purtător pe pământ s-a sădit. Pentru aceasta, acum înălţat fiind, închinându-ne lui, pe tine te mărim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Începătură sfântă, Biserica din păgâni te-a câştigat pe tine, cel ce ai luminat pe dânsa cu îmbunătăţitele tale fapte, sfinţitorule de taine, de Dumnezeu înţelepţite Corneliu.

Acatistul Sfântului sfinţit mucenic Corneliu sutaşul (13 septembrie)

Acatistul Sfântului sfinţit mucenic Corneliu sutaşul (s.v. 13 septembrie / s.n. 26 septembrie):

https://www.academia.edu/57834562/Acatistul_Sf%C3%A2ntului_sfin%C5%A3it_mucenic_Corneliu_suta%C5%9Ful_13_septembrie_

https://archive.org/details/ac._20211014

https://www.slideshare.net/steaemy1/ac-250445689

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dunezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfantului sfintit mucenic Corneliu Sutasul - 13 septembrie - slujitor Dani: **https://www.youtube.com/watch?v=GoKrDbFpkO0**

Condacul 1

Întâiului chemat dintre păgâni de însuşi Domnul, laude să-i aducem noi, creştinii de peste veacuri. Căci, ca şi el am fi rămas în negura necunoştinţei, de n-ar fi deschis Domnul cale mântuirii tuturor oamenilor. Pentru aceea, cu recunoştinţă să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!***

Icosul 1

Îngerul Domnului din cer a fost trimis în Cezareea Palestinei la un bărbat temător de Dumnezeu, ca să-i strige:
Bucură-te, Corneliu, vrednică slugă a Domnului;
Bucură-te, ajutor de nădejde al aproapelui;

Bucură-te, înţelept conducător al sutei de ostaşi încredinţate;
Bucură-te, al cohortei romane Italica cinstit luptător;
Bucură-te, al creştinilor începător;
Bucură-te, că de oameni peste o sută ai fost pus, iar de Domnul peste sute ai fost uns;
Bucură-te, căpetenie a celor mulţi, ce pe mulţi la Hristos ai adus;
Bucură-te, ostaş în lupte neînfrânt, cuceritor de multe suflete;
Bucură-te, floare a Cezareei, neveştejită de ispite;
Bucură-te, cel ce pentru Împăratul tuturor, l-ai părăsit pe împăratul romanilor;
Bucură-te, cel ce ai ales al credinţei aur strălucitor;
Bucură-te, cel ce nu ai fost atras de ceva trecător;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 2

Stând Corneliu sutaşul la rugăciune în ceasul al IX-lea, văzând pe îngerul Domnului cinstindu-i casa cu lumina sa, cu smerenie şi-a plecat faţa la pământ şi a cântat Celui ce l-a trimis: ***Aliluia!***

Icosul 2

Ştiindu-se pe sine depărtat de Dumnezeu şi în negura necunoştinţei petrecând, uimit fiind de venirea îngerului, a strigat Corneliu: „Ce este, Doamne?" Iar trimisul Domnului i-a răspuns, zicând:
Bucură-te, fierbinte rugător;
Bucură-te, far strălucitor;
Bucură-te, cel ce din fire făceai ale legii;
Bucură-te, izgonitorul fărădelegii;
Bucură-te, iubitor de Dumnezeu;
Bucură-te, hrănitor al sufletului tău;
Bucură-te, stăpân al casei tale;
Bucură-te, a lor tăi spre mântuire cale;
Bucură-te, că armura şi zalele le-ai lepădat bucuros;
Bucură-te, că fără coif şi scut ai alergat la Hristos;
Bucură-te, că sabia lată ai depus;
Bucură-te, că de „sabia Duhului" ai fost străpuns;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 3

Nu s-a depărtat de la tine îngerul Domnului, până ce nu te-a încredinţat că rugăciunile şi milosteniile tale s-au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu. Auzind acestea cu glas mare, slavă ai dat Proniatorului, cântându-I: ***Aliluia!***

Icosul 3

Supus te-ai arătat, Sfinte Corneliu, poruncii lui Dumnezeu, căci ascultând de îngerul Domnului, ai trimis la Iope două slugi şi un ostaş cucernic spre a cerceta casa de lângă Marea cea mare a lui Simon tăbăcarul, spre a-l chema pe verhovnicul Domnului ca să-ţi arate calea ce duce la El. Pentru aceasta îţi aducem laude:

Bucură-te, împlinitor al voii Domnului;
Bucură-te, primitor al Cuvântului;
Bucură-te, însetat după Adevăr;
Bucură-te, spre singurul Dumnezeu alergător;
Bucură-te, că vitejia, onorurile şi averea nu ţi-au fost de ajuns;
Bucură-te, că pe toate în folosul sufletului le-ai pus;
Bucură-te, cel ce ca Lazăr, patru zile ca în mormânt ai fost;
Bucură-te, că odihnă n-ai aflat până ce slugile nu s-au întors;
Bucură-te, cel ce ca apostolul neamurilor, la neamuri ai predicat;
Bucură-te, floare rară crescută în pustiul păgânătăţii;
Bucură-te, rază de lumină pe bolta creştinătăţii;
Bucură-te, că ai băut cu nesaţ din Izvorul Vieţii;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 4

Auzind de la cei ce i-ai trimis că în acelaşi ceas Domnul grăise şi lui Petru, făcând curate pe cele ce mai înainte erau socotite necurate, căzând la picioarele marelui apostol, ai mulţumit împreună cu el, cântând Iubitorului de oameni: ***Aliluia!***

Icosul 4

Dumnezeu, Cel ce pretutindeni sălăşluieşte şi pe toţi oamenii iubeşte, a descoperit celui din poporul ales, naşterea poporului celui bine credincios, întâlnind evreul şi romanul şi unindu-i prin pogorârea aceluiaşi Duh Sfânt. Pentru aceasta, noi, creştinii proveniţi dintre neamuri, cu mulţumire îi strigăm celui ce s-a învrednicit a fi întâiul dintre noi, aşa:

Bucură-te, că în portul Iope ai aflat pe marele pescar;
Bucură-te, ca şi el, trimis ai fost în lume misionar;
Bucură-te, că primind de la el botezul;
Bucură-te, că primind de la el botezul pământului ai început ocol;
Bucură-te, ca şi Petru, în taina cămării de sus rugător;
Bucură-te, pe marea vieţii călăuzitor;
Bucură-te, că marele apostol până spre asfinţit postise;
Bucură-te, că sufletul tău după Apa cea vie însetase;
Bucură-te, că Biserica în chipul pânzei s-a descoperit;
Bucură-te, că umbra Legii a trecut;

Bucură-te, că harul a venit;
Bucură-te, cel ce în baia botezului te-ai curăţit;
Bucură-te, cel ce sufletul ţi-ai îngrijit;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 5

Văzând Petru întru uimire că pânza cu vietăţile necurate de trei ori la cer s-a ridicat şi înţelegând că voia Preasfintei Treimi este ca prin cele patru colţuri, cei patru evanghelişti duhovniceşte să-i hrănească pe toţi, până la marginile lumii, a cântat lui Dumnezeu împreună cu sutaşul: ***Aliluia!***

Icosul 5

Când marele pescar şi-a întins mreaja cuvântului trecând pragul casei tale, cunoscând puterea pe care Dumnezeu o dă aleşilor Săi, te-ai aruncat cu faţa la picioarele lui, Sfinte Corneliu. Dar acesta, în smerenia sa, recunoscând că şi el tot om este, şi numai lui Dumnezeu I se cuvine închinare, ţi-a zis:
Bucură-te, că Domnul nu este părtinitor;
Bucură-te, că în orice neam, celui ce se teme de El este îndreptător;
Bucură-te, că şi pentru voi s-au pregătit fiii lui Israel;
Bucură-te, că şi cu voi este al nostru Emanuel;
Bucură-te, că nu e decât un Domn, o credinţă, un botez;
Bucură-te, că nu mai e nici iudeu, nici elin, nici alt crez;
Bucură-te, cel ce mărturie din gura martorului ai primit;
Bucură-te, că din toţi păgânii, pe tine Domnul mai ales te-a iubit;
Bucură-te, cel ce ai primit a Domnului Bună Vestire;
Bucură-te, că prin aceasta ai adus sufletelor tămăduire;
Bucură-te, că lumina primită nu ai ţinut-o sub obroc;
Bucură-te, că făclia aceasta ai purtat-o din loc în loc;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 6

Dumnezeu, Cel ce poate toate câte voieşte, a adeverit şi prin tine că Împărăţia Cerurilor este înăuntrul nostru. Căci din cuceritor de popoare, te-a aflat mai apoi cuceritor de suflete, căruia până la sfârşitul vieţii I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul 6

Când apostolul Domnului şi-a deschis gura spre a adeveri cele ce însuşi auzise şi văzuse, larg ţi-ai deschis sufletul spre a primi cele descoperite oamenilor de Dumnezeu cel întrupat. Pentru aceasta lăudându-te, îţi grăim:
Bucură-te, cel ce pe Dumnezeu nu L-ai văzut, dar ai crezut;

Bucură-te, că pentru aceasta, de Domnul în ceata fericiţilor ai fost pus;
Bucură-te, cel născut din apă şi din duh;
Bucură-te, rugător în adevăr şi în duh;
Bucură-te, cel ce iubind Adevărul, ai urmat calea mântuirii şi ai moştenit viaţa;
Bucură-te, cel ce spre Răsărit te-ai întors cu faţa;
Bucură-te, cel ce din îndemn lăuntric deja făcusei milostenii;
Bucură-te, iubitor de semeni;
Bucură-te, că prin iubirea de oameni cu sutaşul din Capernaum te asemeni;
Bucură-te, că mărturisitor ca Longhin sutaşul ai fost;
Bucură-te, că trecând peste toate, mai presus ai pus pe Hristos;
Bucură-te, că ai şezut la masă cu Avraam, Isaac şi Iacov, deşi nu erai din poporul ales;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 7

Dacă ai aflat despre iisus din Nazaret, cum L-a uns pe El Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere de sus, te-ai bucurat foarte. Uimit ai fost, sfinte, auzind de la martori despre vindecări fără de număr şi de alungarea duhurilor necurate numai cu cuvântul. Întristat peste măsură de Pătimirile, Răstignirea şi îngroparea Sa, ţi-ai luminat sufletul cu vestea Învierii, inundându-l cu acea bucurie pe care nimeni nu o va lua din inimile celor ce Îi cântă: ***Aliluia!***

Icosul 7

Ca un burete uscat de arşiţă s-a îmbibat inima ta care s-a deschis larg, spre a încăpea toate descoperirile pe care Dumnezeu le-a făcut aleşilor Săi. Cei ai casei tale, ascultând vestirea despre Cel rânduit de Dumnezeu să fie Judecător al celor vii şi al celor morţi, s-au grăbit a crede celui ce le grăia acestea, spre a primi iertarea păcatelor. Iar ţie, Sfinte Corneliu, pricinuitorul luminării lor, ţi-au cântat:
Bucură-te, temător de Dumnezeu;
Bucură-te, deschizător al sufletului meu;
Bucură-te, ascultător al marelui predicator;
Bucură-te, al Bisericii fiu temător;
Bucură-te, cel ce ai găzduit pe cel îmbrăcat cu putere de sus;
Bucură-te, că şi în casa ta s-a pogorât Duhul Sfânt;
Bucură-te, că aceasta în foişor de taină s-a prefăcut;
Bucură-te, cel care în Cezareea, Muntele Sionului ai adus;
Bucură-te, că şi tu ai fost îmbrăcat cu putere de sus;
Bucură-te, purtător de Duh Sfânt;
Bucură-te, că prin faptele tale nu L-ai alungat până la mormânt;
Bucură-te, că trupul tău lăcaş a fost al odorului scump;

Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 8

Revărsarea neaşteptată şi nesperată a Duhului Sfânt te-a copleşit, Sfinte Corneliu pe tine, pe Petru şi pe toţi cei ce erau în casa ta, evrei şi elini, care au început să-L slăvească pe Dumnezeu şi în limbile altor popoare. De aceea, fratele celui întâi chemat la apostolat, cu glas mare a strigat: „Poate cineva opri apa care să-i boteze pe aceştia ce au primit deja Duhul Sfânt, ca şi noi iudeii?" Şi într-un glas, toţi au cântat Unuia singur Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul 8

Noi, creştinii din lumea largă, cufundaţi de trei ori în cristelniţa de păcate curăţitoare, cântare de mulţumire aducem răspânditorului credinţei iubirii, aşa:
Bucură-te, cel dintâi dintre păgâni botezat în numele Domnului Hristos,
Bucură-te, că aceasta ţi-a fost de mare folos;
Bucură-te, că asemenea lui Zaheu vameşul ai mântuit a ta casă;
Bucură-te, că ai tăi, botezându-se, au urmat viaţă aleasă;
Bucură-te, că în apa botezului te-ai cufundat;
Bucură-te, cel ce în Hristos te-ai îmbrăcat;
Bucură-te, om nou, născut a doua oară;
Bucură-te, descoperitor de nepreţuită comoară;
Bucură-te, că din apă şi din Duh ai renăscut;
Bucură-te, că de lumea cea deşartă te-ai rupt;
Bucură-te, că nimic din cele lumeşti nu ai păstrat;
Bucură-te, că pe Hristos cu toată fiinţa L-ai îmbrăţişat;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 9

Pe ritorii cei mult-grăitori îi vedem tăcând ca nişte peşti fără de glas, căci nu se pricep să spună în ce chip Duhul Sfânt, care de la Tatăl purcede, trimis a fost de Fiul cel întrupat să lumineze neamurile aflate de veacuri în întunericul necredinţei şi al depărtării de Dumnezeu. Când vestea despre botezarea sutaşului Corneliu în numele Domnului iisus a ajuns până la credincioşii cei tăiaţi împrejur din Ierusalim, acestora le-a povestit Petru cele întâmplate în Cezareea şi s-au liniştit şi au slăvit pe Domnul, zicând: „Aşadar, şi păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăinţa spre Viaţa veşnică". Mai apoi, bărbaţi ciprioţi şi cirineni venind în Antiohia, grăiau către elini, bine-vestindu-L pe Hristos. Şi mâna Domnului era cu ei şi mare era numărul celor ce au crezut şi au venit la credinţă. Atunci Biserica din Ierusalim a trimis pe Barnaba să cerceteze comunitatea din Antiohia. Şi acesta sosind şi văzând harul lui

Dumnezeu care lucra în toţi, s-a bucurat şi-i îndemna să rămână în Domnul cu inima statornică şi să-I cânte: ***Aliluia!***

Icosul 9

Ştiind că în Antiohia ucenicii pentru întâia oară s-au numit „creştini", adică urmaşi întru totul lui Hristos, pe tine, Sfinte Corneliu, deschizător al căilor către mântuire pentru toate popoarele, te fericim aşa:
Bucură-te, cel ce sabia lată ai părăsit;
Bucură-te, cel ce cu sabia Duhului noi cuceriri ai făcut;
Bucură-te, cel ce ca şi apostolii, pentru Domnul toate le-ai lăsat;
Bucură-te, cel ce ca şi apostolii, de la Dumnezeu nemuritoare cinste ai luat;
Bucură-te, căci cu cinstea de sutaş nu te-ai mândrit;
Bucură-te, că pe cei o sută încredinţaţi ţie nu i-ai asuprit;
Bucură-te, că dintre ei, pe mulţi i-ai adus la Hristos;
Bucură-te, că din patimi şi idoleşti închinări i-ai scos;
Bucură-te, cel ce talanţii iscusit ai înmulţit;
Bucură-te, că suta înzecit a rodit;
Bucură-te, că pe pământ bun sămânţa Evangheliei a căzut;
Bucură-te, că cinstind crucea, împotriva diavolilor ţi-a fost scut;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 10

Iubindu-L pe Domnul din tot sufletul tău, l-ai urmat pe Petru în misiunea sa, ca un adevărat ucenic. Împreună multe comunităţi aţi înfiinţat, împreună pe mulţi fraţi aţi cercetat, împreună de multe ori lui Dumnezeu aţi cântat: ***Aliluia!***

Icosul 10

Fiind cu Petru şi cu Timotei în Efes, vi s-a dat de ştire că în Cetatea Schepsia, locuitorii cu sârguinţă se închină la diavolii cei în chipul idolilor celor urâcioşi. Iubindu-i ca pe nişte copii neştiutori, v-aţi sfătuit părinteşte cum să-i ajutaţi. Şi pentru că fiecare doreaţi să vă jertfiţi pentru binele lor, aţi aruncat sorţi şi aceştia căzând asupra ta, laude ţi-au adus:
Bucură-te, că mulţumind lui Dumnezeu, L-ai chemat în ajutor;
Bucură-te, că al lui Hristos ai devenit propovăduitor;
Bucură-te, că deşi neînvăţat, pe Dimitrie filozoful ai înfruntat;
Bucură-te, că înţelepciunea creştinească pe cea elinească a încurcat;
Bucură-te, că Zeus şi Apollo prin tine au căzut;
Bucură-te, că Dumnezeul cel necunoscut prin tine S-a făcut cunoscut;
Bucură-te, învingător al marelui dregător;
Bucură-te, al Schepsiei cuceritor;

Bucură-te, de idoli defăimător;
Bucură-te, de diavoli izgonitor;
Bucură-te, al păgânismului surpător;
Bucură-te, de minuni făcător;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 11

Ca un grădinar iscusit ai vrut să cureţi aria mai înainte de a semăna cuvântul Domnului. Pentru aceasta, în văzul tuturor l-ai înfruntat pe idolatrul Dimitrie, marele dregător. Iar acesta, socotind că prin ameninţări şi chinuri va zădărnici propovăduirea ta, te-a silit să te închini lui Apollo şi lui Zeus. Încredinţat de atotputernicia lui Dumnezeu, ai intrat în capiştea idolească împreună cu familia dregătorului şi cu mulţime de popor. Şi întorcându-te spre răsărit, ţi-ai plecat genunchii la pământ şi ai cântat Dumnezeului celui adevărat: ***Aliluia!***

Icosul 11

Sfinte Corneliu, te-ai rugat Celui în care credeai, să nu îngăduie ca făpturile acelea, din necunoştinţă, să fie înghiţite de pieire. Ci mai degrabă, spre încredinţarea tuturor, să răstoarne idolii cei fără de suflare, ce nu erau decât sălaş diavolilor, spre amăgirea multora. Şi sfârşind rugăciunea, ai ieşit din capişte împreună cu dregătorul şi poporul ce era de faţă. Şi îndată cutremur mare s-a făcut, dărâmând nu numai idolii, ci şi zidurile, înfricoşându-i pe toţi. Pentru acest semn văzut al împlinirii rugăciunii, îţi aducem şi noi laude:
Bucură-te, în Dumnezeu încrezător;
Bucură-te, de diavoli netemător;
Bucură-te, al Domnului lăudător;
Bucură-te, al idolilor surpător;
Bucură-te, cel ce ai înălţat rugăciune bine primită;
Bucură-te, cel ce şi pentru noi rugăciunea o poţi face împlinită;
Bucură-te, că ai făcut ca cele lumeşti să-şi arate lutul;
Bucură-te, că păgânescul lăcaş prin puterea rugăciunii una l-ai făcut cu pământul;
Bucură-te, că spânzurat gol pe lemn te-au bătut;
Bucură-te, că paharul chinurilor bucuros pentru Hristos ai băut;
Bucură-te, că din pronia lui Dumnezeu, soţia şi fiul dregătorului din capişte n-au putut ieşi;
Bucură-te, că sub dărâmături Dumnezeu i-a păstrat vii;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 12

Auzind dregătorul că soţia sa, Evantia şi Dimitrie, fiul său au rămas la locul prăpădului, a încetat a-l mai chinui pe Corneliu. Şi trimiţându-şi îndată slugile, nădăjduia să mai afle măcar oasele lor zdrobite. Dar, o, minune! Aceştia de dedesubt cu bucurie strigau: „Mare este Dumnezeul creştinilor!... Rugaţi-l pe Corneliu să ne scoată de aici". Iar dregătorul, văzându-şi familia întregită, a cântat adevăratului Salvator: ***Aliluia!***

Icosul 12

Ca mai înainte binefăcătorul său, s-a botezat dregătorul Dimitrie cu femeia, fiul şi toată casa sa. Şi auzind apostolii că mulţi din cetate au cerut botezul creştin, şi-au pus mâinile peste capul mărturisitorului Corneliu, aşezându-l episcop al Cetăţii Schepsia. Aici a rămas până la sfârşitul vieţii, vânând noi suflete pentru Împărăţia Cerurilor. Pentru aceasta şi noi, creştinii de peste veacuri, îi aducem laude:
Bucură-te, cel ce din ostaş lumesc ai devenit ostaş ceresc;
Bucură-te cel ce arhiereu care pe mulţi ai călăuzit;
Bucură-te, că de lupii cei hrăpitori nu ai fugit;
Bucură-te, că ani mulţi cu vrednicie turma ai păstorit;
Bucură-te, că dintre toţi, pe Evnomie preot l-ai hirotonit;
Bucură-te, că împreună multe slujbe aţi săvârşit;
Bucură-te, cunoscător mai dinainte al sfârşitului tău lumesc;
Bucură-te, vesel călător către Domnul ceresc;
Bucură-te, că episcopului Silvan din Troia în vis te-ai arătat;
Bucură-te, că acestuia moaştele tale i-ai încredinţat;
Bucură-te, că în cinstea ta Evghenie, mare biserică a înălţat;
Bucură-te că acolo cu cinste moaştele tale a aşezat;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 13 (de trei ori)

O, Sfinţite Corneliu, mărturisitor al credinţei celei adevărate, începător al cetei creştinilor neiudei, fii mijlocitorul nostru către Prea Milostivul Dumnezeu. Pe Acesta roagă-L, iertare de păcate să ne dăruiască, smeritele noastre rugăciuni să împlinească, de primejdii şi nevoi să ne ferească şi să ne ajute să rămânem pe calea mântuirii până în ultima clipă a vieţii, cântându-I: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăşi:

Icosul 1

Îngerul Domnului din cer a fost trimis în Cezareea Palestinei la un bărbat temător de Dumnezeu, ca să-i strige:
Bucură-te, Corneliu, vrednică slugă a Domnului;

Bucură-te, ajutor de nădejde al aproapelui;
Bucură-te, înţelept conducător al sutei de ostaşi încredinţate;
Bucură-te, al cohortei romane Italica cinstit luptător;
Bucură-te, al creştinilor începător;
Bucură-te, că de oameni peste o sută ai fost pus, iar de Domnul peste sute ai fost uns;
Bucură-te, căpetenie a celor mulţi, ce pe mulţi la Hristos ai adus;
Bucură-te, ostaş în lupte neînfrânt, cuceritor de multe suflete;
Bucură-te, floare a Cezareei, neveştejită de ispite;
Bucură-te, cel ce pentru Împăratul tuturor, l-ai părăsit pe împăratul romanilor;
Bucură-te, cel ce ai ales al credinţei aur strălucitor;
Bucură-te, cel ce nu ai fost atras de ceva trecător;
Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!

Condacul 1

Întâiului chemat dintre păgâni de însuşi Domnul, laude să-i aducem noi, creştinii de peste veacuri. Căci, ca şi el am fi rămas în negura necunoştinţei, de n-ar fi deschis Domnul cale mântuirii tuturor oamenilor. Pentru aceea, cu recunoştinţă să-i cântăm: ***Bucură-te, Sfinţite Corneliu, cel întâi chemat dintre păgâni!***

Şi se face otpustul.

Sursa:
http://www.munteleathos.com/Pagina/Afisare/Aplicatie_Mobila_Acatistier

Imnografie

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Corneliu, sutaşul: Şi părtaş obiceiurilor şi urmă-tor scaunelor apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu insuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvântul adevărului drept învăţând şi cu cre-dinţa răbdând până la sânge sfinţite mucenice Corneliu, roagă-te lui Hristos Dum-nezeu să mântuiască sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului sfințit mucenic Corneliu, sutașul - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfantul-sfintit-mucenic-corneliu-sutasul-portal

Mărturia biblică - Faptele Sfinţilor Apostoli

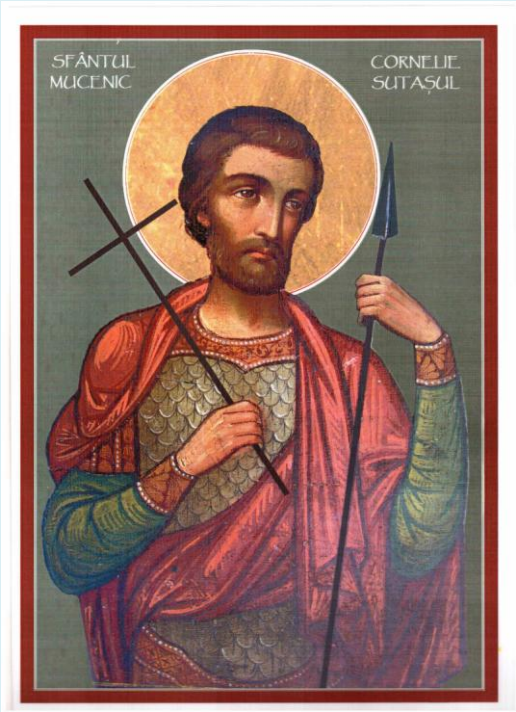

Capitolul 10

1. Iar în Cezareea era un bărbat cu numele Corneliu, sutaş, din cohorta ce se chema Italica,
2.Cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa lui şi care făcea multe milostenii poporului şi se ruga lui Dumnezeu totdeauna.
3. Şi a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Corneliu!
4. Iar Corneliu, căutând spre el şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi îngerul i-a zis: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu.
5. Şi acum, trimite bărbaţi la Iope şi cheamă să vină un oarecare Simon, care se numeşte şi Petru.
6. El este găzduit la un om oarecare Simon, tăbăcar, a cărui casă este lângă mare. Acesta îţi va spune ce să faci.
7. Şi după ce s-a dus îngerul care vorbea cu el, Corneliu a chemat două din slugile sale de casă şi pe un ostaş cucernic din cei ce îi erau mai apropiaţi.
8. Şi după ce le-a istorisit toate, i-a trimis la Iope.
9. Iar a doua zi, pe când ei mergeau pe drum şi se apropiau de cetate, Petru s-a suit pe acoperiş, să se roage pe la ceasul al şaselea.

10. Şi i s-a făcut foame şi voia să mănânce, dar, pe când ei îi pregăteau să mănânce, a căzut în extaz.
11. Şi a văzut cerul deschis şi coborându-se ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se pe pământ.
12. În ea erau toate dobitoacele cu patru picioare şi târâtoarele pământului şi păsările cerului.
13. Şi glas a fost către el: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă.
14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n-am mâncat nimic spurcat şi necurat.
15. Şi iarăşi, a doua oară, a fost glas către el: Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le numeşti spurcate.
16. Şi aceasta s-a făcut de trei ori şi îndată acel ceva s-a ridicat la cer.
17. Pe când Petru nu se dumirea întru sine ce ar putea să fie vedenia pe care o văzuse, iată bărbaţii cei trimişi de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, s-au oprit la poartă,
18. Şi, strigând, întrebau dacă Simon, numit Petru, este găzduit acolo.
19. Şi tot gândindu-se Petru la vedenie, Duhul i-a zis: Iată, trei bărbaţi te caută;
20. Ci sculându-te, coboară-te şi mergi împreună cu ei, de nimic îndoindu-te, fiindcă Eu i-am trimis.
21. Şi Petru, coborându-se la bărbaţii trimişi la el de Corneliu, le-a zis: Iată, eu sunt acela pe care îl căutaţi. Care este pricina pentru care aţi venit?
22. Iar ei au zis: Corneliu sutaşul, om drept şi temător de Dumnezeu şi mărturisit de tot neamul iudeilor, a fost înştiinţat de către un sfânt înger să trimită să te cheme acasă la el, ca să audă cuvinte de la tine.
23. Deci, chemându-i înăuntru, i-a găzduit. Iar a doua zi, sculându-se, a plecat împreună cu ei; iar câţiva din fraţii cei din Iope l-au însoţit.
24. Şi în ziua următoare au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi aştepta şi chemase acasă la el rudeniile sale şi prietenii cei mai de aproape.
25. Şi când a fost să intre Petru, Corneliu, întâmpinându-l, i s-a închinat, căzând la picioarele lui.
26. Iar Petru l-a ridicat, zicându-i: Scoală-te. Şi eu sunt om.
27. Şi, vorbind cu el, a intrat şi a găsit pe mulţi adunaţi.
28. Şi a zis către ei: Voi ştiţi că nu se cuvine unui bărbat iudeu să se unească sau să se apropie de cel de alt neam, dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.
29. De aceea, chemat fiind să vin, am venit fără împotrivire. Deci vă întreb: Pentru care cuvânt aţi trimis după mine?
30. Corneliu a zis: Acum patru zile eram postind până la ceasul acesta şi mă rugam în casa mea, în ceasul al nouălea, şi iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în faţa mea.

31. Şi el a zis: Corneliu, a fost ascultată rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu.
32. Trimite, deci, la Iope şi cheamă pe Simon, cel ce se numeşte Petru; el este găzduit în casa lui Simon, tăbăcarul, lângă mare.
33. Deci îndată am trimis la tine; şi tu ai făcut bine că ai venit. Şi acum noi toţi suntem de faţă înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele poruncite ţie de Domnul.
34. Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor.
35. Ci, în orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El.
36. Şi El a trimis fiilor lui Israel cuvântul, binevestind pacea prin Iisus Hristos: Acesta este Domn peste toate.
37. Voi ştiţi cuvântul care a fost în toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan.
38. (Adică despre) Iisus din Nazaret, cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere pe Acesta care a umblat făcând bine şi vindecând pe toţi cei asupriţi de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El.
39. Şi noi suntem martori pentru toate cele ce a făcut El în ţara iudeilor şi în Ierusalim; pe Acesta L-au omorât, spânzurându-L pe lemn.
40. Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi şi I-a dat să Se arate,
41. Nu la tot poporul, ci nouă martorilor, dinainte rânduiţi de Dumnezeu, care am mâncat şi am băut cu El, după învierea Lui din morţi.
42. Şi ne-a poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii şi al celor morţi.
43. Despre Acesta mărturisesc toţi proorocii, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui.
44. Încă pe când Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toţi cei care ascultau cuvântul.
45. Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri.
46. Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:
47. Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezaţi aceştia care au primit Duhul Sfânt ca şi noi?
48. Şi a poruncit ca aceştia să fie botezaţi în numele lui Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe Petru să rămână la ei câteva zile.

Vieţile Sfinţilor - Viaţa sfântului sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

După patima cea de bună voie a Domnului nostru Iisus Hristos, după Învierea şi după Înălţarea Lui la ceruri, era în Cezareea Palestinei un sutaş, anume Cornelie, de neam din Tracia. Acesta fiind în întunericul necredinţei, avea lucrările luminii şi deşi era păgân, a vieţuit ca un creştin şi pe Hristos, pe care nu-l ştia, prin milostenii îl cinstea.

Vieţuind în mijlocul lumii celei rele, s-a făcut bun, precum mărturiseşte de dânsul Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca, în faptele Apostolilor, zicând: ***"Un bărbat oarecare era în Cezareea, anume Cornelie, sutaş, din cetatea care se cheamă Italia; fiind cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa sa, făcea milostenii multe la săraci şi se ruga lui Dumnezeu totdeauna" (Fapte 10,1-2).***

Deci, n-a trecut cu vederea Dumnezeu aceste fapte bune ale lui, ci a binevoit a-l lumina pe el cu lumina credinţei şi a-l aduce în cunoştinţa adevărului, ca lucrările lui cele bune să nu se acopere de întunericul necredinţei.

Acest bărbat temător de Dumnezeu, rugându-se lui Dumnezeu în casa sa, într-una din zile, a văzut că i s-a arătat lui îngerul lui Dumnezeu, spunându-i că rugăciunile şi milosteniile lui au ajuns înaintea lui Dumnezeu şi poruncindu-i să

trimită în Ioppi după Simon, care se cheamă Petru şi de la dânsul ceea ce va auzi, aceea să facă.

Iar el, îndată a trimis cu rugăminte să cheme pe Petru. Deci, mergând trimişii la Ioppi, s-a suit Petru în casa de sus, ca să se roage în ceasul al şaselea din zi şi fiind foarte flămând, a avut o vedenie care îl îndemna să nu se îngreţoşeze a merge la acel bărbat de alt neam din cei netăiaţi împrejur, pentru că nu se amestecau evreii cu alte neamuri, ci se îngreţoşau de dânşii.

Vedenia lui Petru a fost astfel: ***Un vas oarecare ca o masă de pânză, legată în patru colţuri, se pogora de trei ori din cer şi un glas îi poruncea lui Petru că cele ce se află în vas, cele cu patru picioare de pe pământ şi fiarele şi târâtoarele, precum şi păsările să le junghie şi să le mănânce. Lepădându-se Petru, a zis că niciodată n-a mâncat ce este necurat. Atunci, glasul din cer i-a zis:*** ***"Cele ce Dumnezeu le-a curăţit, tu nu le spurca" (Fapte 10,15).***

Această vedenie era semnul întoarcerii la creştinism al lui Cornelie şi al celorlalte neamuri. Foamea lui Petru a însemnat foamea cea scrisă de Proorocul Amos: ***"Nu foame de pâine, nici sete de apă, ci foame de auzirea cuvântului Domnului" (Amos 8,11).*** Şi o foame ca aceea era în casa lui Cornelie şi a tuturor limbilor. Că precum dorea Petru acea pâine trupească, aşa doreau aceia pe cea sufletească.

- *Vasul cel de patru colţuri legat închipuia biserica Lui care prin patru Evanghelişti s-a întărit în credinţă.*

– *În vas erau felurite vieţuitoare din cele necurate: fiarele, târâtoarele, păsările care înseamnă limbile cele ce, prin înţelegerea lor cea pământească, erau vieţuitoare cu patru picioare, privind cu mintea în pământ şi neînţelegând cele de sus şi neştiind a cerceta cele din înălţime. Deci, fiare erau cu iuţimea şi jigănii otrăvitoare cu necurăţia cea vătămătoare de suflet, iar păsări zburătoare pe sus erau cu înălţarea minţii spre mândrie. Dar i s-a poruncit a le junghia pe acelea şi a le mânca, adică:* ***cu sabia cea ascuţită a cuvântului lui Dumnezeu să ucidă patimile cele vechi păgâneşti, necuvântătoare şi deprinderile cele de fiare şi să facă sufletele şi trupurile lor, curăţite prin botez, jertfă vie, bine primită lui Dumnezeu.***
– *Pogorârea cea de trei ori a vasului din cer a însemnat cea de trei ori afundare la Sfântul botez.*
– *Glasul cel ceresc i-a spus că erau curăţite acelea de Dumnezeu, adeverindu-l că nu numai pentru israililiteni, ci şi pentru alte neamuri şi-a vărsat Hristos sângele cel ce spală spurcăciunile păcatelor.*

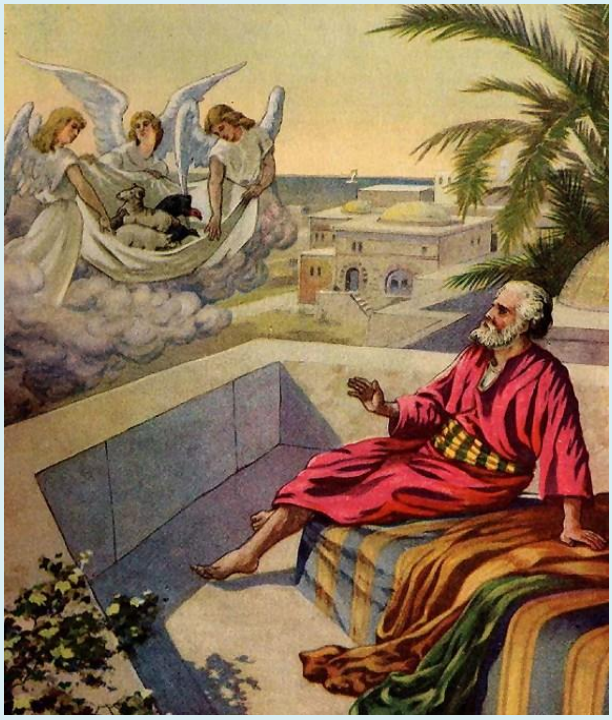

Drept aceea, cugetând Petru la acea vedenie şi nedumerindu-se, iată ajunseseră trimişii de la Cornelie şi întrebând de dânsul. Iar Duhul i-a poruncit să meargă cu dânşii neîndoindu-se de nimic, ca pe cel dintâi om dintre păgâni să-l împreune cu trupul bisericii lui Hristos; iar după dânsul şi celelalte neamuri să vină la Hristos. Deci, intrând Petru în casa lui Cornelie, l-a întâmpinat pe el Cornelie cu cinste, cu

toate rudeniile sale şi cu prietenii cei iubiţi şi căzând la picioarele lui, i s-au închinat. Iar Petru l-a ridicat pe el, zicând: ***"Voi ştiţi că nu se cade omului evreu a intra la cei de altă seminţie şi a avea împărtăşire cu dânşii; însă, mi-a descoperit mie Dumnezeu că nu se cuvine a numi spurcat sau necurat, pe nici un om. Deci, am venit la voi fără îndoire şi vă întreb: cu ce gând m-aţi chemat pe mine la voi?" (Fapte 10, 28-29).***

Iar Cornelie i-a răspuns lui cu de-amănuntul, cum a văzut pe înger şi ce a auzit de la dânsul şi l-a rugat pe Petru ca să-i spună lui cuvântul cel de mântuire, iar Petru, deschizându-şi gura, a început a-i propovădui lui pe Iisus, că Dumnezeu era în trup, cu oamenii, pe pământ petrecând, învăţând şi povăţuind pe oameni la calea ce duce la cerească Împărăţie şi a făcut multe semne şi minuni, tămăduind toate bolile şi învăţând cu cuvântul. ***"Acela de voie a pătimit, a murit şi a înviat, ca pe om să-l izbăvească din patimi şi să-l învieze din moarte, dăruindu-i lui viaţă veşnică şi acela va judeca viii şi morţii, pentru care toţi proorocii mărturisesc şi tot cel ce crede în numele Lui, iertare de păcate va lua" (Fapte 10,43). Acestea grăindu-le Petru şi Duhul Sfânt sălăşluind cuvintele lui în inimile celor ce ascultau, i-a adus pe ei la credinţă şi s-a botezat Cornelie cu toată casa sa.***

Cornelie este cel dintâi din păgâni care a crezut în Domnul nostru Iisus Hristos; iar după botezul său a părăsit toate cele păgâneşti şi a mers în urma lui Petru şi a fost pus episcop de dânsul.

Deci, înconjurând cu dânsul şi cu mulţi alţii diferite ţări, se ostenea cu propovăduirea lui Hristos. Şi fiind Petru cu Timotei şi cu Cornelie în Efes, li s-a făcut lor ştire de cetatea Scipseos, cum că locuitorii ei se închină la idoli cu sârguinţă. Şi se sfătuiau care dintre dânşii să meargă acolo la propovăduire. Şi aruncând sorţii, a căzut soarta pe Cornelie care, chemând pe Dumnezeu în ajutor, a mers la cetatea aceea degrabă.

Era acolo oarecare dregător, anume Dimitrie, filosof iscusit în înţelepciunea elinească, care ura foarte mult buna cinstire creştinească şi jertfea zeilor păgâni, mai ales lui Apolo şi Zeus. Fiind înştiinţat despre Cornelie, că intrase în cetate, îndată l-a chemat pe el înaintea sa şi l-a întrebat de unde şi pentru ce a venit.

Iar Cornelie a răspuns: "***Rob sunt al Dumnezeului celui viu şi trimis fiind, am venit aici ca să te chem pe tine din întunericul cel adânc al neştiinţei şi să te scot la lumina adevărului şi raza cea curată a cunoştinţei să lumineze sufletul tău***".

Iar el, neînţelegând nimic din cele grăite, s-a mâniat şi cu iuţime i-a zis: "Eu altele te-am întrebat şi tu altele-mi răspunzi mie. Aşa, mă jur pe zei, că dacă nu-mi vei răspunde la fiecare întrebare, apoi nu voi cruţa bătrâneţele tale, nici mă voi ruşina de căruntеţele tale. Deci, spune-mi mie: la cine eşti ostaş şi pentru ce pricină ai venit aici ?"

Iar Cornelie a zis: "***De voieşti ca să ştii gradul meu, apoi să ştii că sunt sutaş cu dregătoria şi când am auzit de tine, că tu şi femeia ta şi toţi cei ce sunt sub stăpânirea ta aţi căzut în mare rătăcire, am venit ca să vă scap pe voi de idoleasca înşelăciune şi să vă povăţuiesc la calea cea adevărată şi să vă împac cu unul Dumnezeu cel viu, care a făcut cerul şi pământul şi toate cele ce sunt în dânsele***".

La acestea Dimitrie a zis: "Te văd pe tine ajuns la bătrâneţe şi mi-e milă pentru anii tăi cei mulţi; deci, încetează a-ţi lungi prin cuvinte minciuna ta, apropie-te la zeii noştri şi te închină lor, iar de nu vei voi ca să faci aceasta, apoi să ştii că la grele chinuri te voi da pe tine şi nici un Dumnezeu, afară de zeii mei, nu te va scoate pe tine din mâinile mele".

Iar Cornelie a zis: "***Puternic este Dumnezeul meu, nu numai să mă păzească pe mine de toate răutăţile tale întreg şi nevătămat şi să mă izbăvească din mâinile omeneşti, dar încă şi pe zeii tăi să-i zdrobească şi să-i sfarme ca praful pe idolii lor şi pe tine, cel ce în deşert nădăjduieşti spre dânşii să te aducă la a lor cunoştinţă. Iar eu, zeilor tăi, ca şi idolilor lor celor fără de suflet, niciodată nu mă voi închina. Pentru că scris este: zeii cei ce n-au făcut cerul şi pământul să piară şi iarăşi: "Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui unuia să-I slujeşti". Am venit aici pentru ca să vă povăţuiesc pe voi la pocăinţă, ca să ieşiţi din cursele diavolului, fiind de vii vânaţi de dânsul după voia lui***".

Iar dregătorul a zis: "M-am jurat pe zeii mei că nu te voi cruţa pe tine ci la grele munci te voi da, de nu vei jertfi zeilor".

Apoi, Cornelie l-a întrebat: "***La care zei porunceşti să jertfesc ?***"

Şi i-a zis dregătorul: "Jertfeşte lui Apolin şi lui Die".

Iar Cornelie a zis: ***"Deci, arată-mi mie pe acei zei ai tăi".***

Şi s-a bucurat dregătorul, socotind că vrea să se închine lor şi l-a dus pe el la capiştea lui Die. Şi le urmă lor lume multă, vrând să vadă pe Cornelie închinându-

se la idoli. Şi sosind la capişte, au intrat într-însa dregătorul cu Cornelie şi cu toţi cei ce veniseră cu dânşii, între care era şi femeia boierului, anume Evantia şi Dimitrie, fiul lui, că aşa se chema după numele tatălui său.

Deci, Sfântul Cornelie, fiind în capiştea idolească, s-a întors spre răsărit şi plecându-şi genunchele sale la pământ, se ruga zicând: "***Dumnezeule, Cel ce ai cutremurat pământul şi prin el ai mutat munţii în inimile mărilor, Cel ce prin mâna lui Daniil ai sfărâmat pe Vil şi ai omorât pe balaur şi gurile leilor astupându-le ai păzit întreg pe robul tău, Tu şi acuma răstoarnă idolii aceştia şi dă cunoştinţă poporului tău, ca să ştie că braţul tău este puternic!***".

Aşa rugându-se Sfântul, a ieşit din capişte împreună cu Dimitrie dregătorul şi cu toată mulţimea poporului ce venise; iar Evantia cu Dimitrie, fiul său, rămăseseră încă înăuntrul capiştei şi deodată s-a făcut cutremur şi a căzut capiştea cu idolii, sfărâmându-se ca praful idolii lor spre care nădăjduiau şi a fost apucată acolo femeia dregătorului cu fiul lor, sub zidurile cele căzute. Şi toată mulţimea văzând căderea capiştei, s-a spăimântat. Iar boierul nu ştia că femeia şi fiul lui s-au astupat de ziduri.

Cornelie însă, veselindu-se de puterea Dumnezeului Celui viu, a zis către boier: "***Unde sunt acum, boierule, idolii tăi cei mari?***"

Iar el, umplându-se de mânie, a zis: "Spune nouă, fermecătorule, cu ce vrăji ai făcut să cadă capiştea cu idolii noştri?" Şi se sfătuia boierul cu ai săi cu ce fel de chinuri să-l piardă pe Cornelie. Dar, iată că aproape trecuse ziua şi soarele apunea; pentru aceea, nu era vreme ca să chinuiască pe Cornelie. Deci, a poruncit dregătorul ca să-l lege cu mâinile şi picioarele şi aşa să-l spânzure pe el în temniţă, ca toată noaptea, spânzurat, să pătimească până dimineaţa, iar a doua zi voia să-l chinuie pe el cumplit şi apoi să-l ucidă.

Fiind dus Sfântul în temniţă cu mâinile şi picioarele legate şi spânzurându-l, precum a poruncit prigonitorul, îndată a alergat la dregătorul unul din slujitorii lui, anume Teleton, zicându-i: "Stăpâne, doamna ta şi unul născut, fiul tău, au pierit în capişte, sfărâmaţi fiind între ziduri de cutremur !" Auzind aceasta Dimitrie şi-a rupt hainele sale şi se văita cu amar, încă se tânguiau cu dânsul împreună şi mai marii cetăţii, în timp ce alţii îl mângâiau. Dar cine putea să mângâie o jale mare ca aceea care venise pe nesimţite, aducând moartea cea neaşteptată a femeii şi a fiului său? Apoi, a zis către cei ce stăteau de faţă: "Mergeţi, aruncaţi pietrele capiştei celei căzute, până ce veţi afla oasele iubitei mele soţii şi ale dulcelui meu fiu şi aflându-le, să mi le aduceţi aicea". Grăind acestea a ridicat glasul şi a plâns cu jale mare.

Tânguindu-se el, a venit degrabă mai marele jertfitorilor, anume Varvat, zicând: "Am auzit glasul femeii tale şi fiului tău, din mijlocul zidurilor celor căzute, strigând aşa: "*Mare este Dumnezeul creştinesc care ne-a scăpat pe noi vii de această cumplită moarte, prin robul său Cornelie. Deci, rugaţi pe acel Sfânt bărbat ca să ne scoată pe noi de aici, ca să nu pierim desăvârşit, pentru că vedem minunile cele de mirare ale Dumnezeului lui şi auzim glasul îngerilor celor ce cântă:* ***Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, întru oameni bună-voire***".

Acestea auzindu-le boierul de la Varvat, îndată a alergat degrabă cu toţi ai săi la robul lui Dumnezeu în temniţă şi l-au aflat pe el umblând, pentru că Îngerul Domnului îl dezlegase pe el din legături. Şi a căzut boierul la picioarele lui Cornelie, zicând: "Mare este Dumnezeul tău, Cornelie, care păzeşte pe soţia mea şi pe fiul meu, încă vii, în capiştea cea căzută. Deci, ne rugăm ţie, robule al Dumnezeului celui preaînalt, vino şi îi scoate pe dânşii de acolo şi iată, eu şi toţi cei cu mine credem în cel propovăduit de tine, Hristos cel răstignit".

Deci, mergând Sfântul Cornelie cu dânşii la capiştea idolească cea căzută şi ridicându-şi spre cer ochii săi, a zis: "***Doamne, Dumnezeul puterilor! Cel ce cauţi pe pământ şi îl faci pe el de se cutremură, de a cărui faţă se topesc munţii şi seacă adâncurile, Însuţi fiind Domn; ascultă suspinele celor legaţi şi scoate din pământ pe Evantia şi nu-Ţi întoarce faţa ta de la fiul ei şi ia aminte spre sufletele lor pentru numele Tău***".

Aşa rugându-se el, deodată s-a deschis locul unde era ţinută Evantia cu fiul său, între zidurile cele căzute şi au ieşit de acolo amândoi sănătoşi, lăudând pe Dumnezeu. Deci, toţi cei ce erau acolo şi au văzut acea prea slăvită minune, strigau: **"Mare este Dumnezeul creştinilor".**

Şi s-a botezat Dimitrie cu femeia, cu fiul său şi cu toată casa sa şi s-au botezat cu dânsul şi ceilalţi oameni, la număr două sute şaptezeci şi şapte.

A petrecut Sfântul Cornelie în acea cetate vreme îndelungată, dezrădăcinând spinii necredinţei din inimile omeneşti şi semănând sămânţa bunei credinţe. Şi, în scurtă vreme a adus la Hristos toată cetatea şi pe oarecare bărbat cinstit, anume Evnomie, pe care l-a făcut preot. ***Apoi, plin fiind de zile, a sosit la fericitul său sfârşit, de care fiind înştiinţat mai înainte de vreme, se nevoia la rugăciune cu osârdie, gătindu-se mai înainte spre calea pe care avea să meargă la Dumnezeul său.***

Deci, adunând pe toţi creştinii pe care îi întorsese de la nedumnezeire, îi învăţa pe dânşii ca să petreacă în credinţă, în dragoste şi în toate faptele bune, să se ocârmuiască pe sine, sporind în poruncile Domnului.

Apoi, învăţându-i pe ei din destul, a auzit un glas din cer, zicând către dânsul: "Cornelie, vino la mine, că iată s-a gătit ţie cununa dreptăţii!"

Aceasta auzind-o Cornelie, îndată s-a întors la rugăciune şi plecându-şi genunchele a zis: ***"Doamne, Dumnezeul nostru, Cel ce m-ai învrednicit pe mine a păzi credinţa, a săvârşi nevoinţa şi a birui pe cel potrivnic, mulţumesc Ţie de toate. Încă mă rog ţie Doamne, caută spre robii tăi din înălţimea cea sfântă a Ta şi milostiv să fii lor. Întăreşte-i pe dânşii în credinţă, împuterniceşte-i în nevoinţă, sporeşte-le lor în păzirea sfintelor Tale porunci, ca neîncetat să slăvească Prea Sfânt Numele Tău, acum şi în vecii vecilor".***
Şi toţi zicând: "Amin!" şi-a dat cu bucurie duhul său în mâinile Dumnezeului Celui ce la cer l-a chemat pe el.

Iar dregătorul Dimitrie cu Evantia soţia sa, cu fiul Dimitrie, cu Evnomie preotul şi cu toţi credincioşii, plângând mult deasupra părintelui şi învăţătorului lor şi aprinzând lumânări şi cântând cântări deasupra mormântului, l-au îngropat pe el cu cinste aproape de capiştea cea căzută a lui Die. Şi în toate zilele credincioşii mergeau la mormântul lui, cădelniţau cu tămâie şi se rugau şi multe tămăduiri se da bolnavilor de la mormântul lui.

Trecând mulţi ani şi ducându-se toţi la Domnul, a rămas neştiut urmaşilor lor locul acela unde au fost îngropate moaştele Sfântului Cornelie, că crescuseră împrejurul lui rugi şi tufe multe şi nimeni nu ştia de comoara aceea de mult preţ.

S-a întâmplat oarecând de a mers acolo episcopul Silvan de la cetatea care se numea Troia, căruia Sfântul Cornelie i-a zis: "De multă vreme petrec aici şi nimeni nu m-a cercetat".

Iar episcopul, sculându-se din somn, se miră de acea vedenie şi nu se pricepea cine i se arătase lui. Iar în noaptea viitoare iarăşi i s-a arătat Sfântul, zicându-i: "Eu sunt Cornelie, sutaşul. Moaştele mele zac în rugii cei ce sunt aproape de locul acela unde era oarecând capiştea lui Die. Drept aceea, tu să-mi zideşti mie biserică aproape de locul lui Dimitrie, iar locul acela se numeşte Pandohium şi multe trupuri ale credincioşilor şi sfinţilor fraţi sunt îngropate acolo."

Dimineaţa, episcopul a spus vedenia aceea clerului său şi au mers cu toţii la rugii aceia pe care în vedenie îi arătase lui Sfântul şi rugându-se cu dinadinsul, începu a săpa şi aflară racla care avea în ea moaştele Sfântului Cornelie, din care ieşeau negrăite, bune, miresme întregi şi nestricate. Şi s-au veselit foarte mult pentru aflarea unei astfel de mari vistierii.

Episcopul era în dificultate pentru biserica pe care Sfântul i-a poruncit să o zidească, pentru că n-avea atâta avere cât ar fi fost de trebuinţă spre zidirea bisericii. ***Însă şi în aceasta Sfântul Cornelie nu a zăbovit a ajuta episcopului; pentru că, în viitoarea noapte, s-a arătat oarecăruia om, anume Evghenie, care era dreptcredincios şi foarte bogat. Aceluia i-a poruncit ca să dea averi episcopului Siluan cât va fi de-ajuns spre zidirea bisericii. Iar Evghenie a spus vedenia aceea episcopului şi i-a dat lui toate cele de trebuinţă.***

Şi începând a zidi Sfânta biserică, degrabă a săvârşit-o pe ea şi a înfrumuseţat-o cu toată buna podoabă. Apoi, sosind vremea în care cinstitele moaşte ale Sfântului să fie aduse din rugi în acea biserică zidită din nou, s-a adunat mulţime de credincioşi, cu episcopul Siluan şi cu Evghenie, având în mâinile lor lumânări aprinse. ***Şi când a început episcopul cu clerul a cânta cântarea cea întreit sfântă, îndată singură de sine s-a mişcat racla şi se ducea cu nevăzute mâini la biserică şi nu îndrăznea nimeni din oameni a se atinge de dânsa.*** Deci, văzând toţi acea minune, cum merge racla singură de sine, se mirau cu frică şi ca printr-o gură strigau cu toţii: ***"Sfânt! Sfânt! Sfânt! Domnul Savaot, Cel ce ne-a arătat nouă puterile şi minunile sale, prin Cornelie, robul Său".***

Încă s-a întâmplat de erau acolo şi mulţi necredincioşi care, văzând acea minune, au crezut în Domnul nostru Iisus Hristos. Iar când au ajuns la biserică şi au intrat într-însa, mulţi stau şi de-o parte şi de alta, privind unde va merge racla cu moaştele şi unde va sta. Deci, mergând ea drept a stat aproape de altar, de partea dreaptă. Apoi, voia episcopul ca să-l pună pe el înlăuntrul altarului şi nimeni nu putea să mişte racla din locul acela, în care singură a stat. Şi s-au făcut multe minuni atunci şi după aceea de la sfintele şi făcătoarele de minuni moaşte ale plăcutului lui Dumnezeu.

Murind episcopul Siluan, s-a pus după dânsul episcop Filostorghie. ***Acela a îndemnat pe oarecare zugrav, anume Evcratie, ca toată biserica să o înfrumuseţeze dar mai cu seamă icoana Sfântului Cornelie să o împodobească frumos.***

Deci, zugravul, când începu să zugrăvească icoana Sfântului Cornelie, nu putea ca să-i închipuiască bine faţa lui şi o ştergea şi iarăşi o zugrăvea şi iarăşi o ştergea, de multe ori, neputând deodată să o zugrăvească cu bună podoabă.

S-a mâhnit Evcratie şi zicând asupra Sfântului oarecare cuvinte de hulă i-a lăsat chipul lui aşa. Şi vrând ca să zugrăvească altceva pe zidul bisericii, s-a suit pe o scară şi alunecând cu picioarele, a căzut de pe scară la pământ şi atât de rău s-a lovit încât a rămas aproape mort.

Apoi, luându-l pe el ceilalţi, care se întâmplaseră acolo, l-au dus la casa lui şi l-au pus pe pat abia viu, neputând nici a grăi. Şi vedeau toţi că erau viermi împrejurul buzelor lui şi unii intrau, iar alţii ieşeau din gură. Aceasta era pedeapsa pentru că a îndrăznit, cu buzele lui, a zice cuvinte de hulă asupra Sfântului.
Dar, precum singur Domnul, aşa şi Sfinţii, robii lui, nu se mânie până la sfârşit, nici nu ţin vrăjmăşie în veac, aşa a doua zi acela care pe femeia şi pe fiul lui Dimitrie din mijlocul zidurilor celor risipite i-au scos vii, acela şi lui Evcratie i s-a arătat şi luându-l pe el de mână, ca din somn l-a ridicat de pe pat şi apoi nevăzut a fost.

Iar Evcratie, simţindu-se pe sine sănătos, a alergat la biserica Sfântului şi căzând la cinstita raclă, în care zăceau tămăduitoarele moaşte ale lui Cornelie, cu lacrimi cerea iertăciune pentru greşeala sa şi mulţumea Sfântului că l-a miluit şi l-a tămăduit de durere pe el, cel ce era aproape de moarte.

Deci, două folosuri a câştigat zugravul acela, din arătarea Sfântului: tămăduire şi cunoştinţa feţei lui, adică ce fel fusese la chip. După însănătoşire, a zugrăvit pe Sfântul Cornelie pe icoană, aşa precum l-a văzut pe el arătându-se lui.

Şi preamărea pe Hristos Dumnezeu, Cel împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh slăvit în veci. Amin.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului Sfinţitului mucenic Cornelie, sutaşul

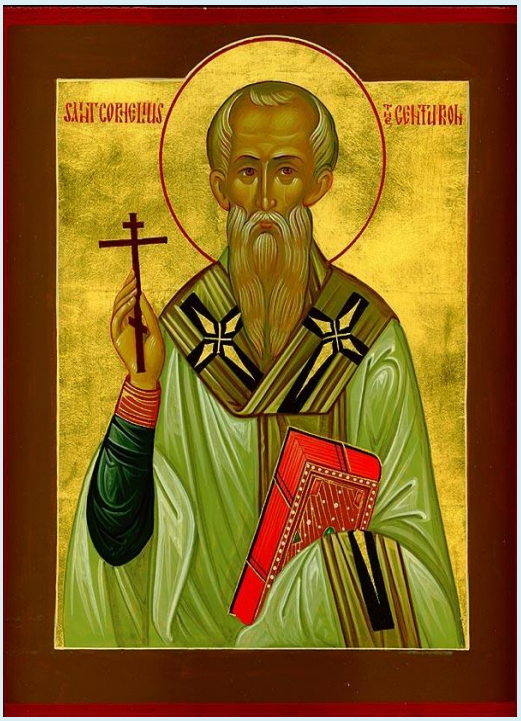

Tot în această zi (13 septembrie), pomenirea Sfântului sfinţitului mucenic Cornelie, sutaşul.

Acest sfânt a trăit pe vremea Sfinţilor apostoli şi este cel dintâi dintre păgâni, care a crezut.

Petrecând o viaţă fără prihană, a văzut un înger care-l îndemna să cheme la sine pe apostolul Petru, să audă de la el cele ce se cădea.

Şi mergând Petru către dânsul şi spunându-i cuvântul Domnului lui şi celor ce veniseră cu dânsul şi învăţându-l şi botezându-l i-a dat rânduiala şi ocârmuirea cetăţii Schepsia. Pe care aflând-o cufundată în idoli, a botezat pe toţi cu harul lui Hristos şi chiar şi pe Dimitrie ighemonul, care a crezut cu toată casa lui.

Deci sfârşindu-şi Sfântul viaţa apostoleşte, către Domnul s-a dus.

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul cuvios Ioan de la Prislop; Sfântul sfinţit mucenic Corneliu sutaşul

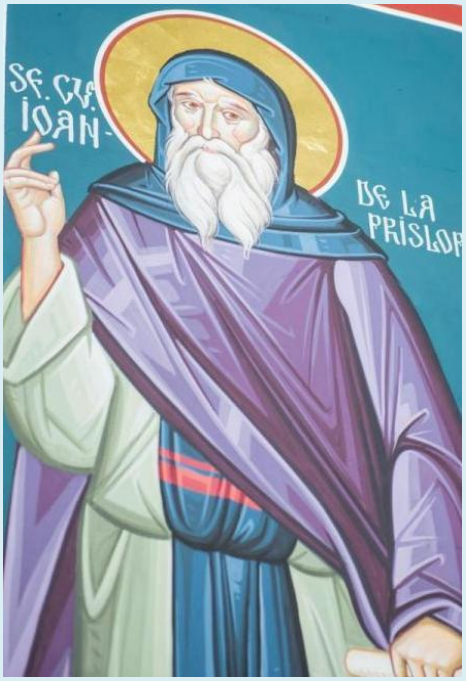

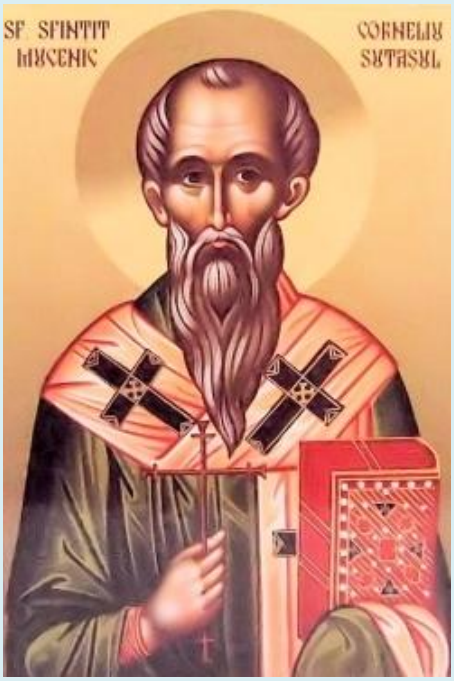

Sfântul cuvios Ioan s-a născut spre sfârşitul veacului al 15-lea, în satul Silvaşul de sus, din apropierea oraşelor Haţeg şi Hunedoara. Dorind să-şi închine viaţa lui Dumnezeu, a părăsit casa părintească şi s-a închinoviat în obştea călugărilor de la Mănăstirea Prislop, ctitorită de Sfântul Nicodim de la Tismana.

După mai mulţi ani s-a retras pe malul abrupt al pârâului Silviuţ, nu departe de mănăstire, unde şi-a săpat singur o chilie în piatră, cunoscută sub numele de Chilia sau Casa Sfântului.

Pe când îşi săpa o fereastră la chilie, doi vânători l-au împuşcat, neştiind că el vieţuieşte acolo.

Sfântul cuvios Ioan de la Prislop stă până astăzi pildă vie de sfinţenie pentru creştini, iar chilia sa rămâne loc de pelerinaj pentru toţi cei care se îndreaptă către străvechea Mănăstire a Prislopului.

***

Astăzi, Biserica Ortodoxă îl pomeneşte şi pe Sfântul sfinţit mucenic Corneliu sutaşul. El a trăit pe vremea Sfinţilor apostoli şi este primul dintre păgâni care a îmbră-

ţişat credinţa creştină. Era sutaş în armata romană, având sub ascultarea sa 100 de ostaşi, din ceata ce se chema Italica.

Despre încreştinarea sa ne vorbeşte Sfântul evanghelist Luca în cartea Faptele Apostolilor, la capitolele 10 şi 11.

Sfântul Corneliu sutaşul a fost botezat de Sfântul apostol Petru, în urma unei viziuni pe care apostolul a avut-o, referitoare la primirea păgânilor la Hristos.

După primirea botezului, Corneliu l-a însoţit pe Sfântul apostol Petru în multe din călătoriile sale şi pentru râvna sa cea mare a fost aşezat episcop în Cezareea Palestinei.

Aducând pe mulţi la Hristos-Domnul, Sfântul sfinţit mucenic Corneliu a adormit în pace, încheindu-şi viaţa apostoleşte.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Înainte-prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci; Sfinții sfinți mucenici Corneliu sutașul și Ciprian, episcopul Cartaginei; Sfântul cuvios Ioan de la Prislop; Sfinții mucenici din Dobrogea: Macrobie, Gordian, Ilie, Zotic, Lucian şi Valerian

1. Înainteprăznuirea Înălțării Sfintei Cruci - Sărbătorile mari din timpul unui an bisericesc sunt precedate de o zi de preserbare pentru pregătirea sufletească a credincioșilor. Între aceste sărbători se înscrie și cea închinată Sfintei Cruci.

Ziua de astăzi a înainte serbării Înălțării Sfntei Cruci înseamnă începutul acestei sărbători. La slujbele din această zi se adaugă cântări, rugăciuni și lecturi biblice în legătură cu sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci. Este un moment de pregustare a bucuriei sărbătorii Înălțării Sfintei Cruci.

2. Sfântul sfințit mucenic Corneliu sutașul - a fost unul din centurionii împăratului Tiberiu (14-37) din cohorta Italica din orașul Cezareea Palestinei. Deși era păgân, Corneliu era un om bun și milostiv așa cum vedem în Faptele Apostolilor, capitolul X. Aflând despre învățăturile și patimile Domnului nostru Iisus Hristos începuse să creadă și se ruga lui Dumnezeu ca să-l învrednicească a primit Sfântul Botez.

Acest lucru nu era tocmai ușor de împlinit, deoarece creștinii veniți din Iudeea în frunte cu Sfântul apostol Petru susțineau că păgânii trebuie să fie mai întâi tăiați împrejur, să primească legea mozaică și pe urmă să fie botezați.

În Faptele Apostolilor capitolul X, versetele 10-16 se arată descoperirea lui Dumnezeu către Sfântul apostol Petru prin care i se arată că și păgânii pot fi primiți la creștinism numai prin sfântul botez.

Corneliu sutașul a fost cel dintâi păgân primit în creștinism, în felul acesta el a deschis calea păgânilor către Hristos.

După ce a primit sfântul botez, Corneliu a însoțit pe Sfântul apostol Petru în misiunea de propovăduire, iar mai pe urmă a fost hirotonit episcop.

În timp ce se afla în Efes cu Petru şi Timotei, sunt înştiinţaţi că în oraşul Schepsia există păgâni. Au tras la sorți și aceștia au căzut asupra lui Corneliu. Ajungând în oraș, senatorul Dimitrie îl prinde pe Corneliu și îl obligă să jertfească idolilor. Atunci Corneliu s-a rugat lui Dumnezeu și s-a cutremurat pământul, prinzând sub dărâmături pe soția și fiul senatorului. Dumnezeu ascultă rugăciunea lui Corneliu și Evdochia împreună cu Dimitrie sunt scoși teferi de sub dărâmături.

În urma acestei minuni, senatorul Dimitrie se botează împreună cu familia sa și alți 277 de păgâni.

Episcopul Cornelie a construit pe locul vechiului templu păgân, o frumoasă biserică.

Despre moartea sa unii spun că a rămas până la sfârşit în oraşul Schepsia, iar alții spun că Sfântul apostol Pavel l-a trimis ca episcop în Troada (Troia - Ilion) și că acolo a murit.

3. Sfântul sfințit mucenic Ciprian, episcopul Cartaginei - s-a născut pe la anul 210 în Cartagina, într-o familie păgână nobiliară, foarte bogată, primind numele de Caecilius Ciprianus, poreclit și Thascius. Nu avem informații despre anii tinereții sale, nici despre școlile urmate, dar luând în considerare reputația sa de la vârsta de 35 de ani, când s-a convertit la creștinism, deducem că și-a însușit o cultură profană vastă și profundă.

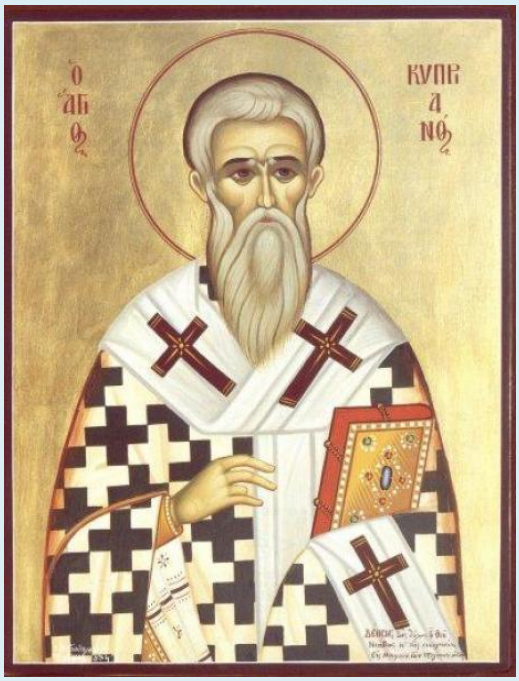

Convertirea la creștinism în anul 245 a fost pregătită timp îndelungat de preotul Caecilianus, pe care Sfântul Ciprian îl respecta și îl iubea ca pe un părinte. Convertirea a produs o schimbare radicală a concepției Sfântului Ciprian despre viață, schimbare de care este uimit el însuși. A fost înzestrat cu două mari virtuți: castitatea și dragostea.

În anul 247 este hirotonit preot, iar după moartea episcopului Donatus este ales în anul 249 episcop al Cartaginei.

Ca episcop s-a preocupat de disciplina în Biserică punând mare accent pe ascultare. În anul 250 în timpul persecuției împăratului Deciu a crescut numărul creștinilor din Africa care au apostaziat. Pentru a curma tulburarea în Biserică, Sfântul Cirpian s-a retras într-un loc ascuns.

După aproximativ 15 luni de absență, Sfântul Ciprian a a avut mult de luptat cu cei care au apostaziat de la creștinism și a introdus ca regulă generală, pentru reintegrarea acestora, penitența. Sfântul Ciprian, cu Biserica Romei și cu episcopii africani, a reprimit pe apostați, însă treptat, după un timp de penitență, excepție făcând cei bolnav pe moarte.

O contribuție deosebită a avut Sfântul Ciprian pe tărâm social, o dată cu izbucnirea ciumei, între anii 252-254 și a unui nou val de persecuții, implicându-se în

numeroase acte de milostenie și întrajutorare creștină. În anul 256 izbucnind persecuția lui Valerian, Sfântul Ciprian a fost exilat la Curubis în luna august.

În anul 257 este chemat din exil de Galeriu Maximus și după unele încercări de atragere a sa la păgânism, nereușite, este condamnat la moarte și executat la data de 14 septembrie 258. Executarea sa s-a făcut prin sabie în localitatea Ager Sexti, lângă Cartagina. Sfântul Ciprian al Cartaginei este părintele ecclesiologiei creștine.

4. Sfântul cuvios Ioan de la Prislop - Cuviosul Ioan s-a născut spre sfârşitul veacului al XV-lea, în satul Silvaşul de sus, din apropierea oraşelor Haţeg şi Hunedoara. El îşi însoţea părinţii la lucrul câmpului unde, treptat, a început să înţeleagă, din contemplarea naturii, înţelepciunea şi atotputernicia Ziditorului tuturor.

Credinţa i-a sporit prin învăţăturile primite de la părinţii săi dreptcredincioşi şi prin rugăciunile făcute în biserica satului, dar şi în singurătate. Dorind să-şi închine întreaga viaţă lui Dumnezeu, a părăsit casa părintească şi s-a închinoviat în obştea călugărilor de la Mănăstirea Prislop, ctitorită de Sfântul Nicodim de la Tismana (†1406), în care se păstrau încă vii amintirea şi rânduiala lăsate de marele stareţ.

După mai mulţi ani şi după ce s-a deprins cu virtuţile ascultării şi smereniei, cu binecuvântarea duhovnicului său s-a retras pe malul abrupt al pârâului Slivuţ, nu

departe de mănăstire, unde şi-a săpat singur o chilie în piatră, cunoscută până azi sub numele de „Chilia” sau „Casa Sfântului”. Aici a vieţuit în neîncetate rugăciuni şi posturi, bine plăcând lui Dumnezeu.

Viaţa sa îmbunătăţită s-a sfârşit, potrivit tradiţiei locului, în acest fel: Pe când îşi făcea o fereastră la chilia lui, doi vânători, de pe versantul celălalt al prăpastiei, l-au vânat, neştiind că vieţuia în acele locuri. Poporul dreptcredincios l-a cinstit cu evlavie ca sfânt încă din timpul vieţii, dar şi după neaşteptatul lui sfârşit.

Vestea despre el s-a răspândit şi în Ţara Românească, de unde au venit câţiva călugări care i-au cerut trupul, ducându-l şi tăinuindu-l într-una din mănăstirile de peste munţi.
Sfântul cuvios Ioan de la Prislop stă până astăzi pildă vie de sfinţenie pentru credincioşii din părţile Haţegului şi Hunedoarei, iar chilia Sfântului rămâne loc de pelerinaj pentru toţi cei ce se îndreaptă către străvechea mănăstire a Prislopului.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în ziua de 19 iunie 1992 a trecut în rândul Sfinţilor din calendar pe Sfântul cuvios Ioan de la Prislop, având zi de prăznuire data de 13 septembrie a fiecărui an.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-ne pe noi. Amin.

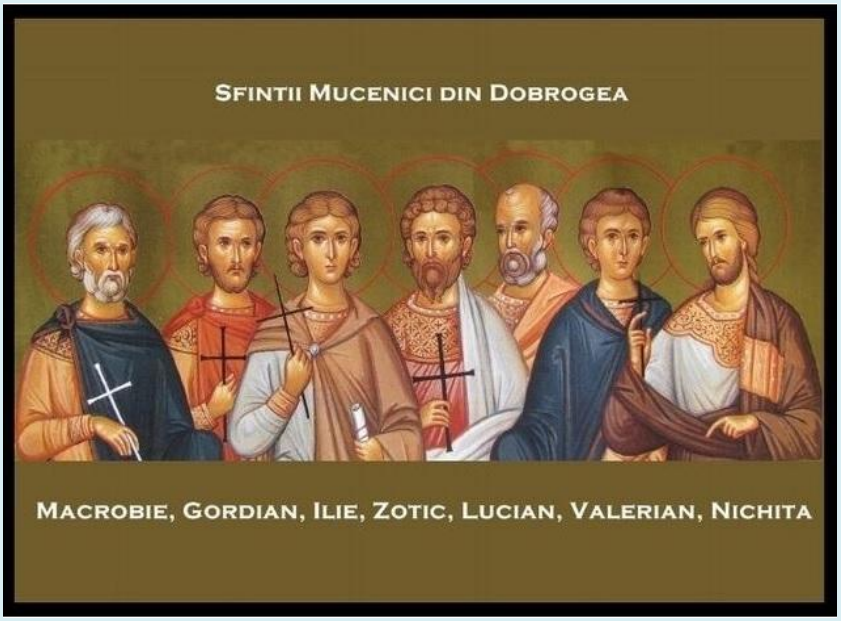

5. Sfântul sfinţit mucenic Gordian şi Sfinţii mucenici Macrovie (Macrobiu), Helie, Valerian, Zotic, Seleuc şi Lucian, au pătimit prin anii 323-324, în timpul persecuţiei lui Liciniu.

Sfinţii Macrobiu şi Gordian erau doi tineri de prin părţile Asiei Mici, unul era din Paflagonia, iar celălalt din Capadocia. Amândoi slujeau la curtea împăratului Liciniu. Dar, într-o zi aflându-se că sunt creştini, au fost exilaţi în Scythia Minor, la Tomis.

Aici a avut loc judecarea şi execuţia Sfinţilor Zotic, Lucian şi Helie, care în final au şi fost decapitaţi pentru faptul că au refuzat să se lepede de credinţa creştină. La aceasta au fost nevoiţi să asiste şi cei doi sfinţi exilaţi de Liciniu.

Ulterior, Macrobiu şi Gordian au primit şi ei mucenicia, fiind condamnaţi la moarte prin ardere în foc. Ultimul dintre cei prăznuiţi în această zi, Sfântul mucenic Valerian, a murit plângând pe mormintele fraţilor săi de credinţă.

Proloagele din 13 septembrie

Luna septembrie în 13 ziIe: Înnoirea bisericii Sfintei Învieri a lui Hristos, Dumnezeul nostru

Astăzi prăznuim înnoirea bisericii celei noi, prea slăvită şi mare din Ierusalim, nu aceea pe care a zidit-o Solomon împăratul, pe muntele Moria, ci aceea pe care bine credinciosul împărat Constantin împreună cu cea vrednică de laudă, maica sa Elena, au făcut-o pe muntele Golgota prea minunată. Şi au curăţat şi au înnoit şi sfântul loc, cel spurcat cu necurăţia idolilor.

Că, după Patima cea de bunăvoie a lui Hristos şi după Învierea şi Înălţarea la cer, sfântul loc, pe care s-a săvârşit mântuirea noastră, era urât şi spurcat de norodul cel urâtor de Hristos. Iar, mai vârtos Adrian păgânul împărat, toate locurile cele sfinte le-a spurcat cu drăceşti idoli şi jertfe. Că pe locul cetăţii celei prea frumoase a Ierusalimului, cea zidită de Tit, Adrian a zidit o cetate cu numele său şi a numit-o Elia, că el aşa se numea, Elia Adrian. Atunci a poruncit ca să se astupe mormântul Domnului cu ţărână şi cu pietre mari. Iar pe muntele acela, unde Domnul a fost răstignit, a zidit o capişte zeiţei sale Venera cea spurcată, punând într-însa idolul ei. Iar deasupra mormântului celui dumnezeiesc a pus un alt idol, acela al zeului Jupiter. Şi în locul unde Mieluşelul lui Dumnezeu S-a adus pe Sine jertfă lui Dumnezeu Tatăl, pentru păcatele noastre, acolo se aduceau jertfe spurcate dracilor şi se săvârşeau necurate păcate.

Asemenea şi în Betleem, unde Cel preacurat din prea curatul pântece S-a născut l-a pus pe idolul Adon, ca acel loc sfânt să se spurce cu lucrurile de ruşine. Iar unde a fost templul Iui Solomon, acolo a zidit o capişte idolească. Şi a poruncit să nu îndrăznească nimeni a numi cetatea aceea Ierusalim, ci Elia. Iar toate acestea s-au făcut, vrând ca şi pomenirea numelui lui Iisus Hristos să o piardă de pe pământ, pentru aceea şi cetatea întru care Hristos multe semne a făcut, a numit-o cu alt nume.

Iar la locurile unde S-a născut şi unde S-a răstignit şi S-a îngropat, a făcut lăcaşuri drăceşti, ca, adică, neamul ce vine să uite cu totul pe Hristos şi locurile acelea, pe unde au umblat picioarele lui Hristos, să nu le mai pomenească nimeni, niciodată. Însă a pierit el însuşi, ticălosul... Locul cel sfânt, iarăşi, l-a proslăvit Împăratul slavei, căci a ridicat pe împăratul Constantin şi pe maica sa Elena şi, luminându-i pe dânşii cu lumina sfintei credinţe, le-a pus lor la inimă să înnoiască sfânta cetate a Ierusalimului şi să zidească locaşul lui Dumnezeu, prea frumos, şi toate sfintele locuri de spurcăciunile drăceşti să le curăţească şi să le sfinţească.

Deci, binecuvântatul împărat Constantin a trimis la acest lucru pe Sfânta maica sa Elena, cu mulţime de aur, la Ierusalim şi a scris prea sfinţitului patriarh Macarie, ca să adauge sârguinţă la zidirea bisericii.

Deci, ajungând Sfânta Elena la Ierusalim, a stricat toate locaşurile idoleşti şi idolii i-a sfărâmat şi sfânta cetate de toate spurcăciunile păgâneşti a curăţat-o şi a înnoit-o. Şi a mai aflat încă şi cinstita Cruce a Domnului şi mormântul, îndepărtând ţărâna şi pietrele, cu care au fost astupate, şi a întemeiat acolo o biserică foarte frumoasă şi mare şi a îngrădit amândouă locurile, adică locul unde a fost răstignit Hristos şi locul unde a fost îngropat, că nu erau departe unul de altul, cum zice evanghelistul Ioan: "Iar, în locul unde a fost răstignit, era o grădină, şi în grădină un mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat. Deci, din pricina venirii iudeilor, acolo L-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape"(Ioan, 19, 41-42).

Deci, cu o biserică a cuprins şi Golgota şi mormântul Domnului. Şi a fost numită biserica aceea Martirion, adică mărturie. Mărturie însă a învierii lui Hristos; mărturisind că la acel loc Hristos a murit şi a înviat.

Încă a mai zidit Sfânta Elena şi alte biserici: în Betleem, la muntele Eleonului, la Ghetsimani şi la multe sfinte locuri şi le-a înfrumuseţat cu toată podoaba lor. Însă biserica cea de deasupra mormântului Domnului, mai mult decât toate, era mai frumoasă şi mai mare. Dar împărăteasa Elena n-a apucat să vadă sfârşitul bisericii, că se întorsese la fiul ei şi se mutase la Domnul, până a nu se săvârşi biserica. Că n-a fost cu putinţă ca o atât de minunată şi mare zidire să se săvârşească în puţină vreme, ci abia în zece ani s-a zidit.

Deci, săvârşindu-se biserica, a poruncit dreptcredinciosul împărat ca să se adune episcopii din toate părţile în Ierusalim la sfinţirea bisericii. Şi a venit mulţime multă de arhierei, ce se adunaseră din Bitinia şi din Tracia, din Cilicia şi din Capadocia, din Siria şi din Mesopotamia, din Fenicia şi din Arabia, din Palestina şi din Egipt, din Africa şi din Tibania şi din Persida, câte un episcop. Dar şi popor

mult, fără de număr, din toată lumea se adunase, încât în hotarele Ierusalimului nu încăpeau noroadele. Şi s-a sfinţit biserica Învierii lui Hristos întru această lună în treisprezece zile şi tot Ierusalimul s-a înnoit, întru al treizecilea an al împărăţiei lui Constantin.

Şi au aşezat Sfinţii Părinţi, ce se adunaseră acolo, ca să prăznuiască în tot anul ziua înnoirii, după asemănarea cu aceea a lui Solomon. Că, precum Solomon, în legea veche, zidind o biserică prea slăvită, Sfânta Sfintelor, pusese rânduială ca, în toţi anii, întru această lună a lui septembrie, întru care a fost sfinţită, să se prăznuiască ziua înnoirii ei, despre care înnoire şi în Evanghelie se pomeneşte: „Şi era atunci la Ierusalim sărbătoarea înnoirii templului"(Ioan, 10, 22), aşa şi Sfântul şi întocmai cu apostolii împărat Constantin, în Darul cel nou, zidind o a doua Sfântă a Sfintelor, a orânduit, cu Sfinţii Părinţi, ca înnoirea bisericii celei mari din Ierusalim, care este mama tuturor bisericilor, să fie prăznuită de toate bisericile din toată lumea.

Să prăznuim, deci, mulţumind lui Dumnezeu Hristos, Celui ce cu Patima şi cu Învierea Sa a înnoit toată făptura şi a curăţit sfânta sa Biserică de spurcăciunile idoleşti. Dar şi noi să ne înnoim, făcându-ne biserici ale Dumnezeului celui viu, lepădând pe omul cel vechi şi, îmbrăcându-ne în omul cel nou, să ne întoarcem de la răutăţile noastre, care s-au învechit în noi, şi să facem lucruri bune, începând să umblăm întru înnoirea vieţii. Că, precum oamenii prăznuiesc înnoirea bisericii celei făcută de mână, aşa şi îngerii să prăznuiască biserica noastră cea sufletească, nefăcută de mână. Că bucurie se face în ceruri îngerilor de păcătosul care, prin pocăinţă, se înnoieşte.

Întru această zi, pomenirea Sfântului Corneliu, sutaşul

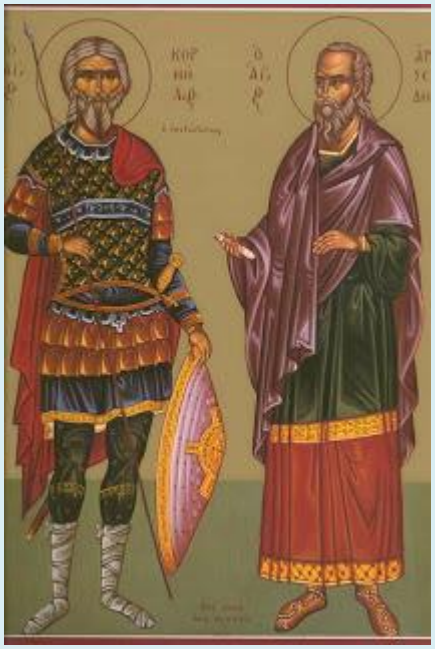

Acesta a trăit pe vremea Sfinţilor apostoli şi este cel dintâi care a venit din lumea păgână la credinţa creştină. Era sutaş în armata romană, având sub ascultarea sa o sută de ostaşi, din ceata ce se chema Italica. A trăit pe vremea împăratului Tiberiu (14-37), iar slujba o avea în Cezareea Palestinei. Deci, măcar că era păgân din naştere, acest Corneliu era un om drept şi temător de Dumnezeu, ducând o viaţă fără de prihană, făcând multă milostenie săracilor, se ruga totdeauna lui Dumnezeu cel adevărat, pe Care Îl cunoştea, atât el cât şi toată casa lui, din citirea cărţilor Legii vechi.

Iar în ce chip s-a făcut încreştinarea şi venirea lui la Hristos, ne spune Sfântul evanghelist Luca, în cartea sa, numită Faptele Apostolilor, la capitolele 10 şi 11. Că rânduise Dumnezeu ca prin Sfântul Corneliu să arate că Împărăţia lui Dumnezeu este deschisă tuturor seminţiilor pământului.

Deci, a văzut un Înger care l-a îndemnat să cheme în casa lui pe Sfântul Petru, acesta aflându-se atunci aproape de Cezareea, la Iope. Şi venind Petru şi vorbind tuturor celor ce-l ascultau, de Hristos şi de taina puterii Lui de mântuire, fără seamăn pe lume, a trimis Dumnezeu pe Duhul Său peste ei, crezând toţi în Hristos, iar Sfântul Petru pe toţi i-a botezat.

Din tradiţia creştină mai ştim că Sfântul Corneliu, după o vreme, a însoţit pe Sfântul Petru în multe din drumurile propovăduirii lui şi că, pentru râvna şi vrednicia lui, Sfântul Corneliu a fost aşezat episcop în Cezareea Palestinei. Drept aceea, umbla din loc în loc, propovăduind credinţa cea nouă.

Cu multă stăruinţă, Corneliu a izbutit să încreştineze pe mulţi din locuitorii cetăţii, în frunte cu însăşi căpetenia lor, dregătorul Dimitrie, om foarte iscusit şi înţelept, cu bun sfat, care a crezut cu toată casa lui. Deci, aşezând preot pe Eunomie şi cu mulţumirea de a vedea pe credincioşii din cetate crescând în credinţă, în nădejde şi în dragoste, Sfântul Corneliu îşi încheie viaţa apostoleşte, ducându-se către Domnul.

Întru această zi, învăţătură înaintea Înălţării Sfintei Cruci

Să aveţi înştiinţare, fraţilor, că întru această zi este înainte-prăznuirea Înălţării cinstitei Cruci a lui Hristos, pe care a fost pironit Domnul nostru Iisus Hristos şi a pierdut blestemul strămoşilor, care se pricinuise din neascultare şi din sfatul diavolului şi din gustarea cea de demult, prin care eram căzuţi cu tot neamul omenesc.

Pentru aceea, Stăpânul, Domnul nostru, omorând gustarea cea de moarte, pe Cruce Şi-a pironit trupul Său cel ce n-a gustat din gustul cel amar, ca să-mi aducă mie nepătimire prin lemnul cel făcător de viaţă. Aceasta dorind, să ne sârguim, fraţilor, şi, curăţindu-ne toţi sufletele şi trupurile, să ne apropiem de Sfânta Cruce cea de viaţă făcătoare şi să ne închinăm ei şi cu buze curate să o sărutăm. Că ea curăţeşte păcatele noastre şi ne sfinţeşte sufletele şi printr-însa neputinţele noastre se vindecă, dracii fug de ea, că stăpânirea iadului, printr-însa s-a sfărâmat, iar Împărăţia lui Dumnezeu s-a deschis tuturor celor ce, cu credinţă, i se închină ei.

Întru această zi, cuvânt despre doi călugări, care au mântuit o desfrânată

Doi călugări oarecare mergeau din pustie în cetatea Tarsului, pentru o trebuinţă, şi au intrat într-o casă de străini, ca să se odihnească acolo o noapte. Iar, după purtarea de grijă a lui Dumnezeu, au aflat acolo trei tineri, care aveau cu ei o desfrânată; şi tulburându-se au şezut, însă unul din fraţi, scoţându-şi din traistă Evanghelia a început a citi.

Iar desfrânata, dacă a văzut pe bătrân citind, a lăsat pe tineri şi, venind, a stat aproape de bătrân.

Iar bătrânul, împingând-o pe ea, a zis: "Mare pacoste îmi eşti. O, ceea ce eşti pătimaşă fără de ruşine, cum nu te-ai sfiit a veni aici şi a sta aproape de noi?"

Iar ea a răspuns, zicând: "Nu, părinte, nu te scârbi de mine, măcar că sunt plină de tot felul de păcate. Că şi pe desfrânata ceea ce a venit de demult, Stăpânul, Domnul Dumnezeul tuturor, nu a lepădat-o".

Iar bătrânul a zis către dânsa: "Dar desfrânata aceea nu s-a mai întors de la Hristos, la păcate" .

Iar ea a zis bătrânului: "Nădăjduiesc şi eu spre Fiul lui Dumnezeu Celui viu, că, din ceasul acesta şi eu nu mă voi mai întoarce la păcate, dacă mă vei povăţui pe mine, la calea pocăinţei".

Iar ei i-au făgăduit, zicându-i: "Te vei mântui, de ne vei asculta pe noi".

Deci ea, lăsând pe tinerii aceia şi toate câştigurile sale, a mers după acei bătrâni. Şi au dus-o în mănăstirea de fecioare şi au tuns-o în cinul călugăresc şi, dând-o egumenei, s-au dus.

Iar ea, în pocăinţă petrecând până la bătrâneţe, multă înţelepciune a câştigat şi, minuni făcând, s-a odihnit cu pace. Şi era numele ei Maria.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

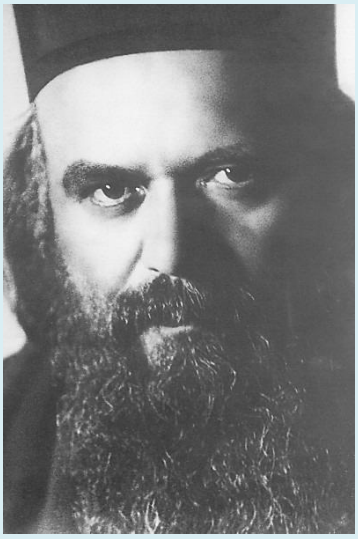

Sutaşul Cornelie a fost roman de neam şi ofiţer în Cezareea Palestinei, în urma unei vederi cereşti, el a fost botezat, cu toată casa lui, de către Sfântul apostol Petru (Fapte 10: 1).

El a fost primul dintre păgâni primit în Biserica lui Hristos. Până atunci, oamenii credeau că Biserica lui Hristos este rezervată doar iudeilor şi celor ne-iudei, dar care erau tăiaţi împrejur. Primind Sfântul Botez, Cornelie a lăsat toate şi a urmat sfântului apostol.

După ceva vreme, Sfântul Petru 1-a sfinţit pe Cornelie episcop şi 1-a trimis să propovăduiască în cetatea păgânească Skep, unde Sfântul Cornelie a suferit umilinţe nenumărate şi torture bestiale pentru dragostea lui Hristos. Chiar şi aşa, el a dărâmat, cu rugăciunea, capiştea lui Apollo din acea cetate şi 1-a botezat pe principele Demetrius, împreună cu alţi două sute şaptezeci şi şapte de păgâni.

Descoperindu-i-se de la Dumnezeu ziua morţii lui, Sfântul Cornelie i-a chemat la sine pe toţi creştinii, i-a sfătuit din destul, s-a rugat lui Dumnezeu pentru ei şi s-a săvârşit cu pace către Domnul, la vârstă foarte adâncă fiind.

Dar peste vremuri sfântul lui mormânt a ajuns uitat şi părăsit. De aceea sfântul s-a arătat lui Silvanus, episcopul Troadei, i-a indicat locul mormântului lui şi i-a poruncit să înalţe peste el o Sfântă biserică.

Episcopul Silvanus a împlinit grabnic această poruncă, cu ajutorul lui Eugenius, un cetăţean bogat al cetăţii. Minuni multe s-au lucrat de atunci înainte în slăvita Biserică cu hramul Sfântului Cornelie, sutaşul.

Cântare de laudă la Sfântul sfinţit mucenic Cornelie, sutaşul

Minunatul Cornelie evlavios e cu duhul,
Dar cu învăţătura este cu totul păgân.
Cornelie lui Dumnezeu a plăcut
Căci era milostiv foarte.
Dumnezeu de aceea i-a trimis un înger,
Un înger prea puternic ce l-a binecuvântat,
Şi un apostol trimisu-i-a ce i-a adus Botezul,
Şi astfel număratu-l-a cu cei credincioşi.
Întâiul dintre neamuri ce în Biserică a intrat,
Pe Hristos mărturisitu-L-a cu toată casa lui.
Pentru el însă, doar Sfântul Botez nu a fost de ajuns:
El şi apostol a fost, al Celui Preaînalt.
Cornelie asupra lui mari nevoinţe a luat,
Spre ajutorul oamenilor şi a lor mântuire.

Poporul s-a uimit de minunile lui,

El a botezat principi şi sute de oameni.
Cunoscând pe Hristos el casa şi-a lăsat,
Şi pentru Hristos el torturi cumplite primit-a.
Pentru chinurile pe care-n astă viaţă
Bine le-a pătimit,
El se-ncunună acum cu cununa Slavei.

O, Sfinte sfinţite părinte Cornelie,
Roagă-te pentru noi lui Hristos
Ca milostiv să ne fie la Ziua Judecăţii!

Sfântul Ioan Gură de Aur - Fericit cel care acordă atenție celui sărman!

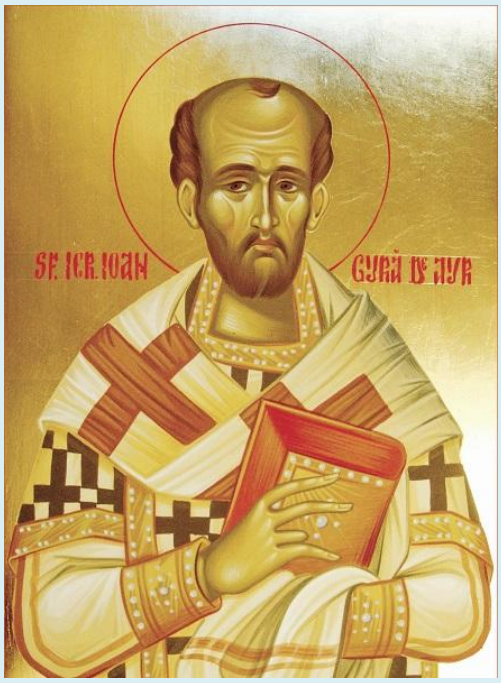

Milostenia și atenția acordată celor sărmani Îl bucură pe Dumnezeu, iar El ne trimite apoi, și nouă, darurile Sale.

***

Amintiți-vă de sutașul Corneliu, care s-a învrednicit să cunoască credința cea adevărată, pentru că făcea multe milostenii poporului și se ruga lui Dumnezeu totdeauna (Fapte 10, 2).

Amintiți-vă și de dreapta Tavita, care era plină de fapte bune și de milosteniile pe care le făcea (Fapte 9, 36) și care, murind, a fost înviată de rugăciunea apostolului Petru.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Problemele vieții, traducere de Cristian Spătărelu și Daniela Filioreanu, Editura Egumenița, p. 199)

Sfântul Ioan Gură de Aur - Comentariul la Faptele Apostolilor - Omilia XXII

Iar în Chesaria era un bărbat cu numele Cornilios, sutaș/ centurion din cohorta care era numită Italica, evlavios și care se temea de Dumnezeu cu toată casa lui, și [care] făcuse milostenii multe poporului și [era] rugându-se lui Dumnezeu întotdeauna. A văzut în vedenie, în mod lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un Înger al Domnului intrând la el și grăind lui: Cornilie! Dar privindu-l uimit și înfricoșându-se, a zis: Ce este, Doamne? Și a zis lui: Rugăciunile tale și milos-teniile tale s-au înălțat întru pomenire înaintea lui Dumnezeu (10, 1-4).

Acest bărbat nu este evreu, nici dintre cei sub Lege, dar deja a întrecut viețuirea noastră.

Luați aminte, [sunt] două persoane [dintre neamuri], până acum, amândouă de rang înalt, care au primit credința: eunucul/ famenul în Gaza și acest om, precum și ostenelile/ greutățile îndurate [de apostoli] pentru acești oameni.

Să nu vă închipuiți însă că acestea au fost din cauza rangului lor: Doamne ferește! [Ci] au fost datorită credinței lor. Căci, dacă Scriptura pomenește funcțiile lor înalte, este pentru a arăta măreția evlaviei lor, de vreme ce este mai minunat când o persoană, având o [asemenea] poziție [socială], [semn] de bogăție și de putere, este precum erau aceștia.

Ceea ce face lauda celui dintâi este umblarea lui într-o călătorie atât de lungă și fără ca să fie vreo sărbătoare care să o determine [1], citirea lui pe drum, și, pe când citea în carul său, rugămintea lui către Filippos și nenumărate alte lucruri.

Iar marea laudă a celui din urmă este că el face milostenii și rugăciuni și că este un om drept, având o asemenea comandă [2].

Motivul pentru care scriitorul îl descrie pe acest om pe de-a-ntregul este pentru ca nimeni să nu spună că istoria Scripturii spune minciuni.

Cornilios, zice, sutaș/ centurion din cohorta care era numită Italica. O cohortă (σπεῖρα) este [echivalentul a] ceea ce noi zicem: numeroși [3].

Evlavios, zice, și care se temea de Dumnezeu cu toată casa lui. [Spune aceasta] pentru ca tu să nu-ți închipui că aceste lucruri [care vor urma] s-au făcut din cauza funcției sale înalte.

Când a fost nevoie să fie convertit Pavlos, [atunci] nu a fost nici un Înger, ci Domnul Însuși, iar El nu l-a trimis la cineva important, ci la un om obișnuit. Dar aici, dimpotrivă: El îl aduce pe apostolul mai mare (la acești păgâni), nu îi trimite pe ei la el. Aici pogorându-se la slăbiciunea lor și știind cum au nevoie să fie tratate asemenea persoane. Căci, cu adevărat, de multe ori Îl aflăm pe Hristos Însuși grăbindu-se (către unul ca acesta), ca fiind mai neputincios. Sau (poate fi) pentru că (Cornilios) nu putea el însuși să părăsească casa.

Însă aici este, din nou, o mare laudă adusă milosteniilor, așa cum a fost și acolo, datorită Tavitei.

Evlavios, ni se spune, și care se temea de Dumnezeu cu toată casa lui. Să auzim aceasta toți cei care îi neglijăm pe cei din propria noastră casă, de vreme ce acest om purta și grija soldaților lui.

---

[1] *[2] Pentru că oamenii făceau asemenea călătorii lungi și obositoare numai dacă era vreo sărbătoare, vreun festival, ceva de distracție. Ca și în ziua de astăzi: oamenii străbat distanțe mari dacă e ceva de văzut și de auzit, în sensul distracției, sau dacă e de mâncat și de băut.*

[2] *[3] Apropo de cei care spun că puterea amețește și că ar fi inevitabil, pentru cei care ajung la putere, ca ei să devină corupți.*

[3] *[4] Unii spun că o cohortă era o unitate de infanterie romană care avea 600 de oameni (cf. https://dexonline.ro/definitie/cohort%C4%83), iar alții că avea între 500 și 1000 de soldați (cf. https://ro.wikipedia.org/wiki/Cohort%C4%83).*

Și [care], zice, făcuse milostenii multe poporului. Atât învățăturile, cât și viața lui erau drepte.

A văzut în vedenie, în mod lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un Înger al Domnului intrând la el și grăind lui: Cornilie!

De ce vede el Îngerul? Și aceasta era spre deplina încredințare a lui Petros sau, mai degrabă, nu a lui, ci a celorlalți, a celor mai slabi [4].

La ceasul al nouălea, pe când se elibera de grijile sale și era în liniște, pe când era ocupat cu rugăciunea și cu pocăința.

Dar privindu-l uimit și înfricoșându-se: luați aminte că ceea ce spune Îngerul, el nu grăiește imediat [ce îi apare înainte], ci mai întâi îi trezește și îi înalță mintea [5].

La vederea lui, i-a fost frică, dar o teamă cumpătată, atât pe cât să slujească pentru a-i fixa atenția [6]. Apoi, și cuvintele [Îngerului] l-au eliberat pe el de frică. Frica l-a trezit. Lauda [Îngerului] a potolit neplăcerea fricii. ***Rugăciunile tale, zice el, și milosteniile tale s-au înălțat întru pomenire înaintea lui Dumnezeu. Și acum trimite bărbați în Ioppi și cheamă-l pe Simon, cel numit Petros (10, 5).***

Pentru ca nu cumva să vină altcineva, îl indică pe acest bărbat nu numai prin supranumele său, ci și prin locul [unde se afla]: ***Acesta este găzduit de un anume Simon, tăbăcar, a cărui casă este lângă mare (10, 6).***

Vedeți cum apostolii, din dragoste de singurătate și liniște, doreau zonele retrase ale orașelor?

De un anume Simon, tăbăcar: și dacă se întâmpla să fie altul? Iată, există și un alt semn: locuirea lui lângă mare. Toate cele trei semne nu ar putea să coincidă (în altă parte).

---

[4] *[1] Pentru a fi încredințați că Dumnezeu vrea să fie botezați și păgânii, nu numai evreii.*

[5] *[2] Îl lasă câteva momente în uimire, în care îi dă posibilitatea să se înalțe cu mintea și mai sus.*

[6] *[3] Caracteristica minții este de a se risipi foarte ușor. Îngerul a așteptat ca el, depășind impactul, să fie absorbit cu totul de vederea dumnezeiască, de minunea care i se întâmpla, să participe pe deplin la revelația care i se dăruia.*

[Îngerul] nu-i spune pentru ce scop [trebuie să îl cheme pe Sfântul Petros], pentru ca să nu-i potolească dorul lui aprins, ci îl lasă cu o dorință și cu o așteptare plină de tânjire pentru ceea ce urma să audă.

Dar cum a plecat Îngerul, cel care a grăit lui Cornilios, [îndată] a chemat pe doi dintre slujitorii săi și un soldat credincios, dintre cei care stăruiau lângă el, și, fiindu-le spuse toate lor, i-a trimis pe ei întru Ioppi (10, 7-8). Observați că nu fără scop spune scriitorul aceasta? [Ci] (el arată) că, de asemenea, cei care stăruiau lângă el erau la fel ca el. Și, fiindu-le spuse toate lor: vedeți caracterul smerit al omului, căci n-a zis: chemați-l pe Petros la mine, ci, pentru a-l îndemna pe el să vină, a arătat întreaga situație, [pentru a face evident faptul că] așa a poruncit purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

Fiindcă nu a ales să se folosească de autoritatea rangului său pentru a-l aduce pe Petros la el, de aceea le-a spus lor toate. Astfel era smerenia omului. Și totuși, nu avea cum să-și facă o părere extraordinară despre cineva care locuia cu un tăbăcar.

Iar a doua zi, pe când ei mergeau și se apropiau de oraș - luați aminte [la felul] cum Duhul potrivește momentele, [căci] nici mai devreme de aceasta, nici mai târziu, El face să se întâmple aceasta - ***s-a urcat Petros pe casă ca să se roage, pe la ceasul al șaselea (10, 9).*** Adică singur și în liniște, ca într-o cameră de sus.

Și i s-a făcut foame și dorea să guste [ceva]. Și, pe când ei pregăteau [mâncarea], a căzut peste el extaz (10, 10). Ce înseamnă acest cuvânt, ἔκστασις, extaz? Însă [aceasta înseamnă], [că] i s-a arătat lui o vedere duhovnicească (θεωρία): sufletul, adică, a fost făcut să fie în afară de trup (ἐξέστη).

Și vede cerul deschis și coborând peste el un lucru anume, ca o pânză de in, mare, legată în patru colțuri, și lăsată peste pământ. În care erau toate cele cu patru picioare ale pământului și fiarele sălbatice și reptilele și păsările cerului. Și s-a făcut glas către el: Ridică-te, Petre, taie și mănâncă! Iar Petros a grăit: Nicidecum, Doamne! Căci n-am mâncat niciodată ceva prost sau necurat. Și din nou glas, a doua oară, către el: Cele pe care Dumnezeu le-a curățit, tu nu le fă proaste! Și aceasta s-a făcut de trei ori. Și iarăși a fost luat lucrul [acela] întru cer (10, 11-16).

Ce este aceasta? Este un simbol al întregii lumi. Omul [Cornilios] nu era tăiat-împrejur. Și - pentru că nu avea nimic de-a face cu evreii - toți l-ar fi acuzat [pe Petros] ca pe un călcător de lege: Ai intrat la oameni având netăiere-împrejur și ai mâncat cu ei (11, 3). [Căci] acesta era un lucru cu totul ofensator pentru ei.

Deci, vedeți ce a lucrat purtarea de grijă a lui Dumnezeu! El însuși zice: n-am mâncat niciodată, nu pentru că s-ar fi temut - departe de noi să fie acest gând - ci lucrurile sunt în așa fel potrivite de către Duhul, pentru ca el să poată să zică aceasta ca răspuns celor care îl acuză, anume că s-a împotrivit. Fiindcă era întru totul necesar ca ei să respecte legea.

[Sfântul Petros] se afla în momentul în care era trimis către neamuri. De aceea, pentru ca nici aceştia [păgânii] să nu-l acuze pe el, luați aminte cât de multe lucruri sunt aranjate (de purtarea de grijă a lui Dumnezeu). Căci, ca să nu pară doar o fantezie, aceasta s-a făcut de trei ori (11, 10). Și am zis: Nicidecum, Doamne! Căci niciodată ceva prost sau necurat n-a intrat în gura mea (11, 8). Căci, într-adevăr, [acele cuvinte] par să îi fie grăite lui, dar înțelesul era intenționat pentru evrei. Căci dacă învățătorul a fost dojenit, cu atât mai mult aceștia.

Apoi pânza de in simbolizează pământul, iar fiarele din ea reprezintă neamurile, iar porunca taie și mănâncă! înseamnă că trebuie să meargă și la ele, de asemenea. Iar faptul că acest lucru se face de trei ori, arată Botezul.

Cele pe care Dumnezeu le-a curățit, zice, tu nu le fă proaste! Mare îndrăzneală! Pentru ce s-a împotrivit? Pentru ca nimeni să nu spună că Dumnezeu [doar] îl încerca pe el, ca în cazul lui Avraam, de aceea zice: Nicidecum, Doamne! etc., necontrazicându-se - după cum lui Filippos de asemenea El i-a zis: Câte pâini aveți?. Nu pentru a-l învăța prin ispitire sau cercare.

Și totuși era Același (Domn) care spusese mai înainte (despre lege), cele cu privire la lucrurile curate și necurate. Dar în acea pânză erau, la un loc, toate animalele cele cu patru picioare ale pământului: cele curate cu cele necurate. Și despre toate acestea, el nu știa ce înseamnă.

Dar pe când Petros se minuna întru sine ce ar fi vedenia pe care a văzut-o, și iată bărbații cei trimiși de Cornilios, întrebând de casa lui Simonos, au stat la poartă și, chemând, întrebau dacă Simon, cel numit Petros, este găzduit aici (10, 17-18).

Dar pe când Petros, ni se spune, se minuna întru sine, atunci oamenii au venit la momentul potrivit ca să-i lămurească nedumerirea. La fel cum (Domnul) a îngăduit ca Iosif să fie mai întâi tulburat întru sine, și apoi trimite Îngerul: pentru ca sufletul să primească cu ușurință rezolvarea, după ce fusese mai întâi în uluire.

Nici uluirea sa nu durează mult (atunci când s-a petrecut), nici (nu s-a petrecut) mai înainte de aceasta, ci chiar în vremea când întrebau dacă Simon, cel numit Petros, este găzduit aici.

Și Petros gândindu-se în privința vedeniei, a grăit lui Duhul: Iată, [trei] bărbați te caută. Ci, sculându-te, coboară și mergi cu ei, de nimic îndoindu-te. Pentru că Eu i-am trimis pe ei (10, 19-20). Și aceasta iarăși este o apologie pentru Petros, în răspunsul [pe care urma să-l dea] către ucenici, că el s-a nedumerit și a fost învățat să nu se îndoiască. Pentru că Eu, spune El, i-am trimis pe ei. Mare este autoritatea Duhului! Ceea ce face Dumnezeu, aceasta se spune că face Duhul.

Nu [este] astfel [și în cazul în care apare] Îngerul, ci, după ce a zis mai întâi: Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au înălțat întru pomenire înaintea lui Dumnezeu (10, 4), pentru a arăta că el a fost trimis de El, apoi adaugă: Și acum trimite bărbați în Ioppi etc. (10, 5). Duhul [însă] nu [grăiește] astfel, ci: Pentru că Eu i-am trimis pe ei.

Și coborând Petros la [acei] bărbați, a grăit: Iată, eu sunt cel pe care îl căutați. Care [este] pricina pentru care ați venit? Și ei au zis: Cornilios sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu, mărturisit și de tot neamul iudeilor, a fost învățat prin Înger sfânt să trimită după tine [ca să vii] întru casa lui și să asculte cuvinte de la tine (10, 21-22).

Au spus aceste cuvinte de laudă [la adresa lui Cornilios] pentru a-l convinge pe el că Îngerul i s-a arătat lui cu adevărat.

Chemându-i apoi pe ei, i-a găzduit (10, 23). Pentru ca ei să nu sufere nici o vătămare. De aici înainte a mâncat cu ei fără precauții.

Și, în ziua următoare, Petros a plecat împreună cu ei și unii dintre frații din Ioppi l-au însoțit pe el. Și în ziua următoare au intrat întru Chesaria (10, 23-24). Omul era o persoană importantă și se afla într-o cetate importantă, pe atunci.

Dar să revedem ceea ce s-a spus. (Recapitulare.) Iar în Chesaria era un bărbat cu numele Cornilios etc. (10, 1). Luați aminte cu cine este făcut începutul [chemării] neamurilor: cu un om evlavios și care se dovedise a fi vrednic prin faptele sale. Căci dacă ei tot se simt ofensați, deși situația este aceasta, [cu atât mai mult] dacă nu ar fi fost astfel, care nu ar fi fost urmările [atunci]!

Dar luați aminte la măreția încredințării! Toate sunt făcute cu acest scop (în felul în care sunt făcute), iar lucrurile încep din Iudea. A văzut în vedenie, în mod lămurit etc (10, 3). Îngerul nu i-a apărut lui în somn, ci pe când era treaz, în timpul zilei, cam pe la ceasul al nouălea. A văzut un Înger al Domnului intrând la el și grăind lui: Cornilie! Dar, privindu-l uimit și înfricoșându-se [etc]. Atât de adâncit era el în sine însuși. [Modul în care este relatată întâmplarea] insinuează chiar că, din cauza faptului că Îngerul l-a chemat cu glas, de aceea l-a văzut. Ca și cum, dacă nu l-ar fi strigat, nu l-ar fi văzut. Atât de absorbit era el în fapta pe care o făcea [7].

Dar Îngerul a zis către el: Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au înălțat întru pomenire înaintea lui Dumnezeu. Și acum trimite bărbați în Ioppi și cheamă-l pe Simon, cel numit Petros (10, 4-5). Până la acest punct a lăsat să se înțeleagă că trimiterea după el va avea urmări bune, dar în ce sens bune, nu a spus. La fel, nici Petros nu relatează întreaga istorie, ci, întotdeauna, povestește numai în parte [8], cu scopul ca ascultătorii să-și lipească mintea de ceea ce se spune.

Trimite și cheamă-l pe Simon: în același fel, Îngerul îi cheamă numai pe filipeni.

Pe când ei mergeau și se apropiau de oraș (10, 9): pentru ca Petros să nu fie în uluire/ nedumerire prea multă vreme. S-a urcat Petros pe casă etc. Luați aminte la faptul că nici măcar foamea lui nu l-a determinat să recurgă la [ceea ce se afla în] pânză. Ridică-te, Petre, a spus glasul [dumnezeiesc], taie și mănâncă! (10, 13).

Probabil că se afla în genunchi atunci când a văzut vedenia. Mie mi se pare că și aceasta simbolizează Evanghelia (sau propovăduirea). Că ceea ce s-a întâmplat a fost de la Dumnezeu (împrejurările au făcut lucrul acesta evident, și anume), atât că el o vede (coborând) de sus/ din înălțime, [cât] și [faptul] că el se află în extaz și că glasul vine de acolo [, de sus,] și întreita mărturisire [a lui Petros] că făpturile de acolo [, din pânză,] erau necurate și venirea sa [, a pânzei,] de acolo [, din cer,] și faptul că este ridicată înapoi acolo, (toate acestea) reprezintă un semn prea puternic al curățirii (împărtășite lor).

Dar de ce s-a făcut aceasta? De dragul celor care [vor întreba nedumeriți] după aceea, cărora el avea să le povestească acestea. Căci [și] lui însuși i se spusese: În calea neamurilor să nu mergeți (Mt. 10, 5). Dar dacă Pavlos a fost nevoit atât să

---

[7] *[1] În rugăciune.*
[8] *[2] Adică nu se pierde în detalii.*

taie împrejur, cât și să aducă jertfe, cu atât mai mult (era nevoie de o anume încredințare) atunci, la începutul propovăduirii, pe când ei erau încă slabi.

Luați aminte, de asemenea, cum nu i-a primit pe ei imediat [ce au sosit]. Căci, s-a zis, întrebând de casa lui Simon, au stat la poartă și, chemând, întrebau dacă Simon, cel numit Petros, este găzduit aici (10, 17-18). Și era o casă mică/ smerită, [iar] ei au întrebat mai înainte [de a ajunge la ea], au întrebat prin vecini.

Și Petros gândindu-se în privința vedeniei, a grăit lui Duhul…sculându-te, coboară și mergi cu ei, de nimic îndoindu-te. Pentru că Eu i-am trimis pe ei (10, 19-20). Și El nu zice: Pentru acest scop ți s-a arătat ție vedenia, ci: Eu i-am trimis pe ei.
Și coborând Petros etc. (10, 21): în felul acesta trebuie ascultat Duhul, fără să te întrebi despre motivații. Pentru că este destul pentru orice încredințare să-ți spună El: crede asta, fă asta! Nu e nevoie de nimic mai mult.

Și coborând Petros la [acei] bărbați, a grăit: Iată, eu sunt cel pe care îl căutați. Care [este] pricina pentru care ați venit? A văzut un ostaș, a văzut un bărbat: nu era înspăimântat, ci dimpotrivă, mărturisind de la început că el era persoana pe care o căutau, apoi întreabă despre motive (ale venirii lor). Pentru ca să nu se creadă că motivul pentru care el întreabă despre cauza [venirii lor] ar fi fost [cumva] acela de a se ascunde. (Întreabă) în ordine, ca, dacă ar fi fost foarte urgent, să meargă și el cu ei, dar dacă nu, [atunci] să-i primească pe ei ca oaspeți.

Și ei au zis etc. [ca să vii] întru casa lui: acestea le poruncise el [Cornilios] lor [ca să spună]. Să nu credeți că el a făcut acesta din dispreț. Nu din cauza disprețului a trimis el [oameni ca să-l cheme pe Sfântul Petros], ci pentru că așa i se poruncise [de către Înger].

Iar Cornilios era așteptându-i, chemând împreună rudele lui și pe prietenii apropiați (10, 24). Se cuvenea ca rudele și prietenii lui să fie adunați la el. Căci fiind acolo de față, trebuiau să audă de la el (ceea ce se întâmplase).

Vedeți ce mare este virtutea milosteniilor, atât în situația dinainte [, cu Tavita], cât și aici! Acolo a adus izbăvire de moartea cea vremelnică, aici, de moartea cea veșnică, și a deschis ușile cerului.

Atâta sunt de mari greutățile pentru aducerea lui Cornilios la credință, încât atât Îngerul este trimis, cât și Duhul lucrează, iar căpetenia apostolilor este atrasă la el, și este arătată o asemenea vedenie, și, pe scurt, nimic nu rămâne nefăcut [pentru a se putea împlini acest lucru].

Câți nu erau, în afară de el, sutași, și tribuni, și împărați, și nici unul dintre ei nu a primit ceea ce a primit acest om! Ascultați, voi, cei care aveți comandă în armată, voi, toți cei care slujiți pe lângă împărați!

Evlavios, zice, și care se temea de Dumnezeu (10, 2), bărbat drept (10, 22) și, ceea ce este mai mult decât atât: cu toată casa lui (10, 2). Nu ca noi: fiindcă slujitorii noștri fac totul pentru că le e frică de noi, dar nu pentru că ar fi drepți/ credincioși. Și despre cei ai casei, de asemenea, astfel [se poate spune]. [Însă] nu astfel [era] acest bărbat, ci el era unul care se temea de Dumnezeu cu toată casa lui (10, 2), pentru că era ca un tată al tuturor celor care erau cu el și al tuturor celorlalți (de sub comanda lui).

Dar luați aminte ceea ce spune el însuși (ostașul). Căci, temându-se, adaugă și aceasta: mărturisit și de tot neamul iudeilor (10, 22). Căci ce dacă nu era tăiat-împrejur? Ba nu [, nu era asta o problemă], însă aceia au dat un raport bun/ au făcut o informare bună [în fața Sfântului Petros, despre Cornilios].

[Nu este] nimic ca milosteniile: mare este virtutea acestui obicei, atunci când milosteniile se revarsă din strângeri curate. Pentru că, atunci când ies din strângeri nedrepte, sunt ca un izvor care varsă nămol, însă când [acestea sunt] din câștiguri drepte, [atunci pomana] este ca un râu limpede și curat în Rai, dulce la vedere, dulce la gust, luminos și rece, [ca] atunci când este dată [apă de băut din el] în căldura amiezii.

Astfel sunt milosteniile. Pe lângă izvor, [cel ce dăruiește din câștigul lui drept primește] nu plopi și pini/ brazi, nici chiparoși, nici alte plante ca acestea, ci [alte lucruri] mult mai bune, de o factură minunată: prietenie cu Dumnezeu, laudă de la oameni, cinste de la Dumnezeu care răsplătește, bunăvoință din partea tuturor, ștergerea păcatelor, îndrăznire mare [în rugăciune], disprețuirea bogăției.

Acesta este izvorul prin care este adăpată planta iubirii. Pentru că nimic nu este atât de potrivit pentru a hrăni iubirea ca faptul de a fi milostiv. Acesta face ca ramurile ei să se ridice singure în înălțime. Acest izvor este mai bun decât cel din Rai (cf. Fac. 2, 10). [Este] un izvor care nu se desparte în patru părți, ci ajunge chiar la Cer. Acesta revarsă acel râu care curge întru viața veșnică (In. 4, 14).

Chiar dacă moartea se aprinde, este stinsă ca o scânteie de acest izvor. La fel, oriunde pică, aduce cu sine mari binecuvântări.

Acesta stinge ca pe o scânteie râul de foc [al Iadului] (cf. Mc. 9, 44). Acesta potolește arșița [focului de veci] așa cum nimic altceva nu poate să facă [atât de bine].

Cel care îl are pe acesta [, izvorul milosteniei], nu va scrâșni din dinți. Din apa acestuia, dacă lași să picure peste lanțuri, le dizolvă. Dacă atinge numai tăciunii, îi stinge cu totul.

Un izvor nu se transformă în șuvoi numai pentru o vreme, pentru ca apoi să sece - altfel nu mai este izvor -, ci întotdeauna țâșnește: deci să lăsăm izvorul nostru să curgă mai mult, făcând să se reverse râurile milostivirii.

Aceasta îl veselește pe cel ce primește. Aceasta înseamnă pomană/ milostenie: să dai nu numai copios de mult, ci un fluviu veșnic [de daruri] [9].

Dacă vrei ca Dumnezeu să plouă mila Sa peste tine, ca din izvoare, [atunci] să ai și tu un izvor [nesecat de milă față de alții]. Căci dacă tu deschizi gurile acestui izvor, la fel se deschid și gurile izvorului lui Dumnezeu ca să treci peste orice prăpastie. Dumnezeu nu caută decât să găsească o deschidere din partea noastră și revarsă din jitnițele Sale binecuvântările Sale. Când El cheltuiește, când El risipește, atunci este El bogat, atunci este îmbelșugat!

Largă este gura acelui izvor, limpede și cristalină [este] apa lui! Dacă tu nu oprești izvorul tău aici, [în viața aceasta, față de oameni și de tot universul,] atunci nu vei opri nici acel izvor [al lui Dumnezeu]!

Nu lăsați să stea lângă el un copac neroditor [10], ca să nu-și irosească stropii. Te-ai îmbelșugat [datorită lui]? Nu răsădi acolo plopi! Căci astfel este luxul [, asemenea plopului]: consumă mult și nu arată nimic pentru aceasta în el însuși, ci strică roadele.

Nu răsădi nici pin - [căci] astfel este frivolitatea straielor [11]: frumoasă numai la vedere și folositoare întru nimic [12] - nici brad, nici vreun alt copac asemenea, care

---

[9] *[1] Și fluviu veșnic de daruri au fost cu adevărat predicile sale și învățăturile sale dumnezeiești, care s-au revărsat cu neîncetare peste oameni, pentru a-i mântui.*

[10] *[2] Aluzie la Ps. 1, 3. A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2016/01/31/psalmul-1/.*

[11] *[3] Frivolitatea celor care iubesc să se îmbrace cu haine scumpe.*

[12] *[4] Astăzi nu numai că hainele scumpe sunt nefolositoare, ca în orice timp al istoriei, dar adesea mai sunt și oribile, pe deasupra.*

consumă, într-adevăr, dar nu sunt în nici un fel folositori [13]. Să fie unul gros/ stufos, cu lăstari tineri [14]: sădiți tot ce este roditor.

[Sădește] orice vrei în mâinile celor săraci. Nimic nu este mai bogat ca acest pământ. Cu toate că mică este întinderea mâinii, totuși copacul [acesta], pe care îl sădește ea, se înalță spre cer și stă drept.

Aceasta înseamnă a sădi. Căci ceea ce se sădește pe pământ va pieri, dacă nu acum, în orice caz, peste o sută de ani [nu va mai fi]. Ați sădit mulți copaci de la care nu vă veți bucura de roadă, căci înainte de a vă bucura de ea, vine moartea peste voi. [Însă] acest pom [al milosteniei] vă dă vouă roada sa atunci, când ați murit [și când sufletul își primește răsplata].

Dacă sădiți, nu sădiți în grăsimea lăcomiei, pentru ca roada să nu sfârșească când e încă în plan, ci sădiți în pântecele subțiat, pentru ca roada să se înalțe către cer.

Înviorează sufletul strâmtorat al celor săraci, ca nu cumva să strâmtorezi sufletul tău încăpător. Nu vezi că răsadurile care sunt udate prea mult la rădăcină se usucă și, dimpotrivă, cresc atunci când sunt udate cu moderație? Astfel, nu-ți stropi pântecul tău, pentru ca rădăcina pomului să nu se usuce, [ci] udă-l pe cel ce însetează, ca să poarte roade.

Dacă vei uda cu moderație, soarele nu le va veșteji, dar dacă [vei face aceasta] în exces, atunci le vestejește, [pentru că] așa este firea soarelui. În toate lucrurile, excesul este rău. De aceea să-l tăiem, pentru ca să primim lucrurile pe care le cerem.

Izvoarele, se zice, răsar în locurile cele mai înalte. Să fim deci înălțați în suflet[ul nostru], și milosteniile noastre vor curge într-un șuvoi repede. Sufletul înălțat nu poate să fie decât milostiv, iar cel milostiv nu poate să fie decât înălțat. Căci cel ce disprețuiește bogăția este mai sus de rădăcina răutăților.

---

[13] *[5] Sfântul Ioan Gură de Aur, raportându-se la psalmul 1, se referă aici la plopi, pini şi brazi folosindu-i ca simboluri metaforice, ca pe unii care nu sunt fructiferi, care nu fac roade, pentru oamenii care nu aduc roade de fapte bune. Ei consumă mult şi nu arată că au făcut aceasta cu vreun folos.*

[14] *[6] Adică: întotdeauna să înmugurească în tine noi virtuți. Să nu lași niciodată virtuțile să nu renască, pentru că e ca și când te-ai usca și ai muri.*

Izvoarele se află cel mai adesea în locuri singuratice, [deci] să ne retragem sufletul din mulțime și milosteniile vor țâșni din noi.

Izvoarele, cu cât sunt mai curățite, cu atât mai repede curg. La fel [stau lucrurile] și cu noi: cu cât mai mult cheltuim, cu atât mai mult cresc toate [faptele] cele bune.

Cel ce are un izvor, nu are de ce să se teamă. Deci nici unul [dintre noi] să nu ne înfricoșăm. Căci cu adevărat acest izvor ne slujește nouă pentru a bea, pentru a uda [plantele], pentru a construi, pentru toate. Nu este nimic mai bun decât acest pârâu/ această curgere. E cu neputință ca aceasta să îmbete. Mai bine să ai un asemenea izvor decât să ai izvoare care să curgă cu aur.

Mai bun decât tot pământul care are aur este sufletul care poartă acest aur [al milosteniei]. Pentru că ne face pe noi să intrăm nu în aceste palate pământești, ci în cele de sus. Aurul devine o podoabă a Bisericii lui Dumnezeu. Din acest aur este lucrată sabia Duhului (Ef. 6, 17), sabia prin care este decapitat balaurul.

Din acest izvor vin pietrele prețioase care sunt pe capul Împăratului. Așadar, să nu neglijăm o bogăție atât de mare, ci să aducem milosteniile noastre cu larghețe/ mărime [de suflet], ca să fim aflați vrednici de mila lui Dumnezeu, prin harul și dulcea milostivire a unuia-născut Fiului Său, cu care Tatălui, împreună și Duhului Sfânt fie slava, stăpânirea și cinstea, acum și pururea și în veacul fără de sfârșit. Amin.

Omilia XXIII

Chemându-i apoi pe ei, i-a găzduit. Și, în ziua următoare, Petros a plecat împreună cu ei și unii dintre frații din Ioppi l-au însoțit pe el. Și în ziua următoare au intrat întru Chesaria. Iar Cornilios era așteptându-i, chemând împreună rudele lui și pe prietenii apropiați (10, 23-24).

Chemându-i apoi pe ei, i-a găzduit. E bine că mai întâi le oferă oamenilor un tratament prietenos, după oboseala călătoriei lor, și îi face pe ei să locuiască acolo împreună cu el. Iar în ziua următoare pleacă împreună cu ei.

Și unii dintre frați l-au însoțit: și aceasta [a fost după cum] a poruncit-o purtarea de grijă a lui Dumnezeu, pentru ca ei să fie martori, apoi, atunci când Petros va trebui să se îndreptățească pe sine [înaintea celor care ar fi vrut să-l mustre].

Iar Cornilios era așteptându-i, chemând împreună rudele lui și pe prietenii apropiați: aceasta este îndatorirea unui prieten, aceasta [este și] îndatorirea unui om credincios/ evlavios, ca acolo unde urmează astfel de binecuvântări, el să se îngrijească de faptul ca prietenii săi apropiați să fie făcuți părtași la toate. Desigur ([era vorba de] prietenii săi apropiați), de cei în care el avea toată încre-derea, temându-se, cu o asemenea miză în joc, de a încredința problema altora. După părerea mea, atât prietenii, cât și rudele fuseseră aduși la o minte mai bună prin însuși Cornilios.

Dar, când s-a întâmplat a intra Petros, întâmpinându-l pe el Cornilios, căzându-i la picioare, s-a închinat (10, 25). Aceasta, atât pentru a-i învăța pe ceilalți, cât și ca modalitate de aduce mulțumire lui Dumnezeu, arătându-și smerenia lui, prin aceasta arătând în mod clar că, deși i se poruncise [de către Înger să îl cheme pe Petros], totuși [Cornilios] avea în sine multă evlavie [15].

Deci ce a făcut Petros? ***Dar Petros l-a ridicat pe el, grăind: Ridică-te! Și eu însumi sunt om (10, 26).*** Vedeți cum, înainte de toate, (apostolii) îi învață pe ei această lecție, [anume] să nu cugete lucruri mari despre ei [16]?
Și, vorbindu-i lui, a intrat și a găsit pe mulți adunați, și zicea către ei: Voi știți că este neîngăduit bărbatului iudeu a se alătura sau a se apropia de cel străin. Și [însă] mie Dumnezeu mi-a arătat a nu spune despre nimeni [că este] om netrebnic sau necurat (10, 27-28).

Luați aminte că imediat vorbește despre mila lui Dumnezeu și le arată lor că este un mare har acela pe care Dumnezeu li l-a arătat lor. Vedeți și [felul] cum, pe când grăiește [aceste] lucruri mari, în același timp el vorbește cu smerenie. Căci nu zice: Noi, fiind niște oameni care nu binevoim să ne întovărășim cu cineva (de acest fel), am venit la voi. Dar ce spune el? Voi știți - Dumnezeu a poruncit aceasta - că este împotriva legii a ne întovărăși sau a veni spre cineva de alt neam.

---

[15] *[1] Sfântul Înger nu i-a poruncit în mod arbitrar lui Cornilios să facă un lucru ce nu i-ar fi fost propriu, ci tocmai pentru că el cunoștea [și Dumnezeu, în primul rând, care l-a trimis] multa credință a aceluia.*

[16] *[2] În sensul de a nu se închina lor ca unor dumnezei, după obiceiul păgânilor, care îi zeificau pe oamenii care făceau lucruri mari sau despre care ei credeau lucruri mari. Sfinții apostoli aveau grijă de a îndepărta primejdia idolatriei de la sufletele celor pe care îi îndreptau la dreapta credință. Ceea ce nu exclude însă nicidecum închinarea la Sfintele icoane, nu ca la dumnezei, ci ca în fața unor mari prieteni ai lui Dumnezeu. Căci dacă Îl cinstești pe Stăpânul, cum să nu îi cinstești și pe casnicii și prietenii Lui?*

Apoi ajunge la spunerea: Și [însă] mie Dumnezeu mi-a arătat - aceasta o spune pentru ca nimeni să nu se gândească la mulțumirile pe care i le-ar fi datorat - a nu spune despre nimeni - pentru ca aceluia să nu i se pară o slugărnicie, de aceea zice: [despre] nici o persoană - [că este] om netrebnic sau necurat.

Și de aceea - pentru ca lucrul să nu li se pară lor o încălcare a legii și pentru ca nici Cornilios să nu considere că el [Petros] a fost de acord [să vină], din cauză că el era într-o funcție de comandă, ci pentru ca ei să pună totul pe seama lui Dumnezeu -, și de aceea am venit fără împotrivire, fiind chemat [de tine] (10, 29). Deși nu numai întovărășirea [aceasta] nu era îngăduită, ci nici măcar să se apropie de (el).

Întreb, deci: pentru care cuvânt ați trimis la mine? (10, 29). Petros aflase deja toată treaba de la ostași, însă dorește ca să mărturisească ei mai întâi și ca să-i facă ascultători credinței.

***

Ce face atunci Cornilios? Nu zice: De ce nu ți-au spus ție ostașii?, ci luați aminte iarăși cât de smerit vorbește. ***Căci zice: Din a patra zi până în acel ceas eram postind, și în al nouălea ceas [eram] rugându-mă în casa mea, și iată, un bărbat a stat înaintea mea, în veșmânt strălucitor, și zice: Cornilie, a fost auzită rugăciunea ta și milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu (10, 30-31).*** Mie mi se pare că acest om și-a hotărât singur pentru sine un canon strict de viețuire. De aceea spune: din a patra zi. Vedeți ce lucru mare este rugăciunea! Când a înaintat în credință/ evlavie, atunci i-a apărut Îngerul.

Din a patra zi: adică a săptămânii, iar nu cu patru zile în urmă [17]. Căci în ziua următoare, Petros a plecat împreună cu ei. Și în ziua următoare au intrat întru Chesaria: aceasta este o zi. Iar ziua în care cel ce a fost chemat a venit (la Ioppi) [este încă] o zi. Și în a treia [zi] s-a arătat (Îngerul): încât sunt două zile după aceea în care (Cornilios) se rugase [18]. ***Și iată, un bărbat a stat înaintea mea, în veșmânt strălucitor*** - nu spune un Înger, atât de smerit era el - și zice: ***Cornilie, a fost auzită rugăciunea ta și milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu. Trimite deci întru Ioppi și cheamă-l pe Simon care este numit Petros. Acesta este găzduit în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare; care, venind, va grăi ție.***

---

[17] *[1] Biblia 1988 adoptă tocmai această traducere greșită, spunând: „Acum patru zile”. În căutare de claritate pentru un cititor modern, adesea rezultatul consistă în devierea de la sensul corect al textului biblic.*

[18] *[2] Sfântul Petros a venit după două zile după ce Îngerul i-a apărut lui Cornilios.*

Atunci, îndată am trimis către tine, și tu ai făcut bine venind. Acum deci noi toți înaintea lui Dumnezeu suntem de față pentru a asculta toate cele poruncite ție de Dumnezeu (10, 31-33).

Vedeți câtă credință, câtă evlavie! El știa că Petros nu a grăit un cuvânt omenesc atunci când a zis: Dumnezeu mi-a arătat. Apoi omul zice: noi toți înaintea lui Dumnezeu suntem de față pentru a asculta toate cele poruncite ție de Dumnezeu.

De aceea întrebase Petros: pentru care cuvânt/ scop ați trimis la mine?, pentru ca el [Cornilios] să vorbească astfel tocmai aceste cuvinte.

Iar Petros, deschizând gura, a zis: Într-adevăr, înțeleg că Dumnezeu nu este părtinitor, ci, în tot neamul, cel temător de El și lucrător de dreptate este primit de El (10, 34-35).

Adică: fie tăiat împrejur, fie netăiat împrejur. Aceasta și Pavlos afirmând-o, zice: Căci nu este părtinire la Dumnezeu (Rom. 2, 11).

Ce atunci? (se poate întreba): este omul din Persia primit de El? Dacă este să fie vrednic, în acest sens este el primit, dacă e învrednicit să fie adus la credință (τῷ καταξιωθῆναι τῆς πίστεως).

Pe famenul din Etiopia, El nu l-a trecut cu vederea. Atunci, ce va spune cineva despre oamenii credincioși care au fost trecuți cu vederea? Nu există vreo situație în care unul ca acesta să fi fost trecut cu vederea. Ci ceea ce spune este cu scopul acesta, [pentru a înțelege] că Dumnezeu nu respinge pe nimeni. În tot neamul, cel temător de El și lucrător de dreptate: (prin dreptate) înțelege toată virtutea.

Luați aminte cum supune toată înălțarea minții în el. Și pentru ca (evreii) să nu pară a fi în situația de oameni dați la o parte, [de aceea] (adaugă): ***Cuvântul pe care L-a trimis fiilor lui Israil, binevestind pacea prin Iisus Hristos, Acesta este Domnul tuturor (10, 36).*** Aceasta o spune, de asemenea, de dragul celor prezenți (dintre evrei), pentru ca El să-i convingă și pe ei. De aceea l-a determinat pe Cornilios să vorbească.

Acesta, zice, este Domnul tuturor. Dar luați aminte chiar la felul cum începe: Cuvântul, zice el, pe care l-a trimis fiilor lui Israil: le acordă lor preeminența. Apoi îi aduce pe ei (neamurile) ca martori: ***Voi știți, zice el, lucrul întâmplat în toată Iudea, începând din Galilea, - apoi confirmă și prin aceasta - după botezul pe***

care l-a propovăduit Ioannis, pe Iisus din Nazaret, cum L-a uns pe El Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere (10, 37-38).

Nu vrea să spună: Îl știți pe Iisus, pentru că ei nu Îl știau, ci vorbește despre lucrurile făcute de El:

Care a mers făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavol (10, 38). Prin aceasta arată că multe situații de neputință sau de paralizie a membrelor sunt lucrarea diavolului și o chinuire adusă trupului de către el, după cum și Hristos a spus. Pentru că Dumnezeu era cu El (10, 38). Din nou, cuvinte smerite.

Și noi suntem martorii tuturor lucrurilor pe care le-a făcut, și în ținutul iudeilor, și în Ierusalim (10, 39). Atât noi, zice el, cât și voi. Apoi Patima și motivul pentru care ei nu cred: ***Și pe Care L-au ucis, atârnându-L pe lemn. Pe Acesta Dumnezeu L-a ridicat/ L-a înviat a treia zi și L-a dat pe El să fie văzut, nu la tot poporul, ci martorilor pe care mai înainte i-a rânduit Dumnezeu, nouă, care am mâncat și am băut cu El, după ce El a înviat din morți (10, 39-41).*** Aceasta este o dovadă a Învierii.

Și ne-a poruncit nouă a propovădui poporului și a mărturisi că este El cel ales de Dumnezeu Judecător al viilor și al morților (10, 42). Acesta este un lucru măreț. Apoi aduce mărturia de la profeți: ***Pe Acesta Îl mărturisesc toți profeții, a lua iertarea păcatelor prin numele Lui toți cei ce cred în El (10, 43).*** Aceasta este o dovadă a ceea ce urma să se întâmple, acesta este motivul pentru care îi amintește aici pe profeți.

***

Dar să revedem cele [ce s-au spus] în legătură cu Cornilios. (Recapitulare)

A trimis, zice, la Ioppi, să-l aducă pe Petros. Era așteptându-i (10, 24): luați aminte cât de încredințat era că Petros va veni cu siguranță. Căzându-i la picioare, s-a închinat (10, 25). Vedeți cum, de fiecare dată, se arată cât de vrednic este el!

(La fel) și famenul, acolo, a dorit ca Filippos să urce și să stea în car (cf. 8, 31), deși nu știa cine era, fără altă introducere (ἐπαγγελίας) în afară de cea dată de profet. Dar aici, Cornilios a căzut la picioarele lui.

Ridică-te! Și eu însumi sunt om (10, 26). Luați aminte la cât de liber de orice laudă este cuvântul său, în toate împrejurările, și cât de plin de smerenie.

Și, vorbindu-i lui, a intrat (10, 27). Vorbindu-i despre ce? Bănuiesc că [a intrat] în timp ce-i zicea aceste cuvinte: Și eu însumi sunt om. Observați caracterul smerit (al lui Petros)? Și el însuși arată că venirea lui este lucrarea lui Dumnezeu: Voi știți că este neîngăduit bărbatului iudeu etc. (10, 27-28).

Dar de ce nu a vorbit despre pânza de in? Luați aminte la lipsa lui Petros de toată slava deșartă. Dar faptul că era trimis de Dumnezeu, pe acesta îl spune. Însă despre felul în care a fost trimis nu vorbește acum, [ci] când se ivește momentul necesar.

Întrucât spusese: Voi știți că este neîngăduit bărbatului iudeu a se alătura sau a se apropia de cel străin, adaugă doar: Și [însă] mie Dumnezeu mi-a arătat etc. Nu este aici nici o urmă de slavă deșartă.

Voi știți, zice. Face din cele știute de ei o chezășie pentru el. Dar Cornilios zice: noi toți înaintea lui Dumnezeu suntem de față pentru a asculta toate cele poruncite ție de Dumnezeu (10, 33). Nu înaintea omului, ci: înaintea lui Dumnezeu. Acesta este modul în care cineva trebuie să-i asculte pe slujitorii lui Dumnezeu. Vedeți mintea lui trează [19]? Vedeți cât de vrednic era el de toate aceste lucruri?

Iar Petros, deschizând gura, a zis: Într-adevăr, înțeleg că Dumnezeu nu este părtinitor (10, 34). Aceasta a spus-o și pentru a se îndreptăți pe sine în fața evreilor care erau prezenți acolo. Căci, fiind pe punctul de a împărtăși acestora (neamurilor) cuvântul [Evangheliei], mai întâi vorbește în mod apologetic.

Deci ce [trebuie să înțelegem]? Fusese el mai înainte un părtinitor [20]? Doamne ferește! Căci și mai înainte fusese tot la fel, după cum a spus [, că]: în tot neamul [21], cel temător de El și lucrător de dreptate este primit de El (10, 35).

---

[19] *[1] Se referă la trezvia minții, o virtute a judecății duhovnicești, nu la simplul fapt de a fi treaz sau atent.*

[20] *[2] Dacă acum Sfântul Petros nu mai face deosebiri etnice, între evrei și neamuri, nu trebuie prin aceasta să înțelegem că mai înainte fusese un om nedrept și părtinitor, care ar fi ținut partea evreilor (a celor de un neam și de o credință cu sine) chiar și fără dreptate. Aceasta este o virtute a sfinților: că ei nu sunt părtinitori în nici o situație, că judecă după dreptate și nu după neam, demnitate, rasă sau religie. Sfinții nu se uită numaidecât la cei care se numesc ortodocși, dar nu arată nici o muncă și nici o virtute, ci la oricine care se străduiește să facă lucruri bune, care își dezvoltă talentul/ talantul spre binele oamenilor, care arată dărnicie, muncă, suferință și dragoste compătimitoare pentru ceilalți. Dorința lor de a-i lumina pe oameni nu se arată ca o interferență necuviincioasă în viața altora, ci ca o împărtășire naturală de daruri și înțelepciune, pe care și ceilalți o receptează ca atare. Pe când cei care acționează fracționar și ghetoizant, în numele unei religii sau învățături religioase, nu fac decât să desconsidere darul lui Dumnezeu din oameni și să se considere pe ei singurii „aleși", cu de la sine putere și*

La fel zice Pavlos: Însă oricând un neam nu are lege, face prin fire cele ale legii (Rom. 2, 14).

Cel temător de El și lucrător de dreptate - indică atât învățătura, cât și felul de a trăi - este primit de El. Căci, dacă El nu i-a trecut cu vederea nici pe magi, nici pe etiopian, nici pe tâlhar, nici pe desfrânată, cu atât mai mult, pe cei care lucrează dreptatea [în neamurile păgâne] și care sunt doritori [de cunoaștere și înțelepciune dumnezeiască], nu îi va trece în nici un fel cu vederea.

Atunci, ce răspunzi la aceasta: că sunt, probabil, persoane (ἐπιεικεῖς), oameni blânzi, și care totuși nu vor să creadă? Iată, tu însuți ai numit cauza: nu vor să creadă. Însă persoana despre care vorbește el nu este un astfel de om, ci omul lucrător de dreptate: adică omul care este virtuos în toate și ireproșabil, când are frica de Dumnezeu pe care trebuie să o aibă. Dar numai Dumnezeu știe dacă cineva este astfel.

Vedeți cum acest om era vrednic de a fi primit, luați aminte cum, imediat ce a auzit [cele spuse de Sfântul Petros], a fost încredințat [de adevărul lor].

Da, dar și acum, zici tu, oricine ar fi încredințat, indiferent cine ar fi. Însă semnele care sunt acum sunt cu mult mai mari decât acelea și mai minunate.

Apoi Petros își începe învățătura și le păstrează evreilor privilegiul nașterii lor. Cuvântul pe care L-a trimis fiilor lui Israil, binevestind pacea (10, 36), nu aducând judecată. [Iar] El a fost trimis și la evrei, și, cu toate acestea, El nu i-a cruțat pe ei. Binevestind pacea prin Iisus Hristos, Acesta este Domnul tuturor: mai întâi vorbește despre El ca fiind Domn și în cuvinte foarte înalte, văzând că are de-a face cu un suflet mai înalt decât [aveau] oamenii obișnuiți și care a primit toate cu toată râvna.

Apoi dovedește că El a fost Domnul tuturor, din lucrările pe care El le-a săvârșit în toată Iudea. Căci voi știți, zice el, lucrul întâmplat în toată Iudea - și, lucrul care este cel mai minunat, - începând din Galilea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioannis (10, 37).

îndreptățire, fără ca să arate, cu adevărat, că ei sunt oameni ai lui Dumnezeu și că înțeleg voia Lui.

[21] *[3] În orice neam.*

Mai întâi vorbește despre izbânda Lui, apoi spune, referindu-se la El: Iisus din Nazaret - de ce, ce piatră de poticnire, acest loc de naștere! - cum L-a uns pe El Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere (10, 38).

Apoi iarăși dovada - cum pare aceasta? - din binele pe care El l-a făcut: Care a mers făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavol. [Arată] și măreția puterii arătate când l-a biruit pe diavol, [dar] și cauza: pentru că Dumnezeu era cu El. De aceea și evreii au zis aceasta: Știm că de la Dumnezeu ai venit învățător. Căci nimeni nu poate să lucreze aceste semne, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el (In. 3, 2).

Apoi, după ce a arătat că El a fost trimis de la Dumnezeu, vorbește mai departe despre aceasta, că a fost ucis, ca să nu-ți închipui ceva absurd. Vedeți cât de departe sunt [de intenția] de a ascunde Crucea de la vedere, mai mult, cum, la un loc cu celelalte întâmplări [minuni], așază și felul [în care Hristos a murit]? Și pe care, zice, L-au ucis, atârnându-L pe lemn. Și L-a dat pe El, adaugă, să fie văzut, nu la tot poporul, ci martorilor pe care mai înainte i-a rânduit Dumnezeu, nouă (10, 39-41): și totuși (Hristos) Însuși i-a ales pe ei. Dar el pune asta, de asemenea, pe seama lui Dumnezeu.

Celor pe care mai înainte i-a rânduit Dumnezeu, zice, nouă, care am mâncat și am băut cu El, după ce El a înviat din morți. Vedeți cum de aici aduce încredințarea Învierii.

Care este motivul pentru care, înviind, El nu a arătat un semn, ci doar a mâncat și a băut? Pentru că Învierea însăși era un mare semn și, în privința aceasta, nimic nu era un semn mai mare decât a mânca și a bea [împreună cu ei].

Pentru a mărturisi, zice el - într-un mod gândit pentru a înfricoșa, astfel încât ei să nu poată să dea înapoi, pe motiv de necunoaștere -, și nu spune: că El este Fiul lui Dumnezeu, ci ceea ce îi înfricoșează cel mai mult pe ei, [și anume:] că este El cel ales de Dumnezeu Judecător al viilor și al morților (10, 42).

Pe Acesta Îl mărturisesc toți profeții, a lua iertarea păcatelor prin numele Lui toți cei ce cred în El (10, 43). Când prin înfricoșare i-a tulburat pe ei, atunci aduce vorba despre iertare, care nu este grăită de la el însuși, ci de la Profeți. [Astfel încât,] ceea ce este înfricoșător este de la el, [iar] ceea ce este blând [e] de la profeți.

***

Voi toți, care ați primit aceste iertări, voi toți care v-ați învrednicit de credință, cunoașteți, vă rog, [care este] măreția darului și învățați să nu fiți ingrați/ nemulțumitori față de Binefăcătorul vostru. Căci am primit iertările nu pentru ca să devenim mai răi, ci pentru a ne face pe noi cu mult mai buni și mai minunați.

Nimeni să nu spună că Dumnezeu este cauza faptelor noastre rele, pentru că El nu a pedepsit, nici nu S-a răzbunat. Dacă (după cum am spus), un conducător, prinzând un ucigaș, îl lasă liber, spuneți, (nu) este el considerat cauza crimelor comise după aceea? Vedeți, deci, cum Îl expunem pe Dumnezeu în fața limbilor celor răi [22]!

Căci ce nu spun, ce lasă negrăit? Dumnezeu Însuși, zic ei, le-a îngăduit lor [să păcătuiască]. Căci ar fi trebuit să-i pedepsească după cum meritau, nu să-i cinstească, nici să-i încununeze, nici să le permită lor cele mai mari privilegii, ci să-i pedepsească și să se răzbune pe ei. Dar Cel care, în loc să facă acestea, îi cinstește, i-a făcut pe ei să fie așa cum sunt [, adică răi].

Vă rog și vă implor, nu lăsați pe nimeni să grăiască asemenea cuvinte în privința noastră! Mai bine să fim îngropați de zeci de mii de ori, decât să se vorbească astfel despre Dumnezeu, din cauza noastră!

Evreii, citim, I-au spus lui (Hristos) Însuși: Cel ce distrugi templul și în trei zile îl zidești, […] coboară-Te de pe Cruce (Mt. 27, 40). Și încă: dacă ești Fiul lui Dumnezeu.

Însă reproșurile de aici sunt mai grave decât acelea, ca, prin noi, El să fie numit învățător al răutății. Să facem să se spună opusul acestora, făcând convertirea noastră vrednică de Cel care ne-a chemat și (în mod vrednic) apropiindu-ne de Botezul înfierii.

Căci mare este, într-adevăr, puterea luminării [prin Botez] (φωτίσμος): îi face pe ei [, cei botezați] cu totul alți oameni decât erau [înainte], care se împărtășesc darului. Nu-i lasă pe oameni să fie numai oameni (și nimic mai mult). Vă face pe voi, elinii/ păgânii (τὸν Ἕλληνα), să credeți că mare este puterea Duhului care v-a modelat, care v-a închipuit pe voi din nou.

---

[22] *[1] Dumnezeu ne iartă fărădelegile, nouă, credincioșilor, dar prin faptul că nu ne îndreptăm și nu facem fapte bune cu adevărat, ci chiar ne întoarcem la răutățile noastre de mai înainte, prin aceasta dăm necredincioșilor ocazia să susțină că Dumnezeu este cauza răului, pentru că El nu ne pedepsește imediat sau cu asprimea cu care am merita să fim pedepsiți.*

De ce aștepți ultima suflare, ca un rob pribeag, ca un răufăcător, ca și cum nu ar fi fost datoria ta să trăiești lui Dumnezeu? De ce te arăți jignit/ rănit către El, ca și cum ai avea în El un Stăpân nemilos și crud? Ce poate fi mai lipsit de inimă (ψυχρότερον), ce poate fi mai groaznic, decât cei care întârzie vremea primirii Botezului?

Dumnezeu a făcut din tine un prieten și te-a învrednicit cu toate lucrurile Sale bune, pentru ca tu să faci lucrul unui prieten.

Să zicem că ai făcut cuiva cele mai mari rele, că l-ai jignit și ai adus asupra lui necazuri fără număr, [și] să zicem că ai căzut în mâinile celui căruia i-ai greșit, iar el, în schimb, pentru toate acestea, te-a cinstit și te-a făcut părtaș la tot ce avea și [te-a pus] în adunarea prietenilor săi, a celor în fața cărora fusese insultat [de tine], te-a încununat și a spus că te va avea ca pe propriul său fiu, și apoi imediat a murit: spune, nu l-ai fi jelit? Nu ai fi considerat moartea lui o nenorocire? Nu ai fi zis [atunci]: Bine era să fi trăit, ca eu să pot să îi întorc cele cuvenite, pentru ca să îl răsplătesc pe el, ca să mă arăt pe mine că nu sunt josnic față de binefăcătorul meu?

Deci, unde nu sunt decât oameni, astfel ai proceda. Iar unde este Dumnezeu, ești nerăbdător să pleci, pentru ca să nu îți răsplătești Binefăcătorul pentru niște daruri atât de mari? Ba, încă, alegi timpul venirii la El, astfel încât să stea în puterea ta a-I răsplăti Lui în mod egal [pentru ce ți-a dăruit]?

Adevărat, zici tu, dar nu pot păstra (darul). Oare Dumnezeu a poruncit lucruri cu neputință? De aici urmează că totul este răsturnat în mod evident, de aici [23] că, peste tot în lume, totul este stricat: pentru că nimeni nu face o trăsătură [definitorie] a sa din a vieții după Dumnezeu.

Astfel, cei care încă sunt catehumeni, pentru că fac din aceasta scopul lor (cum să amâne Botezul până în ultima clipă), nu se îngrijesc de a avea o viață dreaptă, iar cei care au fost luminați [prin Botez] (φωτισθεντες), fie pentru că l-au primit în copilărie, fie că l-au primit fiind bolnavi, iar apoi s-au însănătoșit (ἀνενεγκόντες), nu au nici o dorință din inimă de a trăi mai departe (întru slava lui Dumnezeu). Așa încât nici unul dintre aceștia nu fac din asta o problemă de râvnă, ba, chiar dacă [Botezul vreunuia] a fost primit întru sănătate, au foarte puține [lucruri] de arătat, ale unei bune întipăriri [în ei a harului,] și, mișcați de căldura [dragostei

[23] *[2] Din faptul că noi considerăm poruncile lui Dumnezeu de neîndeplinit.*

dumnezeiești numai] în vremea [Botezului], și aceștia lasă focul să se stingă, îndată [după aceea].

De ce fugiți? De ce tremurați? De ce vă temeți? Nu vreți voi să spuneți că nu sunteți lăsați să vă vedeți de treabă?

- *[Căci eu] nu vă despart de soție! Nu, ci de la adulter vă opresc.*
- *Nu vă împiedic eu de la a vă bucura de bogăția voastră? Nu [este adevărat], ci de la lăcomie și rapacitate.*
- *Nu vă oblig eu să vă goliți toate sipetele? Nu, ci [vă cer numai] să dați câteva lucruri mici, după puterea voastră, celor cărora le lipsesc, [să dați] ceea ce vă este prisositor pentru nevoia lor, și nici măcar asta fără răsplată.*
- *Nu vă cerem să postiți? [Însă] doar vă oprim să vă împresurați de beție și de ghiftuire.*

Lucrurile de la care vă reținem nu sunt decât lucrurile înseși care vă aduc necinste; lucruri care, chiar aici, pe această buză a focului iadului, voi înșivă mărturisiți că sunt lucruri pe care trebuie să le ocoliți și să le urâți.

- *Nu vă interzicem noi să fiți bucuroși și să vă veseliți? Ba nu, ci numai să nu vă bucurați de o distracție rușinoasă și necuviincioasă.*

***

De ce vă înfricoșați, de ce vă e teamă, de ce tremurați? [Acolo] unde este căsătorie, unde [este] bucuria de belșug/ bunăstare, unde este mâncare cu măsură, ce problemă a păcatului este în aceste lucruri?

⇒ *Și totuși, cei care sunt fără [acestea], poruncesc opusul acestora și sunt ascultați. Căci ei nu [vă] cer [să faceți lucruri] în acord cu posibilitățile voastre, ci ei zic: Trebuia să dați atâta. Iar dacă voi invocați sărăcia, nu vor ține în nici un fel seama de asta. Dar nu așa [a spus] Hristos: Dă, zice El, din ceea ce ai și Eu te voi pune pe tine între cei dintâi.*

⇒ *Iarăși zic ei: Dacă vrei să te deosebești pe tine [de ceilalți], părăsește-ți tatăl, mama, neamul, prietenii și îndreaptă-ți toată atenția asupra palatului [24], muncind, trudind, robind, tulburat și suferind dureri fără număr. [Dar] nu așa [poruncește] Hristos. Ci: Rămâi, zice El, acasă cu soția ta, cu copiii*

[24] *[1] Nu știu la cine se referă.*

tăi și, în ceea ce privește ocupațiile tale zilnice, îndreaptă-le și potrivește-le ca să trăiești o viață liniștită, liberă de griji și de pericole [25].

Adevărat, zici tu, dar celălalt promite înavuțirea. Da, dar și Hristos [făgăduiește] o Împărăție și, mai mult, El făgăduiește și belșugul odată cu aceasta. Căci: Căutați, zice El, Împărăția lui Dumnezeu și acestea toate se vor adăuga vouă (Mt. 6, 33); aducând, ca o binefacere în plus, ceea ce pentru ceilalți este lucrul principal [pe care îl caută]. Iar psalmistul zice că: Nu am văzut niciodată pe cel Drept părăsit, nici sămânța lui căutând pâine (Ps. 36, 25).

Să ne apucăm să lucrăm virtutea, să punem început. Să ne apucăm numai de aceasta și veți vedea ce bine va fi. Căci, cu siguranță, dacă în aceste lucruri (lumești) nu reușiți fără muncă, dacă vă veți arăta îndărătnici față de aceste lucruri (înalte) - încât să ziceți: Acelea ar fi trebuit să fie fără muncă, pe când acestea numai cu trudă [26]. Ba nu! - ce nevoie mai este [atunci] de a vă spune [să lucrați virtutea].

Însă cum stau lucrurile, cu adevărat? Acelea trebuie avute cu și mai multă muncă. Să nu ne întoarcem de la Sfintele Taine, vă rog! Nu vă uitați la aceasta, că unul care a fost botezat înaintea voastră s-a îmbolnăvit și a căzut de la nădejdea sa, de vreme ce, și printre ostași îi vedem pe unii, care nu își împlinesc datoria slujbei lor, pe când pe alții îi vedem deosebindu-se pe ei înșiși [de ceilalți]. Și nu ne uităm numai la cei leneși, ci ne întrecem cu aceia, cu bărbații care sunt izbânditori.

Dar, în afară (de acestea), gândiți-vă [totuși] cât de mulți, după botezul lor, s-au făcut, din oameni, îngeri!

Temeți-vă de instabilitatea viitorului, [căci] ca un hoț noaptea, așa vine moartea. Și nu numai ca un hoț, ci și în timp ce dormim se așază peste noi, și ne trage [cu sine]

---

[25] *[2] Se observă că Sfântul Ioan parafrazează, explicând cuvintele Domnului. Bineînțeles, aceste cuvinte se adresează celor care au o anumită măsură duhovnicească, care doresc să aibă o viață creștinească în sânul unei familii, în lume. Sfântul Ioan nu condamnă părăsirea lumii pentru o viață monahală, ascetică, ci pretențiile unora care se pare că manipulau oamenii în interesul lor.*

[26] *[3] Se referă la cei care consideră că pe cele duhovnicești trebuie să le primească fără muncă, stând și așteptând ca să vină de la Dumnezeu. Pentru că ei consideră că numai pentru cele lumești trebuie să muncești și să trudești, pe când darurile duhovnicești ar trebui să le primească de la Dumnezeu stând cu brațele încrucișate și așteptând „să pice din cer" binecuvântările și „să vină în ei" virtuțile și harurile, fără ca să facă nici o muncă truditoare, ascetică. Recunoaștem, desigur, că aceasta este și perspectiva lumii noastre, de azi.*

pe când lenevim. Pentru aceasta Dumnezeu a lăsat viitorul să fie nesigur, ca noi să ne petrecem vremea lucrând virtutea, din cauza nesiguranței așteptării.

Dar El este milostiv, ziceți voi. Până când vom mai asculta această spunere fără sens/ idioată și ridicolă? Eu zic nu numai că Dumnezeu este milostiv, dar și că nimic nu poate fi mai milostiv decât El și că El rânduiește toate, în privința noastră, spre binele nostru. [Dar milostivirea lui Dumnezeu nu este ceva ușor de înțeles pentru toți oamenii].

Pe câți [nu] îi vedeți fiind afectați, toată viața lor, de cea mai grea formă de lepră/ elefantiazis (ἐν ἐλέφαντι διάγοντας)! Pe câți [nu îi vedeți] orbi din fragedă copilărie și chiar până la bătrânețe! Pe alții [îi vedeți] că și-au pierdut vederea [mai târziu], pe alții în sărăcie, pe alții în legături/ lanțuri [ale robiei], pe alții iarăși în ocne, pe alții îngropați (καταχωσθέντας) împreună [27], pe alții (măcelăriți) în războaie.

Aceste lucruri, spuneți voi, nu seamănă a milostenie [a lui Dumnezeu]. Spune[-ne], nu ar fi putut El să împiedice aceste lucruri, dacă ar fi dorit, și totuși El le îngăduie? [Cu] adevărat [ar fi putut să le împiedice], spuneți voi. [Căci,] spune[-ne nouă], cei care sunt orbi din copilărie, de ce sunt astfel? Nu vă voi spune, până când nu îmi făgăduiți că veți primi Botezul și, fiind botezați, că veți trăi drept.

Nu este corect ca să vă dau rezolvarea acestor întrebări. Propovăduirea nu este pentru distracție. Căci chiar dacă eu răspund la aceasta, în spatele ei stă o altă întrebare: este un adânc fără fund al acestor întrebări!

De aceea, nu vă faceți obiceiul de a căuta să vi se răspundă: altfel nu vom termina niciodată de pus întrebări [28]! Căci, iată, dacă rezolv [nedumerirea] aceasta, nu fac decât să deschid calea la întrebări peste întrebări, nenumărate ca fulgii de zăpadă.

Așadar, aceasta este ceea ce învățăm [, dacă stăm să răspundem la întrebarea de ce sunt lucrurile așa și nu altfel]: mai degrabă să ridicăm [alte] întrebări, în loc să

---

[27] *[4] Puși la un loc, în aceleași gropi, din cauza sărăciei lor sau a altor împrejurări.*

[28] *[5] S-ar putea spune acest lucru și celor care s-au obișnuit, în zilele noastre, la noi, să vină la tot felul de conferințe pentru a li se răspunde la „întrebările” și „nelămuririle” lor, care, de cele mai multe ori, sunt neserioase sau fanteziste. Adică sunt puse de oameni cărora mai mult le zburdă imaginația decât să aibă, cu adevărat, probleme duhovnicești sau de viață serioase. Nu e prima dată când Sfântul Ioan îi mustră cu asprime pe cei care vor răspunsuri de-a gata, fără ca întrebătorii să facă vreun efort pentru a fi luminați de Dumnezeu.*

răspundem [cu adevărat] întrebărilor care sunt puse. Căci chiar dacă le rezolvăm [, aceste probleme], nu [înseamnă că] le-am rezolvat pe toate, ci (numai) [pe atât] pe cât poate raţiunea omului să cuprindă.

Răspunsul potrivit la aceste întrebări este credinţa: cunoaşterea faptului că Dumnezeu face toate lucrurile în mod drept şi milostiv şi spre ceea ce este mai bine [pentru noi]. [Însă,] a înţelege raţiunea lor [dumnezeiască] este imposibil. Acesta este singurul răspuns şi altul mai bun decât acesta nu există!

Căci, spuneţi, care este folosul de a avea răspunsul la o întrebare? Acesta: ca cineva să nu mai aibă nevoie să mai întrebe despre lucrul pentru care s-a găsit soluţie. Iar dacă tu ajungi să crezi aceasta, că toate lucrurile sunt rânduite de purtarea de grijă a lui Dumnezeu, care, pentru raţiuni cunoscute numai Lui Însuşi, îngăduie unele lucruri şi le lucrează direct pe altele, eşti eliberat de nevoia de a întreba şi ai câştigat şi răspunsul.

Dar să ne întoarcem la subiectul nostru.

***

Nu vezi că un număr atât de mare de oameni suferă pedepse? Dumnezeu (zici tu) îngăduie ca să fie aceste lucruri. Folosiţi-vă aşa cum trebuie de sănătatea trupului, pentru sănătatea sufletului.

Dar vei zice: La ce-mi trebuie munca şi truda [asceza] dacă stă în puterea mea să renunţ la toate (păcatele) fără muncă?

În primul rând, acest lucru nu e sigur [29]. Se poate întâmpla ca cineva nu numai să nu renunţe la păcatele sale, fără muncă [a ascezei], ci şi să plece de aici [, din această lume,] cu toate păcatele [pe care le-a făcut în viaţă] asupra sa [30]. Totuşi,

---

[29] *[1] Nu e sigur că poţi să te pocăieşti, chiar dacă vrei acest lucru. Nu pentru că păcatul te-ar sili mai presus de voinţa ta, ci pentru că, de multe ori, mai mult ne imaginăm că dorim şi că suntem în stare să ne pocăim pentru păcatele noastre, decât să ne pocăim cu adevărat.*

[30] *[2] O asemenea „pocăinţă" fără muncă/ asceză aspră şi dureroasă propovăduiesc protestanţii şi neoprotestanţii. În toate predicile neoprotestante de la noi, din ziua de astăzi, se vorbeşte despre o „pocăinţă" prin care se înţelege, de fapt, numai intrarea în secta lor şi renunţarea la păcate grosolane: băutura, fumatul, curvia, avortul - şi această renunţare fiind, de multe ori, numai în ochii lumii, pentru că noii convertiţi dintre „păgânii ortodocşi" (aşa cum ne numesc neoprotestanţii) continuă să le practice în ascuns. Deşi au început să vorbească şi ei, din ce în ce mai des, despre comentariile scripturale şi învăţătura Sfinţilor Părinţi, ei nu au câtuşi de puţin, prin tradiţia lor, ideea de pocăinţă şi asceză curăţitoare, aşa cum sunt acestea înţelese în Biserica Ortodoxă. Ba dimpotrivă, ei îşi bat joc (de la Luther şi de la toţi părinţii*

chiar dacă acest lucru ar fi sigur, chiar și așa argumentul tău nu poate fi primit. El [Dumnezeu] te-a adus pe tine la întreceri/ lupte [duhovnicești]: acolo sunt armele de aur. Când ar trebui să le iei și să le folosești, [atunci] tu îți dorești [mai degrabă] să fii salvat fără glorie și să nu faci nici un lucru bun![31]

Spuneți, dacă ar izbucni războiul și împăratul ar fi de față, [și] dacă ați vedea încleștări în mijlocul falangelor dușmane, tăindu-i la pământ, provocându-le sute de răni, alții împungând (cu vârful sabiei), alții hărțuind [dușmanii] (ba aici, ba acolo), alții năvălind călare; și pe aceștia lăudați de Împărat, admirați, aplaudați, încununați. [Iar] pe alții, dimpotrivă, [i-ați vedea], considerând despre ei că sunt bine departe [de focul luptei], dacă nu sunt răniți și rămânând în ultimele rânduri și stând leneși acolo. Iar apoi, după sfârșitul războiului, cei dintâi [sunt] aleși [dintre luptători și] chemați, [fiind] cinstiți, numele lor fiind strigate de crainici [în auzul tuturor]. În vreme ce, ale celor de pe urmă, nici numele nu le sunt cunoscute, iar răsplata lor, pentru ceea ce au săvârșit, este numai aceea că sunt sănătoși.

[Deci] cărei părți ați vrea să aparțineți? Chiar dacă ați fi făcuți din piatră, chiar dacă ați fi mai proști și decât lucrurile fără judecată și fără viață, nu ați vrea, de zeci de mii de ori mai bine, să aparțineți celei dintâi [32]?
Da, vă rog și vă implor! Căci dacă ar fi fost nevoie să cădeți luptând, n-ați fi ales să faceți aceasta mai degrabă [33]?

---

protestantismului încoace) de tot ceea ce înseamnă muncă de pocăință în tradiția ortodoxă: metanii, privegheri, plâns, tânguire, retragere în Mănăstire sau în pustie și toate celelalte forme de asceză, pe care societatea noastră de azi a început să le considere prea grele și chiar inumane, tocmai din cauza mentalității (neo)protestante, care e foarte comodă în înțelegerea ei despre pocăință. Aici, Sfântul Ioan Gură de Aur ne avertizează că orice părere de rău și lepădare a păcatului, care nu sunt însoțite și de cuvenita durere/ zdrobire a inimii pentru relele săvârșite, se poate să nu fie socotite ca adevărată pocăință înaintea lui Dumnezeu.

[31] *[3] Sfântul Ioan face comparație cu luptătorii în arenă: dacă acolo toți își doresc să lupte și să moară cu glorie, să fie considerați și încununați ca viteji, în schimb, creștinii ar dori să lupte pentru Hristos, cu diavolul și cu patimile, fără nici o vitejie, și să fie mântuiți fără ca să treacă prin focul luptei și al durerii.*

[32] *[4] Din această pildă, se observă, din nou, că pocăința creștină nu înseamnă să te lași de băut, de fumat și de uitat la televizor și să treci la baptiști sau la penticostali. Și nu înseamnă nici, rămânând ortodox, să te faci că ești credincios de formă, să mergi din când în când la Biserică, dar să nu vrei să depui nici un efort pentru cunoașterea Sfintelor Scripturi, a teologiei Bisericii, a Sfinților Părinți, care nu sunt nici doi-trei și nici ușor de citit și de înțeles și, cu atât mai puțin, nu este ușor de pus în practică învățătura lor. Iar ca să știm să luptăm cu dușmanii lui Hristos, ar trebui mai întâi să știm să luptăm cu patimile noastre și să fi câștigat războaie pe acest câmp de luptă, interior, despre care mulți predică, (din ce au auzit sau au răsfoit), dar foarte puțini știu să povățuiască, cu adevărat, din experiență duhov-nicească proprie.*

[33] *[5] Dacă vi s-ar fi cerut să cădeți efectiv în luptă.*

Nu vedeți cum este cu cei care au căzut în bătălii, cât de cinstiți sunt, cât de slăviți? Și totuși ei au murit cu moarte, după care nu au primit nici o cinstire de la împărat [34].

Dar în celălalt război [, în cel duhovnicesc,] nu este nimic de acest fel, ci, fără îndoială, vei fi arătat [Împăratului ceresc] cu rănile/ cicatricile tale. Care cicatrici, chiar și fără prigoniri [35], să ne fie nouă dat să le arătăm [36], prin Iisus Hristos, Domnul nostru, împreună cu care Tatălui și Duhului Sfânt fie slava, stăpânirea și cinstea, acum și pururea și în veacul fără de sfârșit. Amin.

Omilia XXIV

Încă grăind Petros cuvintele acestea, a căzut Duhul Sfânt peste toți cei care ascultau cuvântul. Și au fost uimiți cei credincioși dintre ai tăierii împrejur, câți au venit împreună cu Petros, că și peste neamuri a fost vărsat darul Sfântului Duh. Căci îi auzeau pe ei grăind [în] limbi și mărind pe Dumnezeu (10, 44-46).

Luați aminte la rânduiala providențială a lui Dumnezeu. El nu suportă să aștepte să se termine cuvântarea [Sfântului Petros], nici [nu aștepta] ca, la porunca lui Petros, să se întâmple Botezul [celor ce au crezut în cuvintele lui], ci, când El a făcut să fie limpede [pentru toți] cât de minunată era starea minții lor, și când s-a făcut început pentru lucrarea învățăturii, [atunci] și ei au crezut fără de îndoială că Botezul este lăsarea păcatelor, [și] atunci, numaidecât, vine [și] Duhul peste ei.
Acum, aceasta s-a făcut prin rânduiala de așa fel a lui Dumnezeu, încât să îi procure lui Petros un mare temei de îndreptățire. Și nu numai că S-a pogorât Duhul Sfânt peste ei, ci [și] grăiau în limbi: ceea ce era lucrul care i-a uluit pe cei care veniseră împreună [cu Sfântul Petros].

---

[34] *[6] Nu au mai apucat să primească cinstea cuvenită, în mod festiv, ca omagiu pentru lupta lor.*
[35] *[7] Chiar nefiind noi prigoniți de nimeni, de-a dreptul, chiar și în vremuri liniștite și în absența persecuțiilor din partea necredincioșilor sau a ereticilor.*
[36] *[8] Sfinții lui Dumnezeu, cei adevărați, au fost prigoniți în toate secolele și în toate societățile. Cei care au trăit în sfințenie nu au fost prigoniți și torturați numai în vremurile în care au fost persecutați creștinii, ci și în timpul în care creștinii au trăit în pace, fiind invidiați și sabotați tot timpul de confrații invidioși. Nu există sfânt în istoria Bisericii, a cărui viață să nu fi fost o sfâșiere continuă, din cauza demonilor sau a celor din jurul lui. Sfântul Ioan Gură de Aur însuși este un bun exemplu în acest sens, ca și Sfântul Simeon Noul Teolog și mulți alții, nenumărat de mulți.*

Lor, tuturor [37], nu le plăcea situația. De aceea, întreaga [muncă de convingere a lor] este a lui Dumnezeu. În ceea ce îl privește pe Petros, aproape că se poate zice că este de față numai pentru a fi învățat [și el] lecția (împreună cu ei), [aceea] că trebuie să se îngrijească de neamuri și că ei înșiși sunt cei prin care acest lucru trebuie făcut.

Căci întrucât, după aceste mari evenimente, încă se întreba despre acest lucru, atât în Chesaria, cât și în Ierusalim, cum ar fi fost dacă aceste (semne/ mărturii) nu ar fi mers, pas cu pas, în ritmul lucrurilor? De aceea, aceasta se întâmplă cu o oarecare abundență [de semne/ minuni].

Petros observă folosul său și vedeți pledoaria pe care o face, datorită acestui lucru: ***Au doară poate cineva să oprească apa, [ca] să nu fie botezați aceștia, care au primit pe Duhul Sfânt ca și noi? (10, 47).***

Luați aminte la scopul la care îi aduce, [la felul] cum s-a străduit să scoată acest lucru la lumină. Încât el a fost (pe de-a-ntregul) cu această minte!

Poate cineva, întreabă el, să oprească apa? Aproape că putem spune că este vorbirea cuiva care, în mod biruitor, insistă pe avantajul său (ἐπεμβαίνοντος), împotriva cuiva care ar interzice [aceasta], care ar zice că acest lucru nu ar trebui să se întâmple. În întregime, lucrul este săvârșit, spune el [cu alte cuvinte], [adică] partea fundamentală a problemei, Botezul cu care noi ne-am botezat.

Și le-a poruncit [ca] pe ei să-i boteze în numele Domnului (10, 48). După ce s-a lămurit pe sine, atunci [numai], și nu mai înainte, le-a poruncit lor să fie botezați, învățându-i pe ei prin înseși faptele [acestea]. [Pentru că] astfel [38]era neplăcerea evreilor [, pe care] o aveau față de aceasta [39]. Astfel că el primul [Sfântul Petros] se lămurește pe sine, deși faptele [cele petrecute] strigau tare [în favoarea botezului neamurilor], și apoi dă porunca.

Atunci l-au rugat pe el - și bine au făcut - ***să rămână câteva zile (10, 48).*** Și de aici înainte, cu mult curaj, el întârzie [printre cei de alt neam].

---

[37] *[9] Evreilor. Care nu puteau încă să conceapă că Dumnezeu ar vrea să dea aceleași daruri tuturor neamurilor, ca și poporului ales. De mult prea multă vreme fuseseră obișnuiți ca Dumnezeu să se adreseze numai lor și să-i lasă deoparte pe idolatri.*

[38] *[10] Atât de mare.*

[39] *[11] Nesuportarea ideii că și celelalte neamuri trebuie să primească aceleași daruri dumnezeiești ca și ei.*

***

Dar au auzit apostolii și frații cei ce sunt prin Iudea că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu. Și când s-a urcat Petros întru Ierosalim, se certau cu el [40][unii] dintre cei ai tăierii împrejur, zicând că: Ai intrat către bărbați având netăiere împrejur și ai mâncat cu ei (11, 1-3).

După asemenea lucruri mărețe, [unii] dintre cei ai tăierii împrejur se certau [cu el]: nu apostolii, Doamne ferește! Înseamnă că nu puțin s-au simțit jigniți. Și vedeți ceea ce susțin. Nu zic: De ce ai propovăduit? Ci: De ce ai mâncat cu ei?

Dar Petros, observând această imputare [făcută] cu răceală - căci, cu adevărat, cu răceală este [făcută] - ia această poziție (ἵσταται), având acest mare argument: Dacă ei l-au avut pe Duhul Însuși dat lor, cum ar putea cineva să refuze să le dea Botezul?

Dar cum se face că, în cazul samaritenilor nu s-a petrecut aceasta, ci, dimpotrivă, nici înaintea Botezului lor și nici după acesta, nu a existat acolo nici o controversă, iar acolo ei nu au considerat acest lucru greșit, ba, imediat ce au auzit despre el, i-au trimis pe apostoli tocmai pentru acest scop [, de a-i boteza] (cf. 8, 14)?

Este adevărat, dar nici în cazul de față nu este acesta lucrul de care ei se plâng; căci ei știau că a fost harul dumnezeiesc [care a lucrat], [ci] ceea ce spun ei este: De ce tu ai mâncat cu ei?

În afară de asta, diferența nu este atât de mare pentru samariteni precum este pentru neamuri [41]. Mai mult decât atât, [lucrurile] sunt astfel orânduite (ca făcând parte din planul dumnezeiesc), încât el [Sfântul Petros] este acuzat astfel [, pentru că a stat la masă cu ei], cu scopul ca ei să fie învățați: căci Petros, fără un motiv dat, nu ar fi povestit această vedenie.

Însă luați aminte la libertatea lui față de orice mândrie și slavă deșartă. Căci se spune: ***Dar Petros, începând, arăta lor [toate] pe rând, zicând: Eu eram în cetatea Ioppi, rugându-mă - nu spune de ce, nici în ce împrejurare -, și am văzut vedere în extaz [42], pogorându-se un vas anume, ca o pânză de in mare în patru***

---

[40] *[1] Cu sensul: se certau cu el, îl judecau, îl acuzau pentru ceea ce făcuse.*

[41] *[2] Se referă la diferența între evrei și samariteni, care era mai mică, atât etnic, cât și religios, decât cea dintre evrei și neamurile păgâne.*

[42] *[3] F. Ap, 11, 5: ἐν ἐκστάσει ὅραμα, cf. BYZ.*

colțuri, coborându-se din cer, și a venit până în apropierea mea, întru care mă uitam privind țintă și am văzut cele cu patru picioare ale pământului și fiarele și reptilele și păsările cerului. Și am auzit [sunet] al glasului, zicând mie: Ridicându-te, Petre, taie și mănâncă! (11, 4-7). E ca și cum ar fi spus: Aceasta însăși era de ajuns pentru a mă convinge pe mine, văzând eu pânza de in, dar, mai mult, s-a auzit și glas. ***Dar am zis: Nicidecum, Doamne! Căci niciodată ceva prost sau necurat n-a intrat în gura mea (11, 8).***

Înțelegeți? Eu mi-am făcut partea mea, zice el, am spus că n-am mâncat niciodată ceva prost sau necurat, cu referire la ceea ce au zis ei: Ai intrat și ai mâncat cu ei. Dar acest lucru el nu îl spune lui Cornilios, căci nu era nevoie să i-l pomenească lui.

Și mi-a răspuns mie glasul din a doua [oară grăire] din cer: Cele [pe care] Dumnezeu le-a curățit, tu nu le fă proaste. Și aceasta s-a întâmplat de trei ori, și iarăși au fost ridicate toate întru cer (11, 9-10).

Lucrurile esențiale erau cele (care au urmat în Chesaria). Dar prin acestea el pregătește calea către ele.
Luați aminte cum se îndreptează pe sine (prin argumente) și se ferește să-și folosească autoritatea sa de învățător. Căci, cu cât mai blând se arată pe sine, cu atât mai ascultători îi face pe ei. Niciodată, zice el, ceva prost sau necurat n-a intrat în gura mea.

Și iată, îndată, trei bărbați au venit în casa în care mă aflam, trimiși din Chesaria către mine. Și mi-a zis mie Duhul să vin împreună cu ei, de nimic îndoindu-mă (11, 11-12). Luați aminte [la faptul] că instituirea legilor aparține Duhului!

Și au venit împreună cu mine și acești șase frați - înștiințarea [lor despre cele petrecute] poate fi [primită] cu mai multă smerenie, când îi indică pe frați ca martori! - ***și am intrat [împreună] întru casa oamenilor. Și mi-a povestit mie cum l-a văzut pe Înger stând în casa lui și spunându-i lui: Trimite oameni întru Ioppi și cheamă-l pe Simon, cel numit Petros, care va grăi cuvinte către tine, în care vei fi mântuit tu și toată casa ta (11, 12-14).***

Și nu amintește cuvintele spuse de Înger lui Cornilios: Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au înălțat întru pomenire înaintea lui Dumnezeu (10, 4), ca să

nu-i dezguste pe ei [43]. Dar ce spune? [Aceasta spune:] care va grăi cuvinte către tine, în care [cuvinte] vei fi mântuit tu și toată casa ta. Acestea s-au spus cu un rost [anume]. De asemenea, nu spune nimic despre destoinicia (ἐπιεικές) omului [, a lui Cornilios].

Duhul, ar fi putut să spună el, trimițându-mă pe mine, Dumnezeu poruncind, pe de o parte chemându-mă prin Înger, pe de alta îndemnându-mă și îndepărtându-mi îndoielile despre aceste lucruri, ce era să fac? [Dar] el nu spune nimic de felul acesta, însă, totuși, scoate în evidență ceea ce s-a întâmplat la sfârșit, fapt care, în sine, era un argument incontestabil:

Și începând eu a grăi, a căzut Duhul Sfânt peste ei, la fel ca și peste noi la început (11, 15).

Atunci de ce nu s-a întâmplat numai acest lucru [44]? Din îmbelșugare/ prea plinătate (ἐκ περιουσίας), aceasta este lucrată de Dumnezeu, pentru ca să se arate că nici începutul nu a fost de la apostoli.

Căci dacă [Sfântul Petros] ar fi stabilit [acestea] din propria sa inițiativă, fără ca nimic din aceste lucruri să se fi întâmplat, ei ar fi fost jigniți foarte tare. Astfel încât, de la început, el le pregătește mințile pentru a-i da dreptate, spunându-le: a venit Duhul Sfânt peste ei, la fel ca și peste noi la început.

Și nemulțumindu-se numai cu aceasta, le amintește și de cuvintele Domnului: ***Și mi-am adus aminte cuvântul Domnului, pe care îl grăia: Ioannis cu adevărat a botezat [în] apă, dar voi veți fi botezați în Duhul Sfânt (11, 16).*** [Prin aceasta] vrea să arate că nu s-a petrecut vreun lucru nou, ci întocmai ceea ce Domnul a prevestit/ a prezis.

---

[43] *[4] Ca să nu-i facă să fie nemulțumiți pentru faptul că Dumnezeu a tratat un păgân cu o atât de mare cinste, în vreme ce ei n-au avut parte de o vedenie atât de minunată, în care Îngerul Domnului să le vorbească despre răsplătire pentru faptele bune. Însemna, deci, că acel păgân făcuse mai multe fapte bune decât ei, care erau binecredincioşi, încât să merite lauda lui Dumnezeu, prin gura Sfântului Înger. Și asta i-ar fi putut dezgusta, așa încât Sfântul Petros nu le-a mai spus-o. Cu alte cuvinte, Sfântul Petros a menajat susceptibilitățile oamenilor. Așa cum lui Cornilios nu i-a spus despre propria sa împotrivire, în vedenie, la fel nici creștinilor de neam evreu nu le-a spus despre virtuțile lui Cornilios, care le întreceau pe ale lor.*

[44] *[5] De ce a mai fost nevoie de vedenia cu pânza de in?*

Dar nu era nevoie să boteze? Însă Botezul era deja desăvârșit. Iar el nu zice: Le-am poruncit să se boteze. Dar ce spune el? ***Atunci, dacă Dumnezeu a dat lor un dar aidoma, ca și nouă, crezând [ei] în Domnul Iisus Hristos, dar cine eram eu, în stare/ puternic să-L opresc pe Dumnezeu? (11, 17).***

Arată că el însuși nu a făcut nimic, căci lucrul însuși pe care l-am primit noi, zice el, pe acela l-au primit și acei oameni. Și pentru ca să le oprească gurile încă și mai bine, de aceea zice: un dar aidoma.

Înțelegeți cum nu le îngăduie lor să aibă mai puțin: atunci când au crezut, zice el, același dar Dumnezeu le-a dat și lor, după cum ne-a dat și nouă, care am crezut în Domnul, și El Însuși îi curățește pe ei. Și nu zice: vouă, ci: nouă. De ce vă simțiți lezați/ nedreptățiți, când noi îi numim pe ei părtași (cu noi)?

Dar auzind acestea au tăcut, și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Așadar, cu adevărat și neamurilor le-a dat Dumnezeu pocăința întru viață (11, 18).

Vedeți că totul a venit din cuvântul/ propovăduirea lui Petros, prin modul său minunat măiestrit de a lega faptele [între ele] [45]? L-au slăvit pe Dumnezeu pentru că El le-a dat și lor (καὶ αὐτοῖς) pocăința: s-au umilit prin aceste cuvinte.

[Începând] de aici înainte, a fost deschisă ușa credinței pentru neamuri. Dar, dacă vreți, haideți să ne uităm iarăși peste ceea ce s-a spus.

***

Încă grăind Petros etc. (Recapitulare.) Nu spune că Petros a fost uimit, ci cei ai tăierii împrejur, fiindcă el știa ceea ce se pregătea [de către Dumnezeu].

Și totuși, ei [, cei tăiați împrejur,] ar fi trebuit să se minuneze de aceasta, cum ei înșiși [,cei ce fuseseră păgâni până atunci,] au crezut. Când au auzit că ei au crezut, nu au fost uluiți, ci când Dumnezeu le-a dat lor [păgânilor] pe Duhul. Apoi a răspuns Petros (10, 46-47) și a zis etc. Și de aceea este că zice: Dumnezeu mi-a arătat a nu spune despre nimeni [că este] om netrebnic sau necurat (10, 28). El știa aceasta de la început și și-a gândit cuvântarea mai înainte.

Neamurile? De ce neamurile de aici înainte? Nu mai erau neamuri [păgâne], venind Adevărul. Nu e nimic minunat, zice el [cu alte cuvinte], dacă înaintea

---

[45] *[6] Modul Sfântului Petros de a înțelege duhovnicește legătura între fapte, între întâmplări.*

actului Botezului au primit pe Duhul [46][1]: [pentru că] și în cazul nostru s-a întâmplat același lucru. Petros arată că ei nu au fost botezați ca fiecare dintre ceilalți, ci într-un mod cu mult mai bun.

Acesta este motivul de ce lucrul are loc în acest fel, încât ei [evreii] să nu aibă nimic de spus [47][2], ci chiar în acest fel să-i socotească pe ei [cei convertiți dintre păgâni] egali cu ei înșiși.

Atunci l-au rugat pe el, se spune, să rămână câteva zile (10, 48). Dar au auzit apostolii și frații etc. Și se certau cu el [unii] dintre cei ai tăierii împrejur (11, 1-2). Vedeți că ei nu erau înclinați cu bunăvoință față de el [48][3]? Zicând că: Ai intrat către bărbați având netăiere împrejur și ai mâncat cu ei (11, 3). Vedeți ce râvnă aveau pentru lege?

Nu autoritatea lui Petros i-a smerit, nu semnele care avuseseră loc, nu biruința avută, [sau] ce lucru [minunat] era că neamurile au primit cuvântul (11, 1): ci ei se certau [cu Sfântul apostol] din cauza acelor lucruri mărunte [, de ce a intrat și a mâncat cu ei, când legea interzice aceasta].

Căci [chiar și] dacă nici unul dintre aceste (semne) nu ar fi avut loc, nu ar fi fost biruința [credinței] (însăși) de ajuns? Dar Petros nu astfel își construiește apărarea sa, căci el era înțelept, sau mai degrabă nu era înțelepciunea sa, ci Duhul care a grăit cuvintele.

Și prin substanța apărării sale, el arată că nu era el autorul în nici un singur punct, ci în fiecare punct [al apărării] Dumnezeu [era autorul] și asupra Lui aruncă totul.

El [Dumnezeu] m-a făcut să cad în extaz, zice el, căci eu eram în Ioppi (11, 5) etc. Vasul: El l-a arătat; eu m-am împotrivit [și,] iarăși, El a grăit și nici chiar atunci eu nu am ascultat. Duhul mi-a poruncit mie să merg și, deși m-am dus, nu am alergat. Am zis că Dumnezeu m-a trimis pe mine și, după aceste lucruri, nici atunci nu am

---

[46] *[1] În Viețile Sfinților întâlnim foarte multe cazuri de Sfinți mucenici, în primele veacuri, care nu fuseseră botezați înainte de a fi martirizați pentru Hristos și care ori au primit Botezul în mod minunat (a căzut ploaie numai peste ei sau au fost aruncați în vreun butoi cu apă, în bațjocură, și ei s-au rugat și li s-a socotit lor aceasta Botez etc.), ori nu au fost deloc botezați și s-au rugat ca sângele lor vărsat să le fie considerat ca Sfânt Botez al lor. Iar Biserica noastră consideră că s-au botezat în sângele lor.*

[47] *[2] Nimic de obiectat.*

[48] *[3] Față de Sfântul Petros.*

botezat, ci din nou Dumnezeu a făcut toate. Dumnezeu i-a botezat, nu eu [, zice Sfântul Petros].

Și el nu spune: Nu era firesc, atunci, să se adauge apa? Ci, insinuând că nimic nu lipsea, [zice:] cine eram eu, în stare/ puternic să-L opresc pe Dumnezeu? (11, 17).

Ce apologie este aici! Căci el nu zice: Acum, știind aceste lucruri, tăceți! Dar ce? Se opune atacului lor și pledează pentru punerea lor sub acuzare: Cine eram eu ca să-L împiedic pe Dumnezeu?

Nu era cu putință ca eu să împiedic: o pledoarie convingătoare, cu adevărat, și astfel [condusă] încât să îi facă să se rușineze. De aceea, temându-se, în sfârșit, au tăcut, și slăveau pe Dumnezeu (11, 18).

În același fel ar trebui și noi să-L slăvim pe Dumnezeu pentru lucrurile bune care se întâmplă aproapelui nostru/ celor din jurul nostru, dar nu în felul în care sunt jigniți restul noilor-botezați, atunci când văd pe alții primind Botezul, chiar dacă toate [sunt rânduite de Dumnezeu, ca și ei] să fie mântuiți.

În ce vă privește pe voi, dacă vreți [să știți], ați primit un dar mai mare (decât ei) [, cei care au primit Botezul pe patul de moarte]; nu mă refer în ceea ce privește Botezul, căci darul este același pentru el ca și pentru tine, ci în ceea ce privește faptul că tu ai primit o vreme [anume] stabilită pentru a câștiga premiul/ cununa.

Celălalt [49][4] s-a împodobit cu veșmântul [Sfântului Botez] și nu i s-a îngăduit să se arate pe sine imediat în slujire, în timp ce ție Dumnezeu ți-a dat pe deplin posibilitatea de a-ți folosi armele pentru scopul cel bun și prin aceasta să faci dovada lor [50][5].

Celălalt merge pe această cale, având numai răsplata credinței sale, [pe când] tu rămâi în competiție, fiind în stare să câștigi o răsplată mare pentru lucrările tale și, totodată, să te arăți pe tine cu mult mai slăvit decât el, așa [după cum] soarele este față de cea mai mică stea, așa cum generalul, ba, mai bine, împăratul însuși [este mai slăvit] față de soldatul cel mai de jos.

---

[49] *[4] Se referă la cel care se botează înainte de a muri. Urmează iarăși o pledoarie a Sfântului Ioan, pentru a îndepărta frica de a se boteza a celor care crezuseră în Hristos, dar nu se încumetau încă să facă acest pas, de teamă să nu păcătuiască mai greu după Botez.*

[50] *[5] Că ai armele dreptății și că știi să le folosești.*

Atunci învinovățește-te pe tine însuți sau mai degrabă nu învinovăți, ci îndreptează! Căci nu este de ajuns să te învinovățești, [ci] stă în puterea ta să te lupți din nou. Ai fost aruncat [la pământ]? Ai fost grav rănit? Ridică-te, revino-ți! Ești încă în competiție/ în luptă. Întrecerea (θέατρον) încă nu s-a sfârșit.

Nu vezi cât de mulți, dintre cei aruncați la pământ în bătălie, s-au întors după aceea la luptă? Numai nu veni de bună voie [să te botezi, doar] după căderea ta [în boală grea].

Îl consideri un om fericit pentru că [s-a botezat și] pleacă din această viață? [E adevărat, însă] cu mult mai mult consideră-te pe tine fericit. A fost el eliberat de păcatele sale? Însă tu, [cu atât mai mult,] dacă vrei, nu numai că îți vei spăla păcatele tale, dar vei avea și câștiguri (de fapte bune), care, în cazul lui, nu sunt cu putință.

Stă în puterea noastră să ne însănătoșim. Mari sunt virtuțile medicinale (φάρμακα) ale pocăinței: nimeni să nu deznădăjduiască de el însuși!

Acel om cu adevărat se cuvine să fie deznădăjduit, care deznădăjduiește de el însuși, [căci] acel om nu mai are mântuire, nici vreo speranță.

Ceea ce este cumplit nu este a fi căzut în adâncul relelor, [ci] este zacerea acolo atunci când ai căzut. Nu este să fi ajuns într-o asemenea condiție, [ci] e să treci cu vederea ceea ce este păcătos.

Lucrul însuși care ar trebui să te facă pe tine râvnitor, spune, acesta este care te face nepăsător? După ce ai primit atâtea răni, te-ai întors înapoi?

Nu există rană de nevindecat a sufletului. Pentru trup, sunt multe de acest fel, dar nici una pentru suflet.

Și totuși pentru acelea [, rănile grave trupești], nu încetăm în îndrăzneala [cu care încercăm] de a le vindeca pe ele, în timp ce pentru acestea suntem apatici/ indolenți.

***

Nu îl vezi pe tâlhar (pe cruce), în cât de scurtă vreme a câștigat (mântuirea sa)? Nu îi vezi pe mucenici, în ce scurtă vreme au împlinit toată lucrarea?

Dar martirul nu mai se întâmplă în vremea noastră [51]. Adevărat, dar există lupte care trebuie purtate, după cum v-am spus adesea, dacă avem minte. Și toți, însă, cei ce doresc să trăiască evlavios în Hristos Iisus vor fi prigoniți (2 Tim. 2, 13). Cei care trăiesc evlavios suferă întotdeauna persecuție, dacă nu de la oameni, în orice caz de la duhurile rele, care este o persecuție încă și mai dureroasă [52]. Da, și este ca urmare, mai întâi și mai înainte de toate, a vieții ușoare și a confortului, faptul că cei care nu priveghează suferă aceasta [53].

Însă crezi tu că este o persecuție mică aceea de a trăi cu nepăsare? Aceasta este mai dureroasă decât toate, aceasta este mai rea decât prigoana [54]. Căci, precum un torent care se revarsă, comoditatea/ viața ușoară face sufletul molatic/ fără vlagă [55] (χαυνοῖ); și, precum vara și iarna, la fel [sunt, în alternare,] prigoana și viața comodă.

Dar ca să-ți arăt că aceasta este cea mai rea prigoană, ascultă: aduce somnul în suflet, foarte mult căscat și somnolență, stârnește patimile pe toate părțile, înarmează mândria, înarmează plăcerea, înarmează mânia, invidia, slava deșartă, pizma.

Însă, în vremea prigoanei, nici una dintre acestea nu poate să aducă tulburare, căci frica, intrând înăuntru [în suflet] și plesnind tare biciul [ei], așa cum cineva face [în fața] unui câine care latră, nu va lăsa pe nici una dintre aceste patimi nici măcar să

---

[51] *[1] Este obiecția celui care se îndreptățește, spunând că nu poate trăi ca Sfinții mucenici pentru că vremea persecuției creștinilor din primele veacuri a trecut.*

[52] *[2] Este o persecuție încă și mai dureroasă decât cea suferită fățiș de la oameni pentru că este una tainică, mocnită, pe care cei care trăiesc evlavios o suportă în ființa lor, fără ca să fie înțeleși de alții. Pentru că dracii se răzbună asupra lor și năvălesc (direct sau prin alți oameni sau prin lucruri) atunci când nu văd oamenii din jur, provocându-le multe suferințe trupești și sufletești, mai mici sau mai mari, care îi macină lent. Și aceasta este o mucenicie care se poate petrece și în Mănăstire, și în pustie, dar și în mijlocul lumii, fără ca cei din jur să înțeleagă ceva. Iar în Viețile Sfinților vedem că suferințele, luptele și nevoințele multora dintre sfinți au fost cel puțin egale, ca intensitate, cu cele mai atroce chinuri martirice.*

[53] *[3] Aici se referă la un alt motiv pentru care cineva poate suferi ispite și atacuri demonice: pentru că nu priveghează, nu petrece în luare aminte și atenție la sine. Dar, cum spuneam mai sus, există și motivul celălalt al atacurilor: când omul vrea să trăiască evlavios și face lucruri bune, iar demonii se străduiesc cu orice chip să-l împiedice.*

[54] *[4] E mai rea decât prigoana atunci când sufletul este delăsător, pentru că omul se lasă în voia plăcerilor și a patimilor lui, fără să se mai trezească din înșelarea sa.*

[55] *[5] Îl face molatic/ fără vlagă în ce privește lucrarea virtuților. Pentru că, în ce privește viața pătimașă, nu e deloc fără vlagă.*

încerce să scoată limba [56]. Cine va fi în stare, în vremea prigoanei, să se scufunde în slavă deșartă? Cine [se va gândi] să trăiască în plăcere? Nimeni, căci acolo este mult cutremur și frică, care fac o mare liniște [în suflet, din partea pati-milor], păzind portul [sufletului] în nemișcare [‚nebătut de furtuni], umplând sufle-tul de evlavie.

Am auzit de la părinții noștri (căci, în vremea noastră, Dumnezeu a îngăduit să nu se întâmple, de vreme ce am fost îndemnați să nu cerem ispitirea) că, în prigoana vremii vechi, oricine putea vedea oameni care erau cu adevărat creștini. Nici unul nu se gândea la bani, la soție, la copii, la casă, la țară: singura [lor] mare grijă era să-și mântuiască viețile (sau sufletele). Acolo unde se ascundeau, unii în cata-combe sau morminte, alții în pustiuri - da, inclusiv femeile delicate și gingașe - se luptau tot timpul cu foamea îndelungă.

Apoi gândește-te dacă intra în mintea unei femei vreun dor de viață bogată și luxoasă, în vreme ce se ascunde în spatele unui sicriu (παρὰ λάρνακι) și aștepta ca slujitoarea sa să-i aducă mâncare, și tremurând ca nu cumva să fie prinsă și zăcând în groaza ei ca într-un cuptor: era ea măcar conștientă că a existat cândva un asemenea lucru, precum viața luxoasă/ rafinată, că au existat vreodată lucruri precum rochiile [elegante] și podoabele (ὅτι κόσμος ὅλως ἐστίν)?

Vezi [deci] că acum este prigoana [57], [venită asupra noastră] prin patimile noastre, ca niște fiare sălbatice, tăbărând asupra noastră din toate părțile? Acum este

---

[56] *[6] Asta presupunând că vorbim de niște oameni credincioși cu adevărat, care, în vreme de prigoană a credinței, se gândesc la Dumnezeu și la mântuirea sufletului lor. Pentru că, venind mai aproape de zilele noastre, în timpul prigoanei comuniste, multora le-a fost frică, dar numai de autorități, și s-au gândit numai la cum să-și scape pielea.*

[57] *[7] Cu alte cuvinte, Sfântul Ioan Gură de Aur susține că prigoana patimilor noastre este mai rea decât toate persecuțiile din istorie împotriva creștinilor. Patimile noastre ne persecută mai rău și ne torturează mai nemilos decât persecutorii cei mai nebuni și mai aberanți care au luptat cu furie împotriva creștinilor. Pentru zilele noastre, ar fi bine de înțeles că, mai înainte de a căuta prigonitori chiar și atunci când ei nu există cu adevărat, mai bine am identifica, mai întâi, persecuția dură la care ne supun înșeși patimile noastre. Se înțelege, de asemenea, din cuvintele Sfântului Ioan, și faptul că, în orice epocă istorică ar trăi, chiar într-una de pace din punct de vedere politic, pentru creștini este o vreme de cruntă prigoană, dacă nu din exterior, cel puțin din interior, în mod sigur, din interiorul nostru, al fiecăruia. Este ceea ce Părintele Dorin Picioruș spune de multă vreme, că lupta noastră este, în principal, împotriva patimilor noastre, pentru a dobândi pacea lăuntrică și discernământul harului. Pentru că această luptă nu este nici neimportantă, nici scurtă și nici ușoară, ci ea e fundamentală pentru viața creștinului și ține toată viața. Și că mulți ortodocși de-ai noștri preferă să se concentreze asupra unor inamici exteriori sau chiar să-i inventeze (sau să-i facă mult mai mari decât sunt), iar lupta cu patimile proprii a creștinului ortodox o ignoră complet (pentru că despre experiența luptei lor cu patimile*

încercarea persecuției, atât în acest sens și cu atât mai mult dacă nu se consideră deloc că [această] este o prigoană [58]. Căci această (persecuție) are, de asemenea, acest rău în ea, că, fiind război, este considerată a fi pace, astfel încât nici măcar nu ne înarmăm împotriva ei, nici măcar nu ne ridicăm [să ne luptăm cu ea]: nimeni nu se teme, nimeni nu tremură [59].

***

Dar dacă nu mă credeți pe mine, întrebați-i pe păgâni, pe persecutori, când a fost purtarea creștinilor mai strictă/ austeră, când au fost ei, cu toții, mai ortodocși? Cu adevărat, atunci au rămas puțini ca număr, dar [erau] bogați în virtute. Căci spune: ce câștig este acesta, ca să fie fân din belșug, acolo unde ar putea să fie pietre prețioase?

Valoarea nu stă în suma numerelor, ci în vrednicia dovedită. Iliu a fost unul [singur]: și cu toate acestea, lumea întreagă nu valora atât de mult ca el.

Și totuși lumea e formată din miriade/ zeci de mii de zeci de mii [de oameni]. Dar nu sunt miriade [60], atunci când nici măcar nu se ridică până la [valoarea acelui] unu.

Mai bun este unul care face voia lui Dumnezeu, decât zece mii care sunt păcătoși, căci cei zece mii încă nu au ajuns până la acel unu. Nu dori mulțime de copii netrebnici/ nevrednici (Iis. Sir. 16, 1). Unii ca aceștia aduc mai mare hulă

---

ei n-au vorbit și nu vorbesc absolut deloc, niciodată), ca și când nici nu ar fi esențială în Scriptură și în toate cărțile ortodoxe. Și, pentru această propovăduire a sa, care e identică cu ceea ce spune aici Sfântul Ioan Gură de Aur, „prietenii" îl acuză că ar fi prezentând o lume contemporană „roz" (asta după ce i-au furat toate temele, pe care el le-a expus anterior, despre lumea postmodernă) și că îi împiedică pe ei de la „lupta ortodoxă" cu antihristul care n-a venit.

[58] *[8] Sfântul Ioan acuză indolența creștinilor din vremea lui - care este asemenea cu cea din vremea noastră - care se tem numai dacă prigoana se dezlănțuie din afară, dar nu se tem și nu se cutremură de persecuția patimilor dinlăuntrul lor.*

[59] *[9] Și, pentru a se asigura că nu ne temem de persecuția lăuntrică a patimilor noastre, dracii ne inventează, prin frații „bine intenționați", frici exterioare care să ne țină tot timpul panicați și deliranți. Dar chiar dacă ar veni peste noi toate nenorocirile și persecuțiile, Sfântul Ioan spune că nu este nimic mai important decât lupta lăuntrică, cu patimile noastre. Și chiar citind Viețile Sfinților, vedem la tot pasul că cea mai mare fericire a mucenicilor era să fie scoși din această viață și din înșelăciunea acestei lumi și să ajungă la limanul cel veșnic și mult dorit al Împărăției celei de sus. Încât te întrebi: de unde atâta frică delirantă de prigoană (de cea exterioară) și de mucenicie, la niște oameni care se pretind „tradiționaliști"?*

[60] *[1] Sunt ca și cum n-ar fi.*

împotriva lui Dumnezeu decât dacă nu ar fi creștini. Ce nevoie am eu de o mulțime? E doar mai multă mâncare pentru foc[ul iadului].

Acest lucru se poate vedea chiar în trup, că mai bună este hrana cu măsură [și] sănătoasă, decât un vițel îngrășat, [care este] bolnav/ stricat. Aceasta [dintâi] înseamnă mai multă mâncare decât cealaltă. Aceasta este mâncare, iar cealaltă este boală.

Aceasta, de asemenea, se poate vedea în război: mai buni sunt zece bărbați pricepuți și viteji decât zece mii neînvățați [la război]. Aceștia din urmă, pe lângă faptul că nu fac nici o treabă, îi și împiedică pe cei care lucrează.

Același [lucru], de asemenea, cineva îl poate vedea în cazul unei corăbii, și anume că mai buni sunt doi marinari încercați decât un număr cu mult mai mare de neîndemânatici. Fiindcă aceștia [din urmă] vor scufunda nava [61].
Aceste lucruri vi le spun, nu uitându-mă cu un ochi rău la numărul vostru, ci dorindu-mi ca voi toți să fiți oameni [creștini] ortodocși, și nu să vă încredeți în numărul vostru! Mult mai mulți, ca număr, sunt cei care se coboară în iad, însă cu mult mai mare decât acesta este Împărăția, oricât de puțini [sfinți] ar avea [62].

---

[61] *[2] Aș putea aplica aceste pilde ale Sfântului Ioan la situația de astăzi a blogurilor noastre ortodoxe, pentru că extremiștii noștri socotesc că înmulțirea cu zecile sau sutele a blogurilor (făcute de câțiva „râvnitori" care, cred eu, se și comentează asiduu între ei, pentru a da impresia „mulțimii"), care au același mesaj și conținut (construit prin copy-paste în mare parte, din diverse materiale, din cărți frunzărite și citate unilateral, fragmentar și în sens manipulator, și apoi unii de la alții) repre-zintă o „mare facere de bine" pentru Ortodoxie. Aceste bloguri nu arată nici o osteneală personală a autorilor, nici o înaintare în cunoaștere și înțelepciune (în ciuda furtului de idei și atitudini cu care încearcă vag să se împrospăteze), nicio promovare a Scripturilor și a teologiei ortodoxe (vaste și profunde), ci numai a câtorva mesaje extremiste, răspândite haotic și alarmist, dar care îi interesează și îi avantajează pe ei. Asta când ar trebui, de fapt, să împânzim onlineul cu personalități ortodoxe, care să își arate experiența proprie, diversă - pentru a fi credibili, ca ortodocși, în fața societății de zi -, și nu cu o „clasă muncitoare" care militează cvasi-anonim și subversiv pentru plafonare, ca toți să fim o masă de manevră de tip comunist, în care nimeni să nu aibă valoare și să nu iasă în evidență mai mult decât „e nevoie". Pentru că această „mulțime" pe care pretind ei că o formează „în duh ortodox" nu are, de fapt, nici o temelie puternică în teologia și învățătura ortodoxă, temelie care nu se formează prin agitarea câtorva lozinci și nici prin simpla îndemnare a poporului la a-și apăra credința de inamici mai mult sau mai puțin prezenți. Din păcate, ortodocșii noștri extremiști și-au însușit credința în numărul mare (în cantitate în detrimentul calității), a democrației și a capitalismului pe care, pe de altă parte, susțin că le detestă.*

[62] *[3] Din păcate, foarte mulți, astăzi, în Biserica Ortodoxă, se lasă în nădejdea numărului, chiar și acum, când văd că numărul acesta este erodat pe fiecare zi de numeroșii factori externi ostili, care profită de nepăsarea și culcarea lor pe-o ureche. Arar se produc îngrijorări firave,*

Ca nisipul mării era mulțimea poporului (lui Israil), și totuși nimeni nu i-a izbăvit pe ei. Moisis era unul singur, și cu toate acestea el a fost de folos mai mult decât ei toți. Iisus [al lui Navi] era unul singur și a fost în stare să facă mai mult decât șase sute de mii [de oameni].

Să nu facem învățătura noastră numai din aceasta, că (poporul) trebuie să fie mult. Ci, mai degrabă, că trebuie să fie admirabil/ minunat/ excelent. Când se va petrece aceasta, atunci și cealaltă va urma [63].
Nimeni nu își dorește de la început să facă o casă mare/ spațioasă, ci mai întâi o face tare și rezistentă, și apoi spațioasă. Nimeni nu pune o temelie ca apoi să fie de râsul lumii.

Să țintim [deci] mai întâi spre aceasta [,spre a pune temelia solidă a credinței noastre], și apoi spre cealaltă [,spre sporirea numărului celor credincioși]. Unde este aceasta [, temelia], și cealaltă va fi ușor [de împlinit], dar unde nu este aceasta [dintâi], cealaltă [, numărul mare de credincioși], chiar dacă ar fi, nu este de nici un folos.

Căci dacă există cei care pot să strălucească în Biserică, atunci va fi în curând și numărul mare [al credincioșilor]. Dar unde aceștia nu sunt, numărul nu va fi niciodată bun de nimic.

***

---

iar măsurile luate sunt numai pentru o cârpeală de fațadă a situației. Suntem vulnerabili din toate părțile în fața atacurilor, pentru că nu stăm pe o temelie tare a credinței prin cunoașterea și trăirea ei profundă, ci doar în nădejdea numărului nostru și a lucrării harului dumnezeiesc în Biserică, prin Sfintele Slujbe, care să-i țină pe oameni uniți, fără însă ca ortodocșii înșiși, cler și popor, să pună și ei mai mult umărul la aceasta, printr-o implicare personală, a fiecăruia, la înălțimea vredniciei la care am fost chemați. Îndrăznesc să spun că, la nivelul întregii societăți, lipsa preceptelor creștine adevărate de la baza faptelor noastre este și motivul principal al decăderii morale a societății noastre românești și al corupției generalizate. Însă aceste precepte nu trebuie impuse cu forța, creând un lagăr ortodox, cum ar vrea unii, ci trebuie însușite din convingere de oameni în conștiința lor, în mod liber, fapt care se face printr-o muncă și o învățătură responsabilă și nu prin încercarea de a înfricoșa oamenii cu sfârșitul lumii, cu cipul și cu alte lucruri de acest fel, care să-i aducă repede la Biserică și să-i lase la fel de superficiali.

[63] *[4] Atunci când poporul creștin va fi minunat în sfințenia, înțelepciunea, cumin-ția și toate purtările sale, atunci va urma, ca o consecință firească, și înmulțirea numărului, pentru că ceilalți vor vedea excelența lui. Așa s-a petrecut în primele veacuri, atunci când creștinii se purtau cu adevărat după învățătura Domnului. Însă argumentul singur al numărului mare nu convinge pe nimeni de superioritatea creștinilor și a învățăturii lor, în nici o epocă și cu atât mai puțin în ziua de azi.*

Cât de mulți credeți că pot fi în orașul nostru care e probabil să se mântuiască (τοὺς σωζομένους)? Nu este plăcut ceea ce am să spun, dar totuși am s-o spun. Între toate aceste miriade/ milioane [de oameni], nu sunt de găsit [nici măcar] o sută în stare să fie mântuiți. Ba, chiar în ce-i privește pe aceștia, pun la îndoială [această posibilitate, ca ei să se mântuiască].

Căci gândiți-vă câtă răutate/ ticăloșie este în cel tânăr, câtă nepăsare/ lene în cel bătrân! Nimeni nu consideră de datoria sa să se îngrijească [duhovnicește] de fiul său, nici unul nu e mișcat întru nimic pentru a fi văzut în bătrânul său, pentru a fi doritor să îl imite pe unul ca acesta.

Modelele/ exemplele [părintești] sunt [ele înseși] desfigurate/ corupte și de aceea nici tinerii nu ajung vrednici de admirat în purtare.

Nu-mi spuneți mie: Suntem o mulțime importantă! Aceasta este vorbirea unor oameni fără judecată sau simțire (ψυχρῶν). În ceea ce-i privește pe oameni, într-adevăr, aceasta poate fi spusă ca având un anumit sens, dar în ceea ce-L privește pe Dumnezeu, (a spune aceasta în relație cu El), ca și când [El] ar avea nevoie de noi, nu poate fi îngăduit niciodată. Dimpotrivă, lăsați-mă să vă spun, chiar și în cazul anterior, aceasta este o vorbire fără sens (ψυχρόν).

Ascultați! Un om care are un mare număr de slugi/ slujitori, dacă ei sunt o mulțime rea, ce viață nenorocită va avea din această cauză! Pentru cel care nu are nici unul [64], greul, se pare, constă în aceasta, că nu este așteptat [ca să fie slujit]. Dar când cineva are slujitori răi, răul este că el se ruinează pe sine cu totul, iar paguba este cu atât mai mare, cu cât ei sunt mai mulți. Căci este cu mult mai rău, decât a fi propriul tău slujitor, a trebui să te lupți cu alții și să duci un război (continuu).

Spun aceste lucruri pentru ca nimeni să nu admire Biserica din cauza mulțimilor ei [de oameni], ci pentru că ar trebui să încercăm să facem mulțimea să se dovedească vrednică [de numele creștinesc]. Pentru ca fiecare să fie râvnitor pentru partea lui de datorie - nu numai față de prietenii săi sau pentru cei din neamul său, după cum vă spun întotdeauna, nu față de vecinii săi, ci pentru ca să îi atragă și pe străini.

Spre exemplu, se face rugăciunea [la Sfânta Liturghie]; [și] ei stau acolo, (în genunchi), toți tinerii [fiind] în mod prostește nepăsători (ψυχροὶ), (da), și de asemenea bătrânii. Necuviințe urâte [pot fi numiți], mai degrabă, decât oameni tineri: chicotind [sau] râzând pur și simplu, vorbind [între ei] - căci i-am auzit

---

[64] *[1] Nici un slujitor.*

făcând chiar și aceasta - și batjocorindu-se unul pe altul în timp ce stau așezați în genunchi.

Iar tu stai acolo, [cel ce ești] tânăr sau bătrân: mustră-i, dacă-i vezi (comportându-se astfel) [65]! Dacă vreunul nu vrea să se oprească, ceartă-l cu mai multă asprime! Cheamă-l pe diacon, amenință-l [66], fă ceea ce este în puterea ta să faci! Și dacă îndrăznește să-ți facă ceva, neîndoielnic îi vei avea pe toți în ajutorul tău. Căci cine sunt cei atât de lipsiți de judecată, care, văzându-te că dojenești pentru o asemenea purtare, nu ar dojeni și ei, luându-ți apărarea [67]?

Pleacă [de la Sfânta Slujbă] primindu-ți răsplata din rugăciune!

În casa unui stăpân, îi apreciem pe cei care sunt slujitorii săi cei mai râvnitori, care nu suportă să vadă nimic din lucrurile casei sale în neorânduială. Răspunde-mi: dacă ai vedea farfuria de argint zăcând aruncată afară, deși nu e treaba ta, nu ai ridica-o și ai aduce-o în casă? Dacă vezi o haină azvârlită aiurea, deși nu tu ar trebui să ai grijă de ea, chiar dacă ai fi în dușmănie cu cel a cărui datorie este [să o pună la loc], totuși, din bunăvoință față de stăpân[ul casei], nu ai așeza-o unde trebuie?

La fel și aici [, în Biserică]. Acestea sunt lucruri ale Casei [lui Dumnezeu]. Dacă le vezi zăcând în neorânduială, așază-le cum trebuie! Cheamă-mă pe mine, nu lepăd osteneala [de a te ajuta spre a îndrepta lucrurile]! Vestește-mi, fă-mi-l mie cunoscut pe păcătos! Eu nu pot să îi văd pe toți, iartă-mă (pentru aceasta).

Vedeți câtă răutate se răspândește în întreaga lume! Nu am spus eu cu dreptate că suntem în atâta neorânduială, ca o mare tulburată? Nu vorbesc [atât] de acei (tineri), care se comportă astfel, [ci] (mă plâng) că o asemenea nepăsare somno-

---

[65] *[2] Ce spune aici Sfântul Ioan seamănă foarte mult cu ce se întâmplă și în zilele noastre în Biserici. Și iată că Sfântul Ioan încurajează mustrarea, chiar și în Biserică și chiar în timpul Sfintelor Slujbe, atunci când aceasta se face cu scopul de a îndrepta apucături rele. Pentru că mustrarea păcatului care se face, cu știință (cel mai adesea) sau cu neștiință în Biserică, nu înseamnă tulburarea liniștii în timpul Slujbelor. Liniște care, și așa, nu e una duhovnicească, ci mai mult aparentă. Pentru că, dacă cei care vor liniște, ar iubi cu adevărat liniștea, s-ar bucura de mustrarea unui frate care greșește, spre îndreptarea lui.*

[66] *[3] Pe cel care se comportă urât.*

[67] *[4] Astăzi, de fapt, lumea - chiar și credincioșii în Biserică - se bucură de nedreptate și nu de adevăr. Adică nu are mai nimeni dorința de a mustra pe cel care greșește, ci, dimpotrivă, ori se uită toți ca la Capatos (la emisiune mă refer), cu bucurie că văd ceartă, ori chiar iau partea celui care greșește, pentru că se simt înfrățiți cu cel mustrat, prin aceleași gânduri și păcate.*

lență îi stăpânește pe cei care intră aici, [în Biserică,] încât nici măcar nu îndreptează această purtare [rea a celor tineri și fără minte] [68].

De asemenea, îi văd [și] pe alții stând și vorbind în timpul rugăciunii. Iar cei mai mulți (fac aceasta) nu numai în vremea rugăciunii, ci și atunci când Preotul dă binecuvântarea. O, ce lucru îngrozitor! Când va fi acolo mântuire? Când va fi cu putință pentru noi să-l îmblânzim pe Dumnezeu? [69]

***

Ostașii se duc să se distreze și îi vei vedea pe ei toți ținând ritmul în dans și nefăcând nimic în mod neglijent, ci, întocmai cum, într-o broderie sau într-o pictură, din așezarea bine orânduită în fiecare parte a compoziției, se vede imediat o extraordinară armonie și ordine, la fel și aici [, în dansul ostașilor]: avem o singură pavăză, un cap, cu toții (în comun).

Și dacă vreun punct oarecare [al dansului] este stricat din neglijență, întregul se strică și se năruie, iar buna orânduială a celor mai mulți este distrusă de neorânduiala unei părți.

Și - ceea ce este înfricoșător chiar și a gândi - iată că tu vii, nu la o distracție, nu la un dans, [ci la Biserică,] și cu toate acestea stai în neorânduială. Oare nu știi că stai în tovărășia Îngerilor? Cu ei cânți, cu ei înalți imne, iar tu stai râzând? Nu e lucru minunat că trăsnetul nu este aruncat nu numai peste ei (cei care se comportă astfel), dar și peste noi? Căci o astfel de purtare poate fi oricând cercetată de un trăsnet.

---

[68] *[5] Iarăși trebuie să spunem, cu părere de rău, că lucrurile au degenerat atât de mult în zilele noastre, încât, uneori, nu numai tinerii sunt necuviincioși în Biserică, dar și bătrânii stau la taclale în timpul Slujbelor. Și, în general, puțină lume care vine la Biserică e atentă la ceea ce se cântă și se citește sau la ce predică Preotul sau Ierarhul. Iar dacă slujba sau predica „ține prea mult", oamenii încep să foșnească, să tușească, să strănute, să se miște a nerăbdare, copiii mici (pe care n-ar trebui să-i țină cu ei, dacă văd că nu pot să stea liniștiți) încep să țipe etc. Sfântul Acachios, episcopul Melitinei (17 aprilie), a certat rândunele, pentru că făceau prea multă gălăgie, ciripind, în vreme ce el predica. Și ele au tăcut imediat. Sfântul Arsenios cel mare (8 mai) a mustrat niște frați pentru că stăteau în apropierea unor trestii care sunau, aplecate de vânt. Și le-a spus că cel ce iubește rugăciunea în tăcere și pacea inimii nu poate suferi să-l tulbure nici glasul de pasăre. Iar la noi, cu cât slujba sau predica sunt mai frumoase și mai lungi, cu atât vacarmul e mai mare.*

[69] *[6] Dacă în timpul Sfintelor Slujbe suntem nepăsători la rugăciune, când altădată vom găsi timp pentru a-L ruga și a-L face blând pe Dumnezeu față de păcatele noastre?*

Împăratul este de față, își examinează oștirea, iar tu, chiar fiind ochii Lui asupra ta, stai râzând și suporți [nepăsător] să-l vezi pe altul râzând? Până când o să mai mustrăm [o asemenea purtare, iar voi să nu vă îndreptați], până când ne vom plânge [de acest lucru]?

Nu ar trebui unii ca aceștia să fie tratați ca o plagă și [ca niște] necuviințe, ca niște lepădați și ticăloși netrebnici, plini de nenumărate păcate, [și] să fie alungați afară din Biserică?

Când se vor potoli aceștia din a râde [la Sfintele Slujbe], [cei] care râd în ceasul înfricoșătoarei Taine (ἐν ὥρᾳ φρίκης)? Când se vor opri din ușurătatea lor, [cei] care vorbesc [între ei] în clipa binecuvântării? Nu au nici un simț al rușinii înaintea celor care sunt de față? Nu au nici o frică de Dumnezeu? Nu sunt de ajuns pentru noi gândurile noastre deșarte, nu e de ajuns că, în rugăciunile noastre, rătăcim [cu mintea] încoace și încolo, încât să trebuiască să mai amestecăm și râsul și izbucnirile de veselie zgomotoasă?

Este un spectacol de teatru, ceea ce se întâmplă aici [, în Biserică]? Însă da, mi se pare că teatrele sunt cele care fac aceasta: teatrelor le datorăm faptul că cei mai mulți dintre voi refuză să fie modelați de noi și să fie reînnoiți.

Ceea ce noi construim aici [, la Biserică, în ființa voastră], este dărâmat acolo [, la teatru]. Și nu numai aceasta, dar ascultătorii înșiși nu pot să ajute [la zidirea lor,] umplându-se cu alte murdării. Încât situația este întocmai ca și cum cineva ar vrea să curețe un loc care are deasupra lui un izvor ce revarsă noroi, pe care, oricât de mult l-ai curăța, mai mult curge în el [noroiul].

La fel este și aici. Căci, atunci când îi curățim pe oameni, atunci când vin aici de la teatre, plini de murdărie, se duc acolo iarăși și iau o rezervă și mai mare de murdărie - ca și cum ar trăi numai pentru scopul de a ne produce tulburare -, și apoi se întorc la noi, plini de spurcăciune în purtările lor, în mișcările lor, în cuvintele lor, în indolența/ trândăvia lor. Atunci, încă odată, începem a-i curăți la loc, ca și cum ar fi trebuit să facem aceasta numai cu scopul ca, lăsându-i să plece curați, să-i vedem apoi, din nou, umplându-se pe ei de murdărie.

De aceea, vă declar în mod solemn vouă, mădularelor sănătoase, că aceasta vă va fi vouă judecată și osândă, și de aici încolo vă dau pe voi în seama [judecății] lui Dumnezeu, dacă cineva [dintre voi], văzând că o persoană se poartă în neorânduială, dacă cineva, văzând pe altul vorbind, mai ales în acea vreme (a Slujbei), nu va vesti împotriva lui [și] nu-l va aduce înapoi (la o purtare mai bună).

A face aceasta este [o faptă] mai bună decât rugăciunea! Lasă rugăciunea ta și mustră-l pe el, pentru ca să poți să îi faci și lui bine [și] să ai și pentru tine câștig, așa încât noi să fi făcut totul ca să ne mântuim și să ajungem în Împărăția cerului, prin harul și bunătatea iubitoare a Domnului nostru Iisus Hristos, împreună cu care Tatălui și Duhului Sfânt fie slava, stăpânirea, cinstea, acum și pururea și în veacul cel fără de sfârșit. Amin.

Sursa:

Sfântul Ioan Gură de Aur - Comentariul la Faptele Apostolilor
https://www.teologiepentruazi.ro/2016/04/29/sfantul-ioan-gura-de-aur-omilia-24-la-faptele-apostolilor-71/

Site: **https://www.teologiepentruazi.ro/**

Sfântul Serafim de Sarov - De ce nu toate faptele bune aduc roade?

Trebuie să ştiţi, bucuria mea, că o faptă bună aduce roadele Sfântului Duh numai când se face din iubire pentru Hristos. Fapta bună, desigur, chiar şi dacă nu se face pentru Hristos, nu încetează să fie bună. Scriptura scrie: În orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El (Fapte 10, 35).

Cât de plăcut îi este lui Dumnezeu omul care lucrează dreptatea, se vede şi din întâmplarea din Evanghelie a sutaşului Corneliu. Corneliu era temător de Dumnezeu şi foarte milostiv. Acestuia deci, pe când se ruga, i-a apărut un înger al Domnului şi i-a spus: Aşadar, trimite la Iope şi cheamă-l pe Simon cel ce se numeşte Petru (Fapte 10, 32). Petru i-a vorbit lui Corneliu despre viaţa veşnică, şi a crezut acesta şi toată familia sa.

Domnul foloseşte toate mijloacele Lui dumnezeieşti pentru a da prilejul unui asemenea om, ca răsplată pentru faptele sale bune, să nu fie lipsit de fericirea veşnică.

Din povestirea aceasta evanghelică tragem concluzia că Domnul, în ceea ce priveşte faptele bune care nu se fac din iubire pentru El, se limitează la a ne da mijloace pentru ca noi să le folosim. Şi de noi depinde dacă le folosim ori nu. Iată de ce le-a spus Domnul evreilor: Dacă aţi fi orbi, n-aţi avea păcat. Dar pentru că acum ziceţi: Vedem [...], păcatul vostru rămâne (Ioan 9, 41).

Aşadar, când cineva săvârşeşte fapta bună precum Corneliu, nu pentru Hristos, dar după aceea va crede în El, atunci faptele sale bune vor fi socotite ca şi cum s-ar fi făcut pentru Hristos. Însă dacă nu va crede în Hristos, nu are dreptul să se vaite că faptele lui bune n-au adus roade. Căci fapta bună se dovedeşte de folos numai când

se face din iubire pentru Hristos, iar atunci aceasta şi în viaţa pământească ne umple cu harul Sfântului Duh. Şi după cum s-a scris: Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură (Ioan 3, 34).

(Un serafim printre oameni - Sfântul Serafim de Sarov, traducere de Cristian Spătărelu, Editura Egumeniţa, 2005, pp. 359-360)

Sfântul Ioan de Kronstadt - Mântuirea noastră e în Biserică

Duhul Sfânt este Cârmaciul corabiei Bisericii. Doar în Biserică, precum în arca lui Noe, poate cineva să se mântuiască.

***

Mântuirea noastră e în Biserică, precum în arca lui Noe, şi nicăieri altundeva. Dacă nici de Biserică nu ascultă, să-ți fie ție ca un păgân şi ca un vameş (Matei 18, 17). Biserica suntem noi, trupul lui Hristos, iar El, Hristos, este Mântuitorul trupului: „noi suntem mădulare ale Trupului Lui, din carnea Lui şi din oasele Lui” (Efeseni 5, 30).

Duhul Sfânt este Cârmaciul corabiei Bisericii. Doar în Biserică, precum în arca lui Noe, poate cineva să se mântuiască. Evlaviosul Corneliu sutaşul a fost un păgân care se ruga şi făcea milostenie mereu, şi a fost învăţat de înger să-l cheme pe apostolul Petru şi să asculte de la el cuvântul mântuirii şi să primească botezul împreună cu toată casa sa. Grăitor!

(Sfântul Ioan de Kronstadt, Spicul viu, Editura Sophia, București, 2009, p. 19)

Gheorghe Cristian Popa - Primul păgân care a îmbrăţişat credinţa creştină - Sfântul Corneliu, sutaşul care a deschis neamurilor poarta mântuirii

Icoană realizată de pictorul Gabriel Florin Iosub, aflată în biserica Parohiei Balta Albă, Bucureşti

Sfântul sfinţit mucenic Corneliu, sutaşul, cinstit astăzi în Biserica ortodoxă, este primul dintre păgâni care a primit Botezul creştin, cazul lui devenind criteriul pe care Sfinţii apostoli, la Sinodul apostolic din Ierusalim din anul 50, au hotărât primirea în creştinism a tuturor celor de alte credinţe. Prin viaţa sa curată, împodobită cu fapte de milostenie, post şi rugăciuni, sutaşul Corneliu a atras iubirea şi harul lui Dumnezeu, deschizându-ne poarta mântuirii tuturor celor care ne tragem din strămoşi păgâni.

Sfântul Corneliu, sutaşul este persoana prin care au început să prindă contur şi împlinire în istorie cuvintele Mântuitorului, rostite nu cu mult timp înaintea altui sutaş roman, în Evanghelia după Matei (8, 11): „Mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi se vor odihni cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacob, în Împărăţia Cerurilor“. Deşi mulţi dintre romanii politeişti au crezut în Hristos după Răstignirea şi Învierea Sa, Sfântul Corneliu este cel care a risipit îndoielile apostolilor privind botezul

neiudeilor, făcându-se semn vizibil şi concret al iubirii milostive a lui Dumnezeu faţă de toate etniile sau popoarele, nu doar faţă de poporul lui Israel.

Sfânta Scriptură îl prezintă, în Faptele Sfinţilor Apostoli, capitolul 10, ca fiind un bărbat cucernic şi temător de Dumnezeu din Cezareea Palestinei, conducător a peste o sută de soldaţi romani în cohorta Italica. Deşi făcea parte din trupele de ocupaţie romane, Corneliu nu a fost un asupritor, ci „făcea multe milostenii poporului şi se ruga lui Dumnezeu totdeauna“, împreună cu toţi cei din casa lui.

Sfântul Simeon Metafrastul spune despre Corneliu că „fiind în întunericul necredinţei, avea lucrările luminii şi deşi era păgân, a vieţuit ca un creştin şi pe Hristos, pe care nu-L ştia, prin milostenii Îl cinstea“.

Rugându-se lui Dumnezeu în casa lui, într-una din zile, un înger al Domnului i s-a arătat, spunându-i că rugăciunile şi milosteniile lui s-au înălţat înaintea lui Dumnezeu şi poruncindu-i să trimită oameni în Iope după Sfântul apostol Petru, care avea să îl înveţe ce să facă.

A doua zi, în timp ce trimişii sutaşului Corneliu se apropiau de casa lui Simon tăbăcarul, unde era găzduit Sfântul Petru, verhovnicul apostolilor, s-a suit pe acoperiş pentru a se ruga, dar imediat i s-a făcut foame. Pe când gazdele îi pregăteau să mănânce, el a căzut în extaz şi a văzut coborându-se din cer o pânză mare, legată în patru colţuri, pe care se aflau toate dobitoacele cu patru picioare, târâtoarele pământului şi păsările cerului. Invitaţia glasului din cer care îi cerea să junghie şi să mănânce s-a izbit de refuzul categoric al Sfântului Petru care a motivat, în spiritul tradiţiei iudaice, că nu va mânca nimic din ceea ce este considerat spurcat şi necurat. Întreitul răspuns al lui Dumnezeu avea să răstoarne fundamental gândirea lui Petru şi să decidă soarta lui Corneliu şi a celor de alte credinţe care voiau să vină la creştinism: „Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le numeşti spurcate!“

Îndată ce vedenia a dispărut, trimişii lui Corneliu au ajuns la Sfântul apostol pentru a-l aduce în Cezareea Palestinei. Ajuns în casa lui Corneliu şi ascultând cuvintele acestuia despre arătarea îngerului, Petru a devenit deplin încredinţat de sensul vedeniei din casa lui Simon tăbăcarul, rostind nişte cuvinte memorabile: „Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor!“ Şi pe când le vorbea despre activitatea, Răstignirea şi Învierea lui Hristos, Duhul Sfânt a căzut peste toţi cei care ascultau cuvântul, fapt care l-a convins pe Sfântul Petru să îl boteze îndată pe Corneliu şi pe cei din casa lui, inaugurând în istorie venirea păgânilor la credinţa în Hristos.

Din centurion a ajuns misionar al lui Hristos

După momentul botezului, Sfânta Scriptură nu mai aminteşte nici un aspect privind viaţa şi activitatea Sfântului Corneliu, sutaşul, acestea fiind consemnate mai târziu de Sfântul Simeon Metafrastul.

Acesta povesteşte că Sfântul Corneliu a devenit misionar şi apoi episcop, însoţindu-l un timp, în mai multe ţări, pe Sfântul apostol Petru, până a fost trimis în cetatea Scipseos, din Asia mică (astăzi satul Kurşunlutepe, lângă oraşul Bayramiç din Turcia), pentru a înlătura idolatria ajunsă la un nivel exagerat.

Aici a întâmpinat o puternică rezistenţă din partea conducătorului cetăţii, Dimitrie, un mare admirator al filosofiei eline şi un promotor al cultului zeilor Apollo şi Zeus. Mirat şi mâniat de cuvintele Sfântului Corneliu, care îl ruga să părăsească slujirea idolească şi să se închine adevăratului Dumnezeu, dregătorul Dimitrie i-a cerut, sub ameninţarea chinurilor şi a morţii, să jertfească idolilor lui. Refuzul ferm al Sfântului Corneliu l-a mâniat şi mai mult pe dregător, motiv pentru care sfântul a înţeles că este nevoie să adeverească puterea lui Dumnezeu printr-o faptă minunată.

Lăsându-l pe Dimitrie să creadă că va jertfi zeilor păgâni, a mers în templul idolesc, însoţit de dregător, de Evantia, soţia acestuia, de Dimitrie, fiul lor, şi de mulţi alţi locuitori ai cetăţii. Acolo s-a rugat lui Dumnezeu cu stăruinţă şi îndată a început un cutremur puternic ce a sfărâmat statuile idolilor; mulţimea speriată a ieşit afară, Corneliu şi Dimitrie întocmai, mai puţin Evantia şi fiul dregătorului, care au rămas prinşi sub dărâmături, neştiuţi de nimeni.

Orbit de furie, Dimitrie l-a aruncat în temniţă pe Sfântul Corneliu, spânzurat de mâini şi de picioare, pentru a-l ucide în grele chinuri în ziua următoare. La puţin timp, un slujitor, pe nume Teleton, a venit la Dimitrie şi i-a adus teribila veste despre soţia şi fiul lui.

Îndurerat, dregătorul a poruncit să fie scoase de sub dărâmături trupurile neînsufleţite ale familiei sale, însă Varvat, mai-marele jertfitorilor, a venit la el şi i-a spus că i-a auzit pe Evantia şi pe copil strigând de sub pietrele căzute ale templului: „Mare este Dumnezeul creştinesc, Cel care ne-a scăpat pe noi vii de această cumplită moarte, prin robul său Corneliu!“

Auzind acestea, dregătorul a alergat la Corneliu în temniţă, găsindu-l umblând liber pentru că un înger al Domnului îl dezlegase şi căzând la picioarele lui, l-a rugat să-

i scoată soţia şi copilul din templul prăbuşit, lucru pe care Sfântul Corneliu l-a şi împlinit. Prin rugăciunea lui, s-a deschis locul unde aceştia erau ţinuţi, iar ei au ieşit de acolo lăudând pe Dumnezeu, împreună cu mulţimea care striga: „Mare este Dumnezeul creştinilor!“

Atunci Dimitrie, împreună cu familia şi toată casa lui, precum şi numeroşi locuitori ai cetăţii, în total 277 de oameni, au primit Botezul creştin de la Sfântul Corneliu. În scurt timp, a dezrădăcinat spinii idolatriei şi a adus la credinţă toată cetatea, pe care a păstorit-o până a plecat la Domnul.

La mormântul său de lângă templul căzut al lui Zeus veneau zilnic oameni şi se rugau, iar mulţi dintre cei bolnavi primeau aici vindecare. După mulţi ani, locul însă a rămas neştiut de urmaşii celor încreştinaţi de Corneliu, fiind acoperit de rugi şi tufe.

Sfântul Simeon Metafrastul povesteşte că Sfântul Corneliu i s-a arătat în vis episcopului Silvan din Troada, rugându-l să îi construiască o biserică lângă locul numit Pandohium şi să îi aşeze acolo cinstitele moaşte. Dimineaţa, episcopul şi ceilalţi clerici au mers la locul văzut în vis şi săpând, au găsit acolo racla cu sfintele moaşte. Întrucât episcopul nu avea avere cât să construiască o biserică, Sfântul Corneliu i s-a arătat în vis unui anume Evghenie, un om bogat şi dreptcredincios, care a ajutat apoi cu toate cele necesare zidirii.

Când a venit vremea ca moaştele sfântului să fie aduse în noua biserică, mulţimea de credincioşi s-a adunat în rugăciune, iar când au început a cânta „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot!“, racla s-a ridicat singură şi a fost purtată de nevăzute mâini către biserică, până în partea dreaptă a altarului, de unde nimeni nu a mai putut să o urnească. O frică mare i-a cuprins pe toţi, iar unii păgâni care erau de faţă au crezut în Domnul Hristos.

Sfântul Simeon mai relatează despre o altă minune a Sfântului Corneliu făcută cu pictorul Evcratie, care, neputând să-şi imagineze chipul sfântului în încercarea de a-i picta icoana, a rostit cuvinte de hulă la adresa lui, după care a căzut de pe scara rezemată pe zidul bisericii, rămânând ca mort. Cei care l-au dus în patul lui vedeau viermi intrând şi ieşind din gura sa hulitoare. Dar sfântului i s-a făcut milă de el şi i s-a arătat, luându-l de mână şi ca din somn l-a ridicat de pe pat, tămăduindu-l şi descoperindu-i chipul său.

Teodor Danalache - Biserica Sfântul Corneliu, sutaşul - Balta albă

Biserica închinată Adormirii Maicii Domnului şi Sfântului Corneliu, sutaşul este o biserică ortodoxă aflată la intersecţia bulevardelor Basarabia şi Nicolae Grigorescu, pe strada Brăneşti, în Bucureşti.

După terminarea primului război mondial, în această zonă au fost deschise mai multe fabrici, printre care: Malaxa, Filatura de Bumbac şi Fabrica de Ciment Titan. Muncitorii angajaţi în aceste fabrici, stabilindu-se în jurul acestora, au mers de mai multe ori la Mitropolie, cu rugămintea de a li se construi o biserică în apropiere.

Parohia numită "Balta albă" a fost înfiinţată în ziua de 1 aprilie 1938, iar primul preot slujitor, anume părintele Dumitru Popovici, a fost instalat în ziua de 15 noiembrie 1938. Prin bunăvoinţa lui Vasile Bujoreanu, directorul Şcolii primare "Gheorghe Asachi", din apropiere şi cu aprobarea Comitetului Şcolar Comunal, părintele paroh a amenajat o capelă, într-o sală de clasă a şcolii. În această capelă, prima slujbă a fost săvârşită în ziua de 25 decembrie 1938.

Actuala biserică s-a construit din iniţiativa părintelui Dumitru Popovici şi a lui Constantin Brânzoi, fostul primar al comunei Dudeşti-Cioplea. Ctitori de seamă ai noului locaş de rugăciune, pe lângă credincioşii din parohie, au fost inginerul Nicolae Malaxa, comerciantul Georgescu Dumitru şi părintele protoiereu Gheorghe Georgescu-Silvestru.

Planul arhitectural şi devizul pentru construirea bisericii au fost întocmite de către arhitecţii C.N. Simionescu şi Băumescu, sub conducerea arhitectului-şef Ionescu Berechet. Planurile sunt aprobate în ziua de 13 august 1939, iar mai apoi, în ziua de 20 august, s-a pus piatra de temelie şi s-a început construirea bisericii, închinată Sfântului Corneliu, sutaşul.

Lucrările au fost finalizate în doar patru luni de zile. Maistru zidar a fost Stoian Gheorganoff, iar maistru tâmplar a fost Constantin Marinescu. O parte din materialele necesare pentru construcţie au fost donate, iar restul au fost cumpărate. Biserica este zidită în formă de cruce, cu două abside laterale, având lungimea de 25 de metri, lăţimea de 13 metri şi înălţimea de 8 metri.

Biserica închinată Adormirii Maicii Domnului şi Sfântului Corneliu, sutaşul este o biserică ortodoxă aflată la intersecţia bulevardelor Basarabia şi Nicolae Grigorescu, pe strada Brăneşti, în Bucureşti.

Pridvorul bisericii este de formă dreptunghiulară, având un plafon plat, care susţine cafasul bisericii. Biserica este construită pe o temelie de beton, cu un soclu înalt de aproape un metru, având scări cu patru trepte, restul construcţiei fiind din cărămidă, beton şi material lemnos, mai ales la acoperiş.

Vechea pictură a bisericii, executată de pictorul Gheorghe Teodorescu, din Argeş, din cauza cutremurelor suferite şi a fumului, s-a deteriorat atât de mult încât, în anul 1989, s-a trecut la pregătirea pereţilor pentru repictare. La data de 15 februarie 1990, au început lucrările de pictură din nou, în ulei, de către pictorul Toma Lăscoiu, terminate în ziua de 16 august 1991.

Catapeteasma bisericii a fost executată în atelierele Mănăstirii Plumbuita, ea fiind montată în data de 18 august 1990. În ziua de 20 octombrie 1991, s-a săvârşit slujba de resfinţire a bisericii, de către Preasfinţitul Teofan Sinaitul, înconjurat de un ales sobor de preoţi şi diaconi.

Începând cu anul 1938, la Altarul bisericii închinate Adormirii Maicii Domnului şi Sfântului Corneliu, sutaşul, din Parohia Balta albă, au slujit următorii preoţi: preot Dumitru Popovici, preot Alexandru Dumitrescu, preot Teodor Tudorache, preot Dumitru Argint, preot Dumitru Dumbravă, preot Traian Petrescu, preot Constantin Băşica şi preot Constantin Chilianu.

Parohia Balta albă, în colaborare cu Asociaţia "Faptele Credinţei", acordă lunar un număr de şapte burse sociale elevilor din clasele I-VIII, care au rezultate bune la învăţătură şi provin din familii defavorizate. De asemenea, periodic, se acordă sprijin persoanelor aflate în dificultate, care locuiesc în cuprinsul parohiei.

Activităţi cultural-misionare desfăşurate în parohie: începând din vara anului 2009, au fost implementate două proiecte de catehizare, pe categorii de vârstă: unul pentru adulţi, intitulat "Eu sunt Viţa, voi sunteţi mlădiţele" şi unul pentru tineri, intitulat "Iisus Hristos, Învăţătorul tinerilor"; parohia dispune de o bogată bibliotecă.

Gheorghe-Cristian Popa - O parohie care a renăscut sub ocrotirea Sfântului Corneliu, sutaşul

Sfântul Corneliu, sutaşul, primul dintre păgâni care s-a convertit la credinţa în Hristos primind botezul din mâinile Sfântului apostol Petru, este sărbătorit astăzi, 13 septembrie, în Biserica ortodoxă. Biserica Balta Albă, din cartierul bucureştean Titan, este singurul lăcaş de cult din Capitală care îl are ca ocrotitor şi printre puţinele din ţară care au acest hram.

Deşi este un personaj important al Noului Testament, deşi este un sfânt de referinţă pentru toţi cei care am avut strămoşi păgâni, deşi foarte mulţi români îi poartă numele, cinstirea Sfântului Corneliu, sutaşul este relativ restrânsă în ţară, poate şi din cauza regimului comunist care suspecta de altfel de simpatii pe cei care se rugau sincer Sfântului Corneliu. Scoaterea lui din conştiinţa românilor, din motive politice, a fost pentru Sfântul Corneliu ca un "al doilea martiriu". El, care a îndurat prigonirile dregătorului din cetatea pe care a încreştinat-o, a suferit nedreptatea încă o dată, împreună cu cei care şi-au dat viaţa pentru Hristos în temniţele comuniste.

La Parohia Balta albă din Bucureşti, această prigoană imatură i-a lipsit pentru un timp pe enoriaşi de cinstirea sfinţitului mucenic. Sărbătoarea Sfântului Corneliu a devenit al doilea hram al bisericii, numele de pe icoană a fost acoperit, iar în pictura exterioară, Sfântul Corneliu (nume latin terminat în "-us") a devenit Sfântul Cornelie. E greu de apreciat care a fost mobilul exact al acestor fapte, dar cert este că Parohia Balta albă a început să renască odată cu redescoperirea Sfântului Corneliu. Evlavia faţă de Sfântul care ocroteşte lăcaşul de închinare de mai bine de şapte decenii s-a redeşteptat în inimile credincioşilor, iar acum arde ca o făclie ce răspândeşte în jur lumină şi bucurie. Această bună mireasmă se resimte în toate activităţile pe care parohia le organizează, fie că vorbim despre cele administrative, educative sau filantropice, sub coordonarea părintelui paroh Vasile-Cristian Niţă, ajutat de preoţii Gheorghe Pescaru, Sorin Fuscel şi de părintele diacon Cătălin Grumeza.

Meditaţii zilnice şi ateliere de creaţie

Cu excepţia zilelor în care se săvârşeşte slujba de seară, în biserica parohială sunt organizate zilnic meditaţii la limba română, matematică, limba engleză, limba franceză cu profesori de specialitate, la care participă în mod special tineri din parohie care se pregătesc pentru examene. Cei mici, care nu au încă stresul examenelor, participă la atelierele de creaţie, în cadrul cărora învaţă să realizeze icoane pe sticlă, icoane pe vase de lut, mozaicuri sau felicitări.

"Aceste ateliere sunt necesare copiilor pentru dezvoltarea simţului estetic, a sentimentului religios, antrenarea atenţiei, dar şi pentru ca ei să mai înveţe câte ceva despre sfinţii noştri. Pictura poate ajuta pe copii la cunoaşterea valorilor morale ale ortodoxiei. Orice copil, atunci când este concentrat asupra unei icoane, când pictează o scenă din viaţa unui sfânt, reţine nişte calităţi ale sfântului şi cred că îl îndrăgeşte în timp ce îi pictează chipul. De aceea, atunci când lucrăm, povestim despre sfinţii respectivi. În felul acesta, cred că sfinţii devin un model de vieţuire creştină şi de comportare morală pentru copii", spune profesoara de pictură Ileana Paraschivoiu.

Sunt zile în care activităţile se desfăşoară în paralel. Marţi, de exemplu, în timp ce copiii pictează, în cafas profesoara Cristina Apostol, de la Liceul Harnaş din Băneasa, meditează un grup de tineri la limba română. *"Am ajuns să ajut această parohie prin intermediul copiilor mei. Gemenii mei, care învaţă la Şcoala Nr. 19, fac religia cu părintele diacon Cătălin Grumeza şi venind cu ei la cercul de pictură de icoane, a apărut şi ideea lecţiilor. Am spus că dacă tot stau lângă copiii mei o oră să-i aştept, aş putea să lucrez în acest timp cu alţi copii. Astfel, în timp*

ce ei pictează icoane, eu meditez copii de clasa a VIII-a pentru examene la limba română. În general, mă axez pe lucrurile despre care îmi spun ei că au nevoie. Nu ştiu cât entuziasm mai stârneşte învăţătura de carte astăzi, dar cert este că aceşti tineri vin de bunăvoie cu mult interes. Deşi lucrez de puţin timp cu ei, cred că există o simpatie reciprocă, deoarece, nefiind catalog, nefiind note, nefiind o constrângere de genul acesta, suntem relaxaţi unii faţă de alţii şi mă privesc mai mult ca pe un ajutor", ne-a mărturisit prof. Cristina Apostol.

Sub genericul "Prietenii Sfântului Corneliu, sutaşul" au loc, în fiecare duminică, sub moderarea părintelui diacon Cătălin Grumeza, întâlniri duhovniceşti în cadrul cărora tinerii caută răspunsuri la frământările lor. Sunt foarte atraşi de faptul că pot vorbi deschis despre tot ceea ce-i preocupă, într-o atmosferă prietenească şi călduroasă. *"Întâlnirile lor au debutat ca nişte simple discuţii, dar am dorit să venim mereu cu teme şi idei noi, cu activităţi pe măsura vârstei şi căutărilor pe care le au, astfel încât acum nu doar tinerii şi adolescenţii vin cu nerăbdare la biserică, ci şi persoanele mai în vârstă. Pe lângă aceştia, sunt prezenţi şi profesori, doctori şi alţi oameni care vor să cunoască mai mult cuvântul lui Dumnezeu. Avem ca perspectivă acomodarea tinerilor cu un program de viaţă duhovnicesc, ancorat în realitatea zilei de astăzi. Cu trecerea timpului am încercat să facem un program stabil, în care să se regăsească studiul Vechiului şi al Noului Testament, dar şi anumite teme cu specific duhovnicesc, precum Sfintele Taine în viaţa credincioşilor, smerenia, dragostea, adică aspecte legate de comportamentul în Biserică şi în societate. Le explicăm celor tineri că Hristos este viu şi lucrător în toate aspectele vieţii şi îi îndrumăm să-l identifice pe Hristos în tot ceea ce fac ei"*, spune părintele diacon Cătălin Grumeza. Tot părintele diacon Cătălin se ocupă şi de buna desfăşurare a proiectului "Hristos împărtăşit copiilor", pe care l-a implementat în parohie, în parteneriat cu Şcoala Generală Nr. 16 din Bucureşti.

Cel mai recent parteneriat este cel încheiat cu Colegiul Tehnic "Anghel Saligny", în colaborare cu Asociaţia "Faptele Credinţei". Proiectul intitulat "Hristos, bucuria tinerilor" are ca obiectiv principal formarea unui grup de iniţiativă alcătuit din elevi, profesori, preoţi şi alţi voluntari pentru desfăşurarea unor acţiuni cu caracter social, cultural şi educativ în interiorul societăţii. Elevii beneficiază prin acest proiect de consiliere duhovnicească şi participă la întâlniri tematice, concursuri, simpozioane, acţiuni filantropice şi de ecologizare.

În cadrul "Programului pastoral şi social în vremuri de criză economică", implementat la recomandarea Sfântului Sinod, în cadrul parohiei a fost consolidată activitatea filantropică. Prin bunăvoinţa lui Gabriel Lucian, român stabilit în Germania, 70 de persoane primesc pachete cu alimente în preajma marilor

sărbători religioase. De asemenea, în urma demersurilor făcute de preotul paroh, 21 de persoane defavorizate servesc zilnic masa de prânz în cantina socială reamenajată şi dotată din fondurile Asociaţiei "Marathon".

Biserica, înfrumuseţată din prea plinul sufletesc al credincioşilor

În paralel cu activitatea catehetică şi filantropică, la Parohia Balta albă se efectuează ample lucrări de reconsolidare şi restaurare a sfântului lăcaş. Deşi posibilităţile credincioşilor din parohie sunt reduse, biserica devine tot mai frumoasă, prin jertfa unui mic grup de enoriaşi, care sunt tot timpul pe lângă preotul paroh. *"În cei trei ani de slujire aici, am încercat să fac ceea ce trebuie să facă un preot şi dacă am reuşit sau nu, judecata este la Dumnezeu. În cuprinsul acestei parohii s-au construit după 1989 şase biserici, iar oamenii cu stare materială au devenit ctitori acolo; au uitat de bisericuţa în care au fost botezaţi sau cununaţi. Cei care vin acum sunt enoriaşii ataşaţi, dar din păcate sunt pensionari şi totuşi din puţinul lor am reuşit să realizăm lucruri minunate. A fost ridicată cu trudă şi cu bani împrumutaţi această biserică în 1939, cu trudă se înfrumuseţează şi acum, dar răsplata de la Dumnezeu va fi pe măsură. După numirea la 22 iulie 2008 în postul de preot paroh, prin purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, dorind să întocmesc documentaţia pentru înfrumuseţarea bisericii şi construirea unui aşezământ conform recomandărilor Centrului Eparhial, am constatat faptul că nu există titlu de proprietate pentru construcţii şi terenul aferent. În paralel cu demersurile făcute pentru obţinerea titlului, văzând starea bisericii, am reuşit totuşi să refacem acoperişul, turla, instalaţia electrică şi să înlocuim tâmplăria. De asemenea, biserica a fost împodobită cu policandre şi aplice noi, catapeteasma a fost recondiţionată, s-a confecţionat o axioniţă sculptată în lemn de stejar, cu motive florale tradiţionale româneşti pentru icoana Maicii Domnului şi un iconostas pentru icoana hramului şi a sfântului ocrotitor. După obţinerea titlului de proprietate, în vederea desfăşurării optime a activităţilor social-misionare, ne-am propus să construim în incinta curţii bisericii un edificiu social. Elaborarea acestui proiect de arhitectură a fost realizat în mod gratuit de către domnul arhitect Gheorghe Goiciu, consilier coordonator al Sectorului Monumente şi construcţii bisericeşti al Arhiepiscopiei Bucureştilor, care este şi membru al Consiliului Parohial",* ne-a spus părintele paroh Vasile-Cristian Niţă.

Crâmpeie de istorie

Parohia Balta albă a fost înfiinţată în anul 1938, ca răspuns la necesităţile pastoral-misionare ale muncitorilor care lucrau la fabricile ce au început a funcţiona după

primul război mondial: Malaxa, Filatura de Bumbac, Fabrica de Ciment Titan etc. Aceştia au făcut către mitropolie mai multe demersuri pentru obţinerea binecuvântării în vederea construirii unei biserici. Astfel, pe data de 1 aprilie 1938, a fost înfiinţată Parohia Balta albă, iar primul preot slujitor a fost părintele Dumitru Popovici, instalat paroh pe data de 15 noiembrie 1938. Acesta, prin bunăvoinţa şi concursul lui Vasile Bujoreanu, directorul Şcolii Primare "Gheorghe Asachi" din cartier şi cu aprobarea Comitetului Şcolar Comunal al municipiului Bucureşti, a amenajat o capelă într-o sală de clasă a acestei şcoli. În ziua de 25 decembrie 1938, de praznicul Naşterii Domnului, a fost săvârşită Sfânta Liturghie pentru prima dată. Actuala biserică a început să se construiască din iniţiativa preotului paroh Dumitru Popovici, precum şi a fostului primar al comunei suburbane Dudeşti-Cioplea, Constantin Brânzoi. La 20 august 1939 s-a pus piatra de temelie şi s-a început construirea bisericii cu hramul "Sfântul Corneliu, sutaşul", lucrare care s-a terminat în timpul-record de patru luni. Sfântul Corneliu, sutaşul a devenit patronul ocrotitor al parohiei, iar ulterior biserica a mai primit un hram: "Adormirea Maicii Domnului".

Icoane

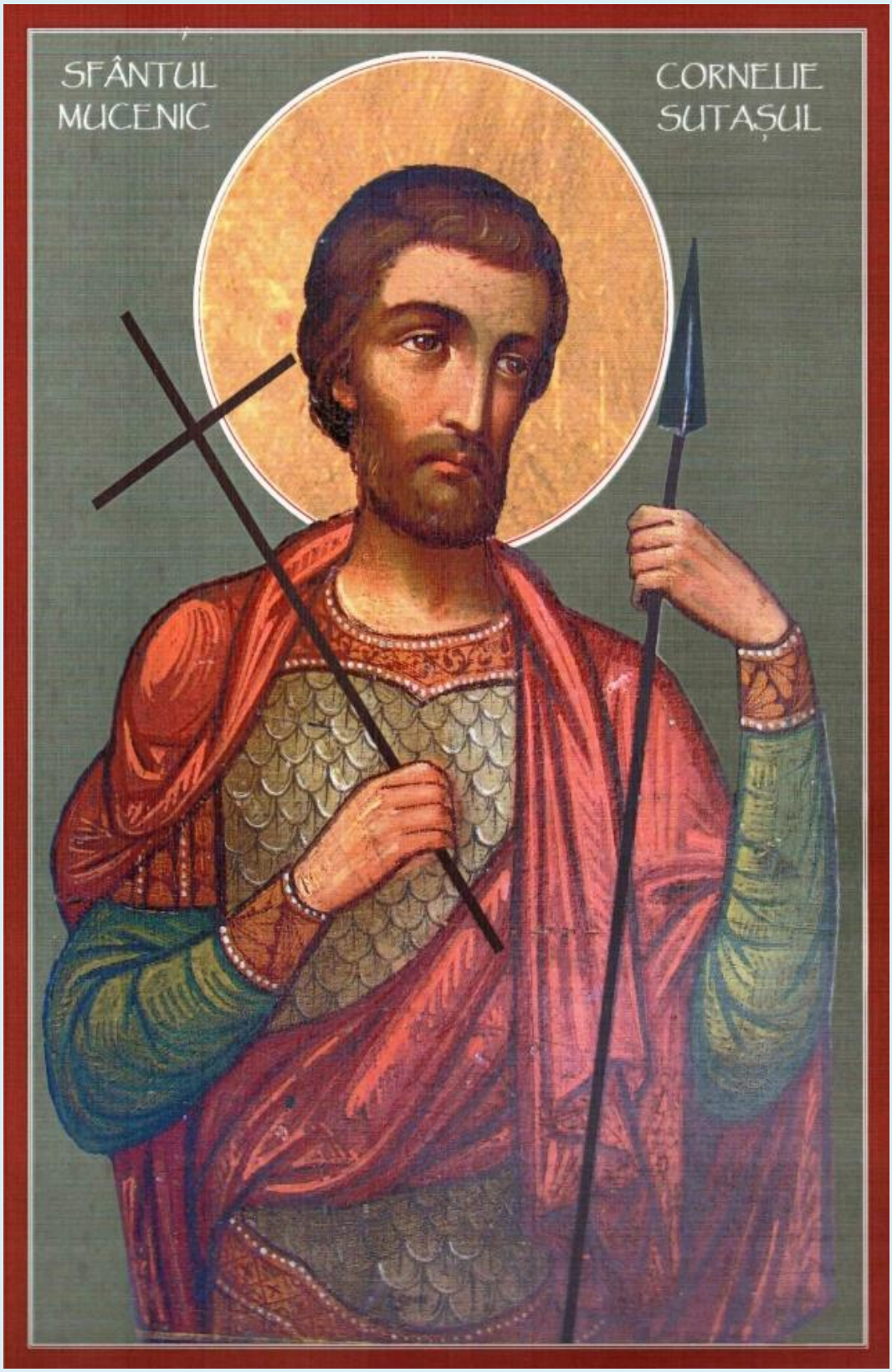

SF.
MC.
CORNELIU
SUTAȘU

ΚΟΡ
ΝΗ
ΛΙΟ
Ο ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ

“Vision of Cornelius the Centurion” (1664) by Gerbrand van den Eeckhout, who was born August 19th, 1621.

CCIDIT SPS
SCS SVPER OMS
AVDIEBANT
BVM
COR
NE
LI
VS

Peter Baptizing the Centurion Cornelius, by Francesco Trevisani, 1709.

13 septembrie

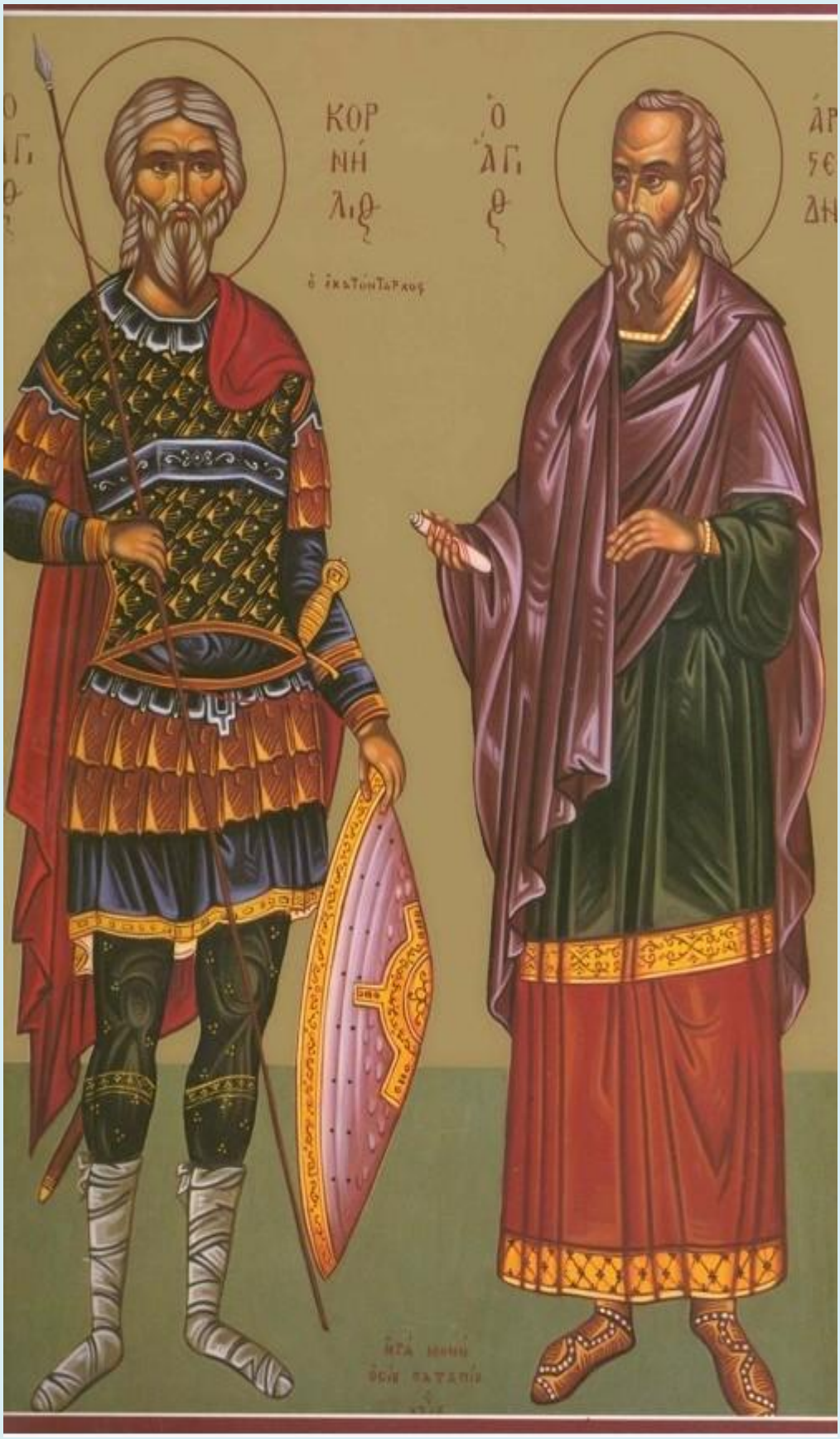
Ο ΑΓΙΟΣ
ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ
Ο ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ
Ο ΑΓΙΟΣ
ΑΡΧΕΔΗ

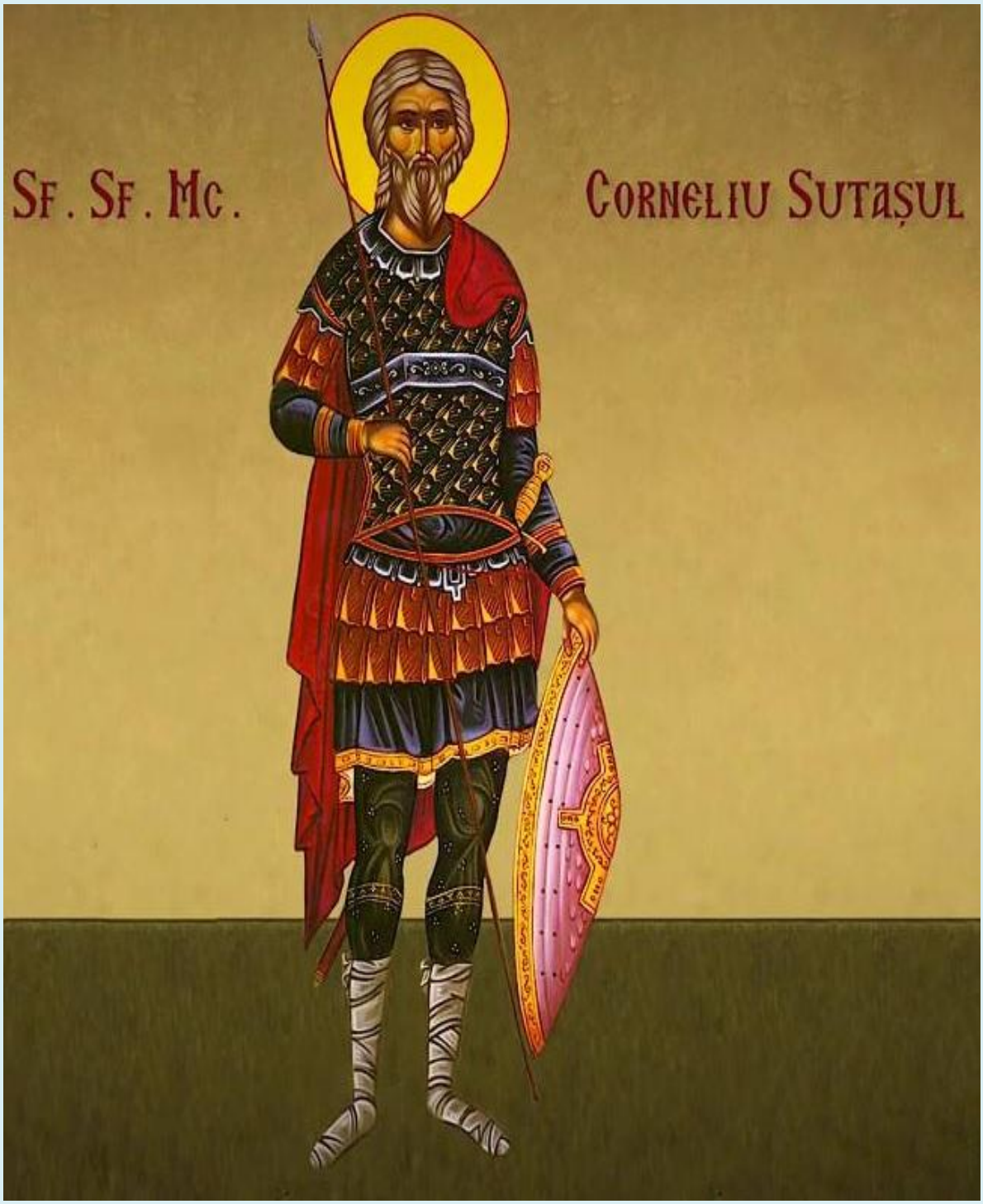
Sf. Sf. Mc.
Corneliu Sutașul

DOXOLOGIA.ro
Sf. Sf. Mc.
Corneliu Sutașul

DOXOLOGIA.ro
Sf. Sf. Mc.
Corneliu Sutașul

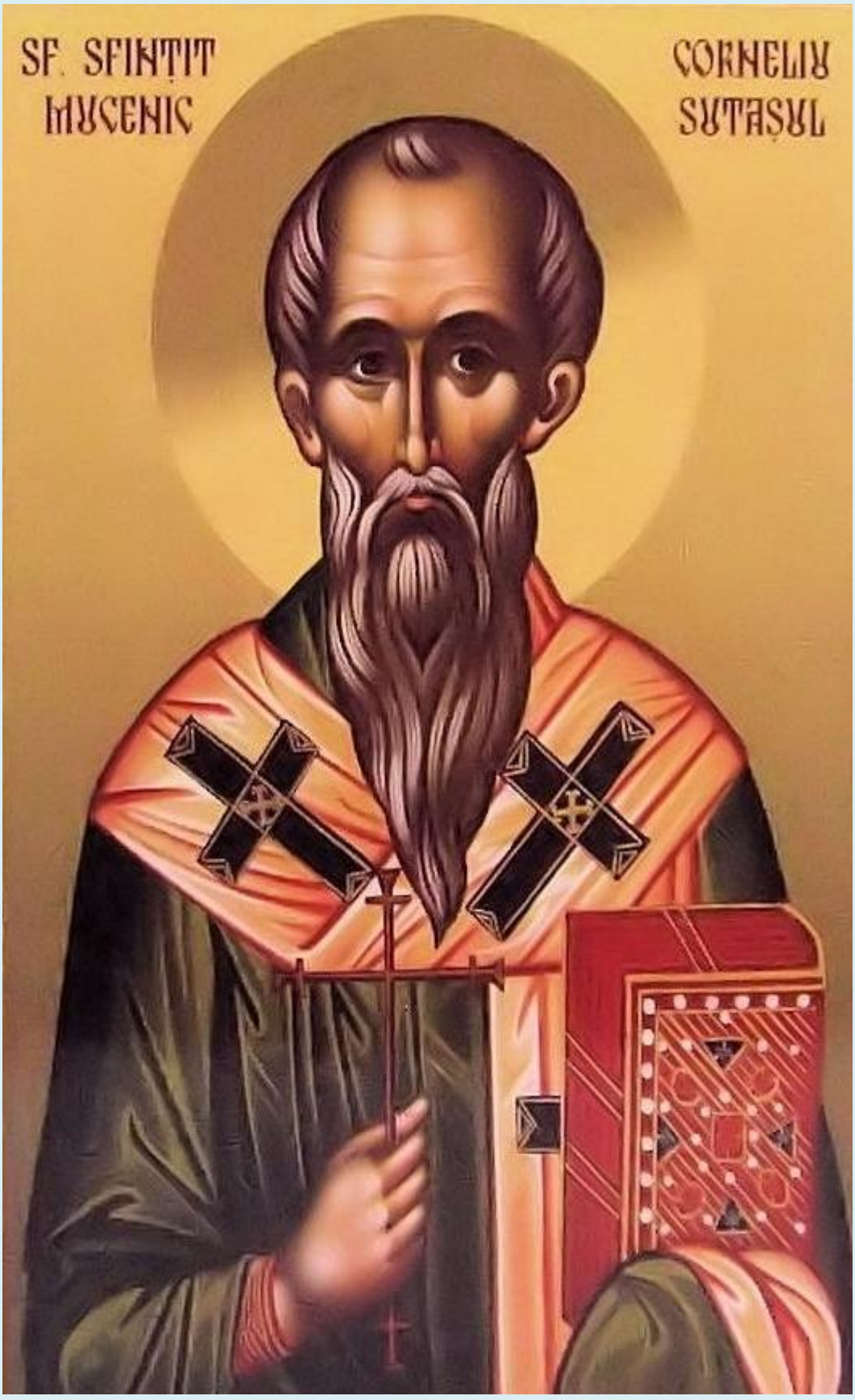
SF. SFINȚIT
MUCENIC
CORNELIU
SUTAȘUL

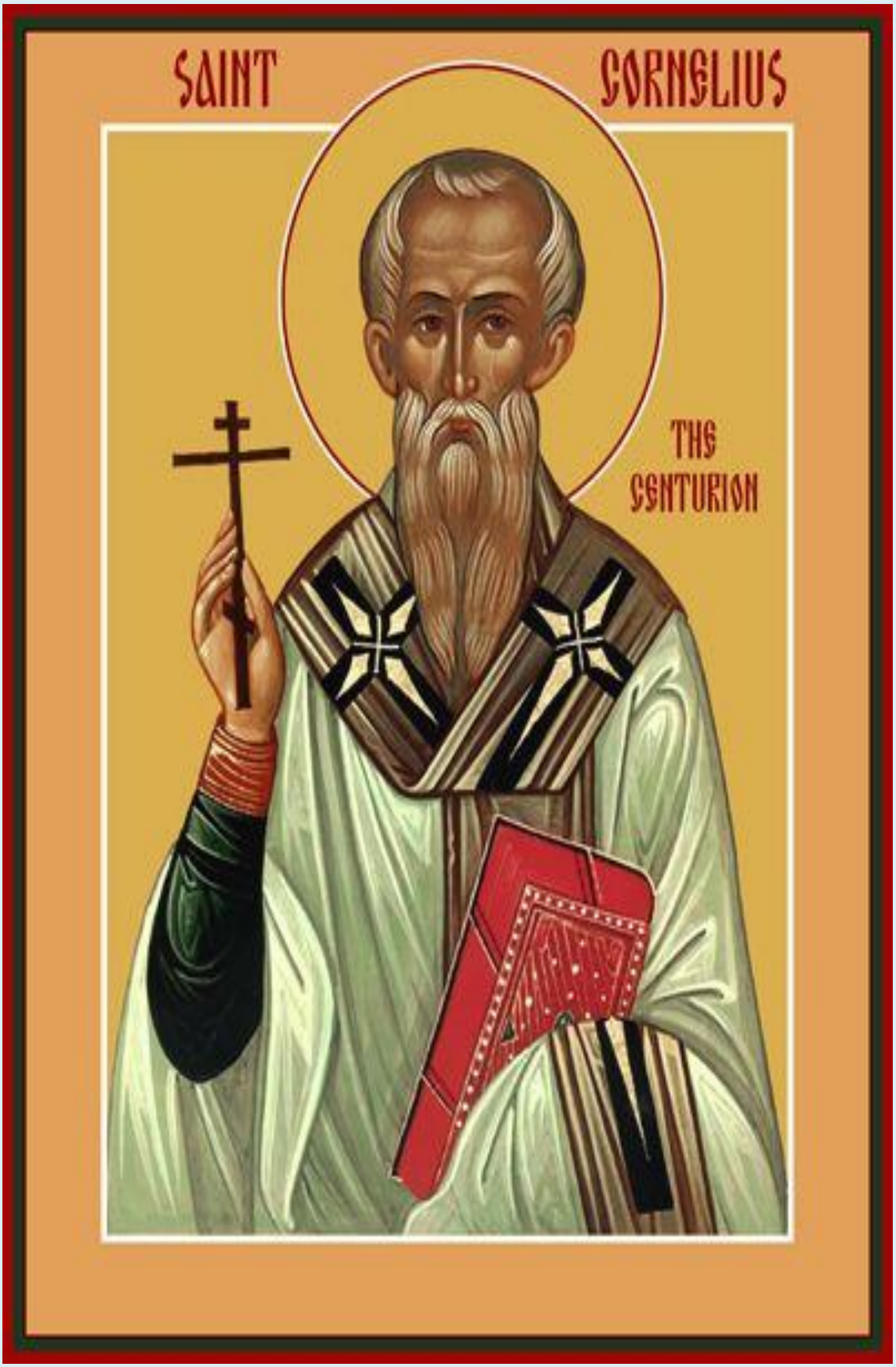
SAINT
CORNELIUS
THE
CENTURION

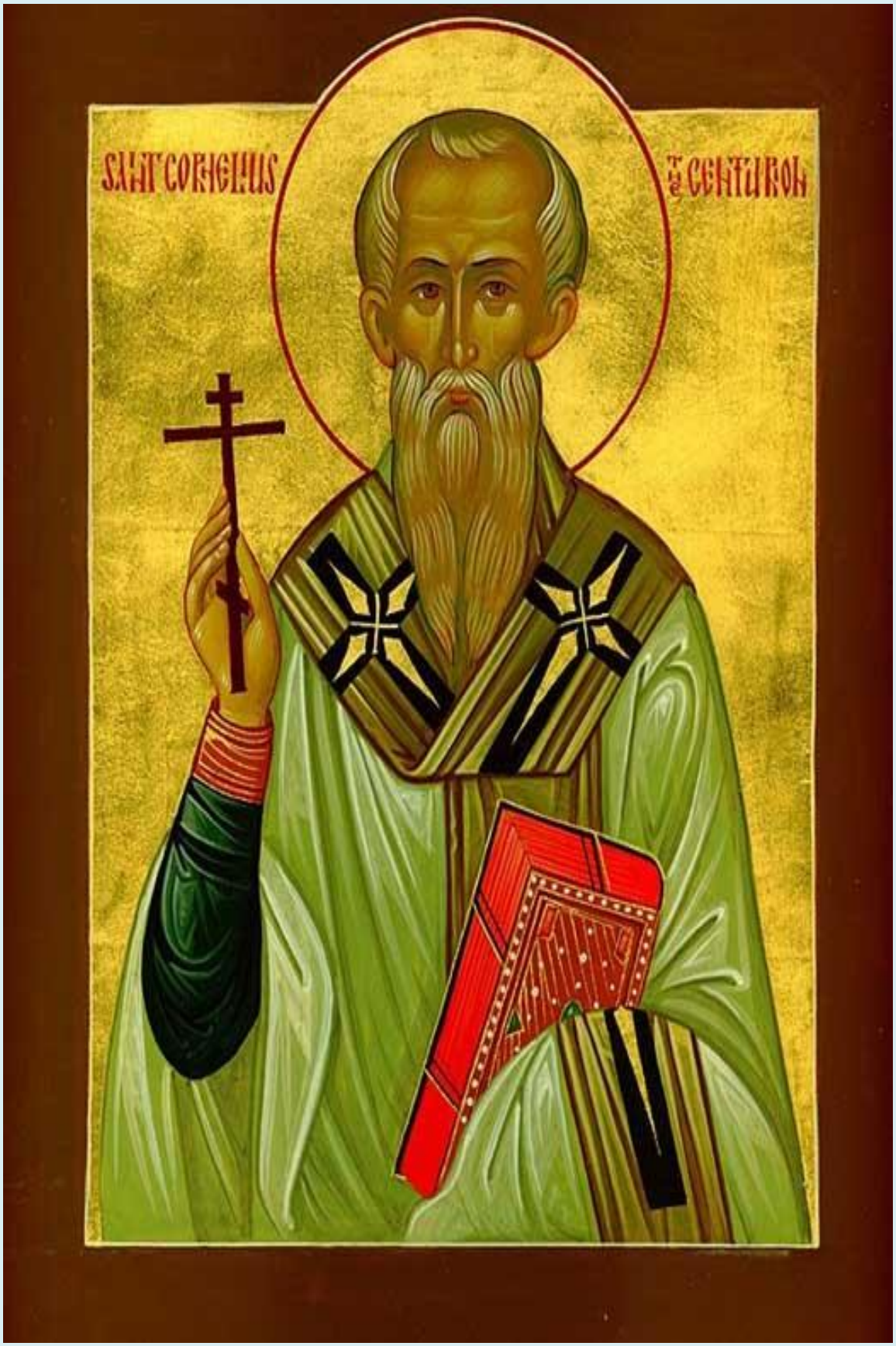
SAINT CORNELIUS
THE CENTURION

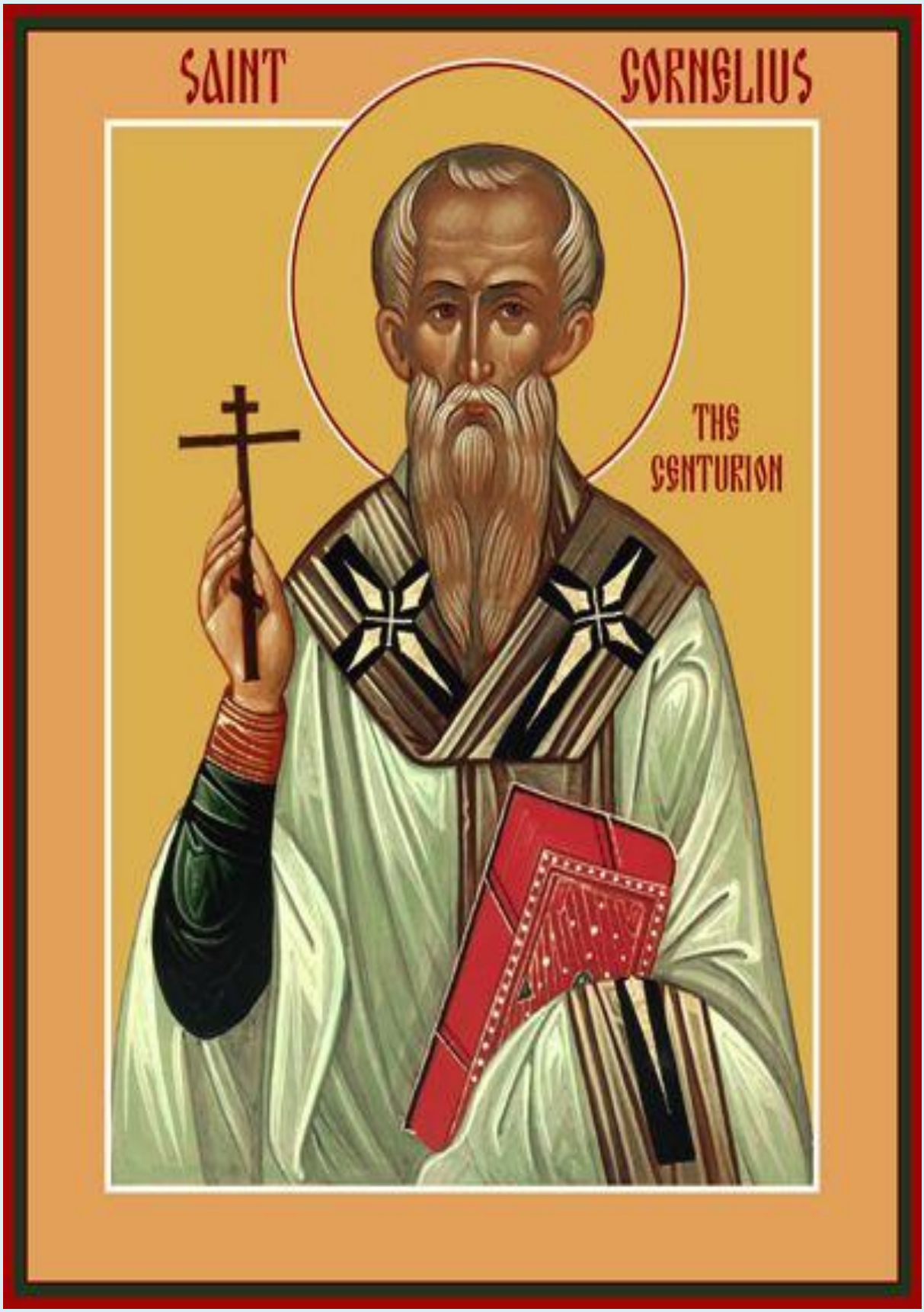
SAINT
CORNELIUS
THE
CENTURION

SF.MC.
CORNELIU
SUTAȘUL

SF. MC.
CORNELIE
SUTAȘUL

SFÂNTUL
MUCENIC
CORNELIU
SUTAŞUL

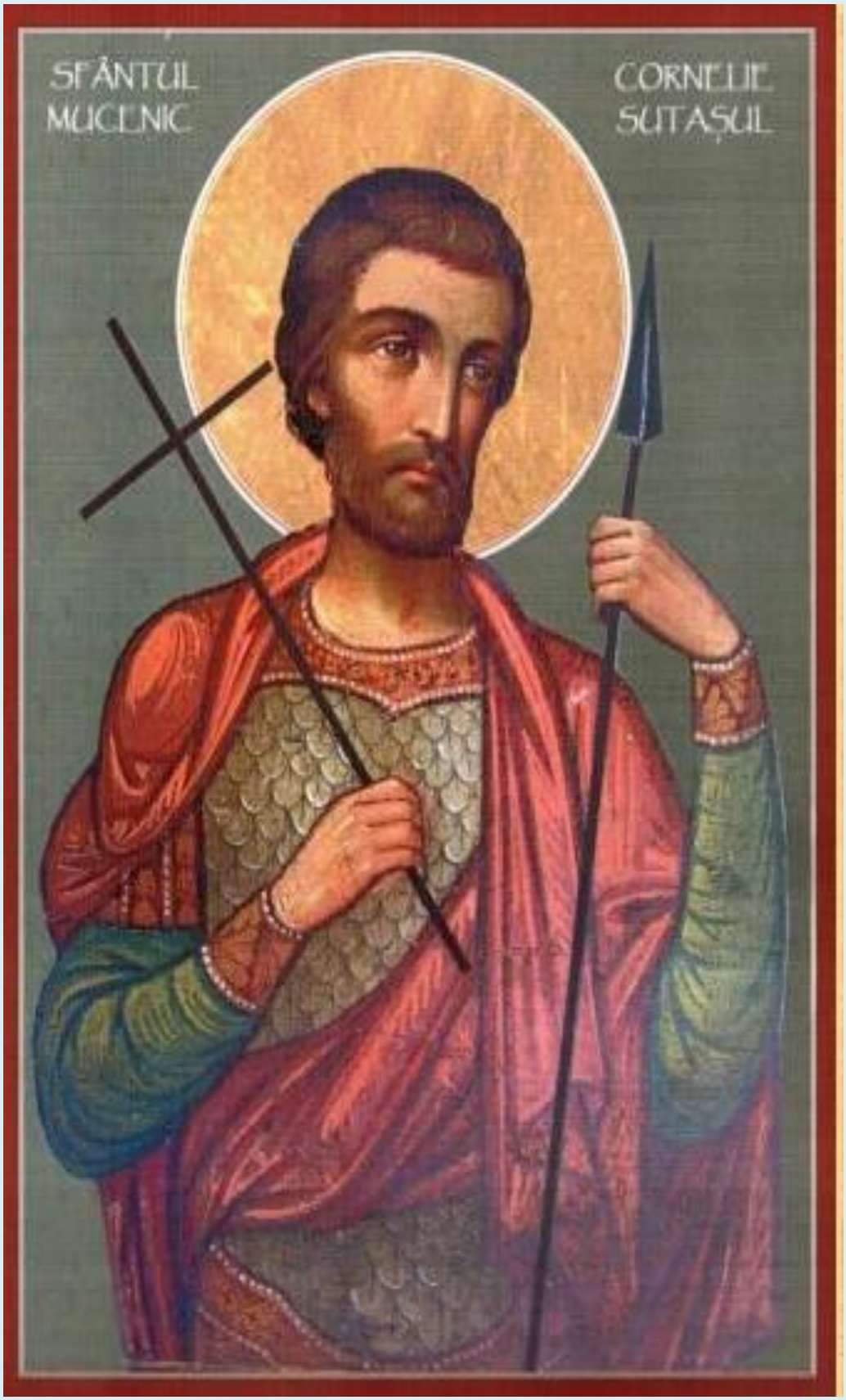
SFÂNTUL
MUCENIC
CORNELIE
SUTAȘUL

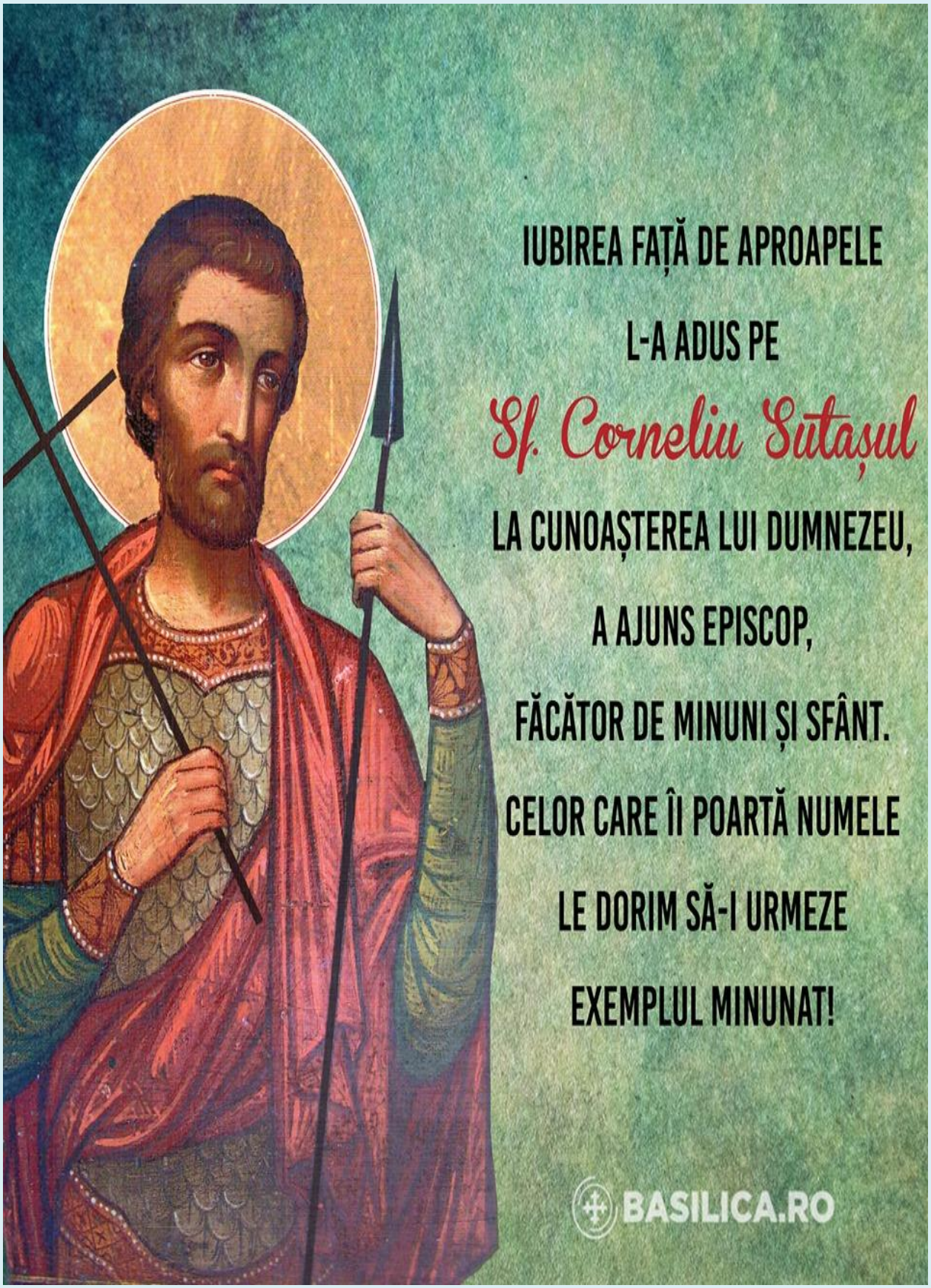
IUBIREA FAȚĂ DE APROAPELE
L-A ADUS PE
Sf. Corneliu Sutașul
LA CUNOAȘTEREA LUI DUMNEZEU,
A AJUNS EPISCOP,
FĂCĂTOR DE MINUNI ȘI SFÂNT.
CELOR CARE ÎI POARTĂ NUMELE
LE DORIM SĂ-I URMEZE
EXEMPLUL MINUNAT!
BASILICA.RO

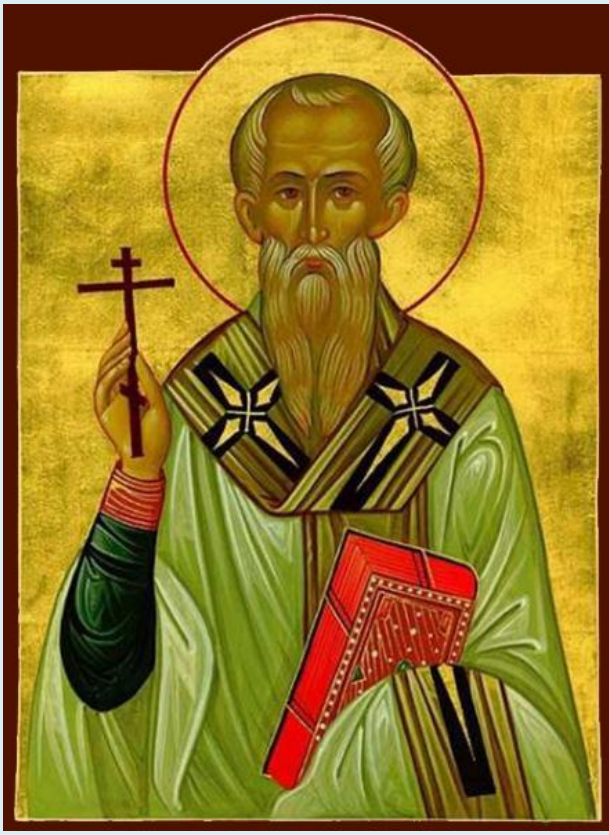

Troparul Sfântului Sfinţit Mucenic Corneliu Sutaşul

13 Septembrie - Glasul 4

Şi părtaş obiceiurilor şi următor scaunelor apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu insuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvântul adevărului drept învăţând şi cu credinţa răbdând până la sânge Sfinţite Mucenice Corneliu, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

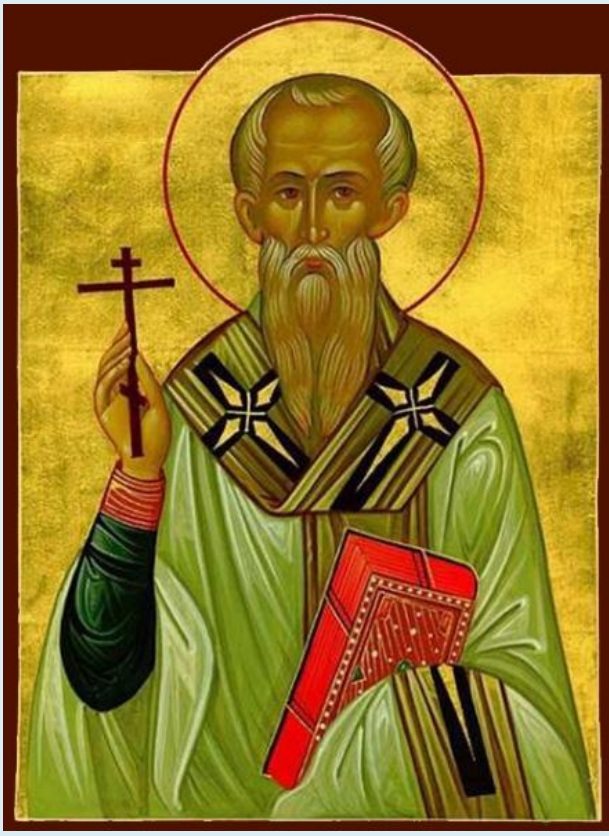

Troparul Sfântului Sfinţit Mucenic Corneliu Sutaşul

13 Septembrie - Glasul 4

Şi părtaş obiceiurilor şi următor scaunelor apostolilor fiind, lucrare ai aflat, de Dumnezeu insuflate, spre suirea privirii la cele înalte. Pentru aceasta, cuvântul adevărului drept învăţând şi cu credinţa răbdând până la sânge Sfinţite Mucenice Corneliu, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

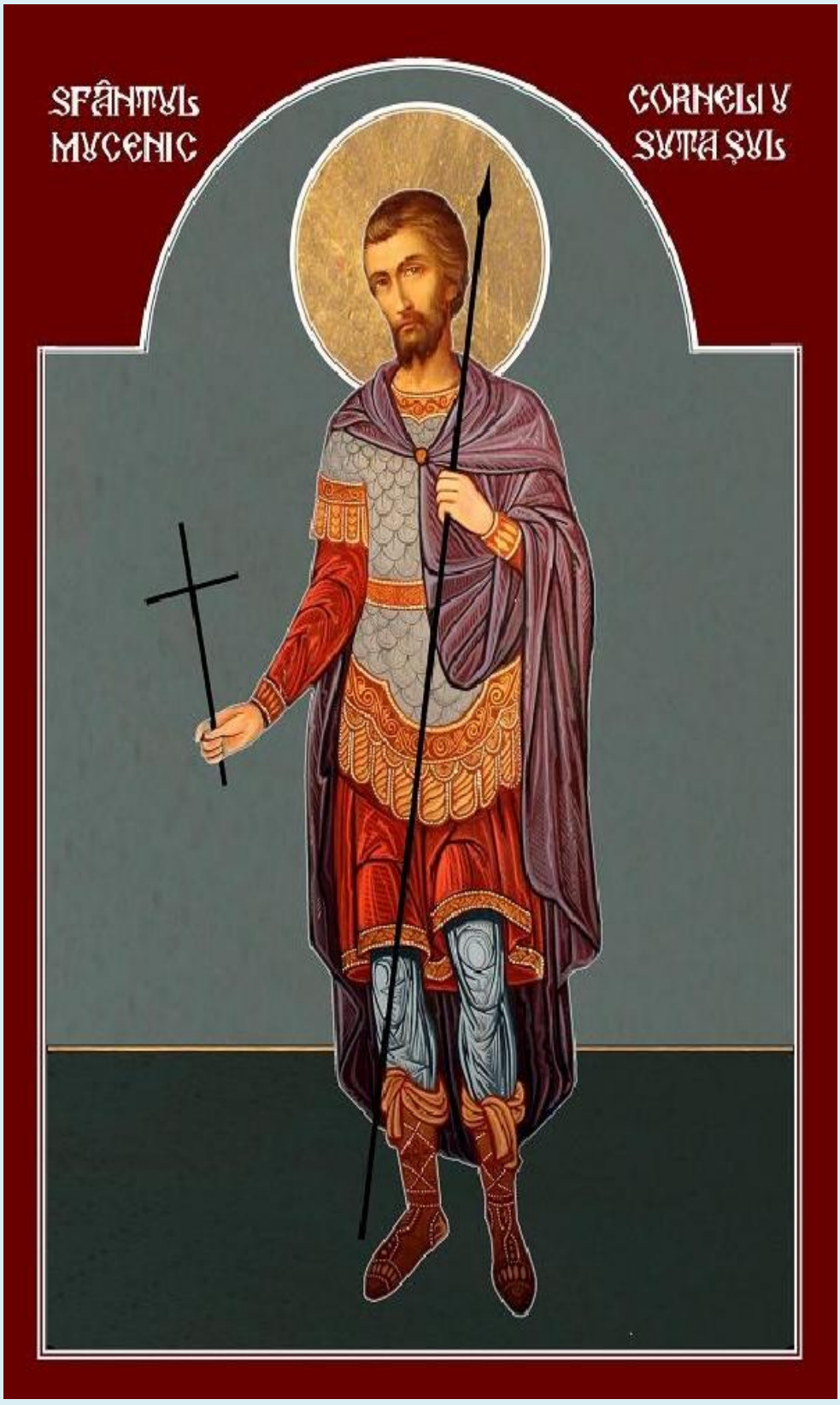

Bucură-te, Sfinte sfinţite mucenice Corneliu!